PAZAR
8
AĞUSTOS
1937

TANIN
İstanbul Ankara Caddesi
TELEFON 24318, 24319, 24310
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
No. 828

5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

Yeni Çocuk Ansiklopedisi

68 Cilt Kuponu — 30 kupona mukabil bir cilt (300) kuruştur.

Cüz Kuponu 214 — 10 kupona mukabil bir cüz 7½ kuruştur.

Bir Haftalık Tarih

Ahmet Emin YALMAN

İngiliz — İtalyan münasebetleri mühim bir dönüm noktasına varmış bulunuyor. Bu hafta bütün dünyayı meşgul eden başlıca mesele budur.

İngiltere ile İtalya arasındaki 2 İkincikânun tarihli centilmence anlaşma doğmadan ölmüştü. Bu anlaşmadan bir, iki gün sonra büyük miktarda İtalyan gönüllüsü İspanyaya çıkarılmıştı. Bunun üzerine İngiltere ile İtalya arasında Akdenize ait menfaat zıddiyetleri birdenbire alevlenmişti. İki taraf biribirine ateş püskürmüştü.

Vaziyet bir aralık o derece gerginleşti ki, üç ay evvel İtalyan gazetecileri Londrayı terkettiler. Üç ay müddet İtalyan gazetelerinde Londra membalı bir tek havadis çıkmadı. İngiltereye karşı tam bir boykot hüküm sürdü.

Sonra yavaş yavaş iki taraf birbirinin kalbinin yolunu aradı. Mussolini bir nutkunda tatlı sözler söyledi. Eden 19 temmuz nutkunda tatlı cevaplar verdi. İngiliz Başvekili de, İtalya ile olan gerginliğin ortadan kalkması işini kendi eline aldı. İtalyanın Londra Sefirile uzun uzadıya görüştü.

Neticede Mussoliniye dostça bir mektup yazdı. Mussolini derhal buna cevap verdi. Sonra yeni değişikliğin bir alâmeti olarak İngiltereye karşı olan havadis boykotuna nihayet verildi. İtalyan gazetecileri hem Londraya döndüler, hem de eski muhabirleri, her İtalyan gazetesinin Londraya yepyeni bir adam göndermesi temin edildi.

Kan davasının İngilizcesi

Edenin sarfettiği bir söz, İtalyan gazetelerinde çok yer tutmuştur. İngiltere Hariciye Nazırı demiştir ki: "Vendetta, yani kan davası kelimesinin ingilizcesi yoktur. Biz kin tutmayız. Hâdiselerin icabına göre yürürüz.,,

İtalyan gazeteleri bundan şu mânayı çıkarıyorlar ki, İngiltere hayal siyasetinden vazgeçmiş, hakikati olduğu gibi kabul etmek yoluna girmiştir.

Fakat "hakikatin icabına göre yürüyüş,, hangi istikamette, hangi hedefe doğru bir yürüyüştür? Bu noktayı herkes kendi anlayışına ve kanaatine göre tefsir ediyor. İngiliz muhafazakârları memnundur. Bunlar eskidenberi amelî uzlaşmalara taraftar bulunmuşlardır.

İngiliz liberalleri ve amelesi hoşnut görünmüyorlar, çünkü bunlara göre İtalya ile sıkı bir anlaşma, Fransa ile olan münasebeti soğutacak ve İngiltere ile Rusyanın ve yahut bir İngiliz — Fransız müşterek cephesile Rusyanın arasını açacaktır. Bu kanadaki gazeteler, Fransa ile Rusyanın dostluğunu İtalyan dostluğundan daha üstün kıymette görüyorlar ve İtalyaya itimat edilemiyeceğini ileri sürüyorlar. Daily Herald diyor ki: "İtalyanlar Filistinde tahrikât yapıyorlar. Gözümüzü açalım. Maksat; eski Romalıların Suriye, Lübnan, Filistin ve Sinadan mürekkep Suriye vilâyetini yeniden kurmaktır.,,

Yeni köşe kapmaca

İtalyanlar Fransanın beraber yürümesini hararetle istiyorlar. Çünkü beraberce yürüyüş Fransanın, Rusya paktından vazgeçmesi demektir.

Berlin — Roma mihveri, Garbî Avrupayı Rusyadan uzaklaştırmak hususundaki gayesine dört elle sarılmıştır. İngilterenin gayesi ne bahaya olursa olsun harp tehlikesinin önüne geçmek şeklinde görünüyor. Fakat bir Londra — Roma hattının kurulması; her halde Berlin — Roma, Londra — Paris ve Paris — Moskova hatlarının zararına olacaktır.

İtalyan Hariciye Nazırının bir İngiliz havadis ajansına olan beyanatı

(Arkası 11 ncide)

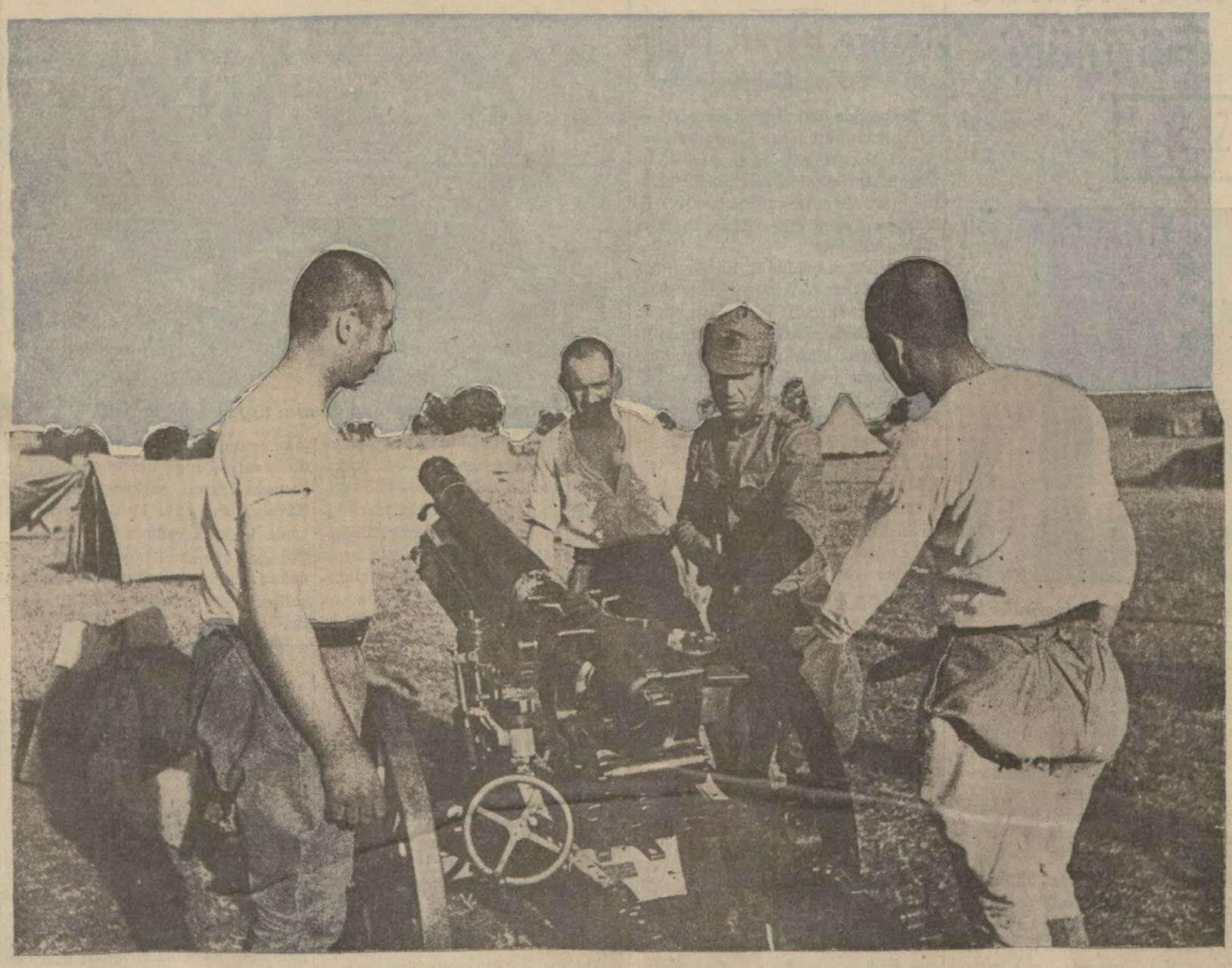

BÜYÜK TRAKYA MANEVRASINA İŞTİRAK EDECEK KITALARIMIZ, MANEVRA SAHASINA DAHİL OLMUŞ BULUNUYORLAR. T A N FOTOĞRAFÇISININ TESPİT ETTİĞİ DİĞER RESİMLER DOKUZUNCU SAYFADADIR

Roosvet'in Geleceği Tahakkuk Ediyor

"Beyaz Evde Vazifem Bitince İlk İşim Türkiyeyi Ziyaret Olacak,,

Vaşingtondan şu haberleri aldık:

Atatürkle Amerika Cümhurreisi Bay Roosevelt arasında taati edilen dostça mektuplar, Amerika gazetelerinde türkçe gazetelerden sonra çıkmıştır. Mektuplardaki samimî lisan, Amerika gazetelerinde çok dikkati celbetmiştir. Buraya gelen malûmata göre, dünyanın her tarafmdaki gazeteler, bu mektuplar üzerinde durmuşlar ve iki devlet reisi arasında hiçbir resmî vesile olmadan bu kadar samimî mektuplar yazılmasını kurulmuş diplomasi itiyatlarında bir hâdise ve dostluk ve samimiyetin ciddî bir ifadesi diye karşılamışlardır.

Amerika Cümhurreisinin hiç değişmez bir itiyadı vardır ki, o da haftada bir, muayyen bir gün ve saatte gazetelerin salâhiyettar mümessillerini kabul etmek ve her türlü suallerine cevap vermektir.

Roosevelt, "Havadis şahinleri,, adını taktığı gazetecilerle çok samimî konuşur. Hattâ çok sevdiği balık avlarına çıktığı zaman bile gazeteciler ayrı bir vapurla arkasından giderler

(Arkası 11 ncide)

Çin - Japon Ihtilâfı

Iki taraf ta büyük bir harbe hazırlanıyor

Japonya, Bütün Şimalî Çini Katî Olarak Kontrolü Altına Alacak

Londra, 7 (TAN) — En son haberlere göre, Çin - Japon vaziyeti tamamile sakindir. Fakat bu zahirî sükûnetin içyüzü, tam bir hareket, faaliyet ve hazırlıktır. Iki taraf ta, harıl harıl hazırlanmaktadır. Japonya bütün şimalî Çini katî surette kontrol altına almak ve Şimalî Çini Mançuriye benzetmek için çalışıyor. Japonyanın bu hattı hareketi yüzünden muhakkak bir harp kopması beklenmektedir. Japonya hükûmeti nüfuzunu Yang-Tse nehrinin kıyılarma kadar yaymak fikrinde olduğundan harp gemilerini bu nehre sokmuş ve Çini âciz bırakacak bir vaziyet almıştır. Halihazırda Japonyanın bütün kuvvetile hazır olduğu şüphe götürmez bir hakikattir. Bugün Japon meclisi, sükûmete istediği kadar sarfiyat yapmak salâhiyetini vererek dağılmıştır.

Nankindeki Japonlardan yalnız sefarethane ve konsolosluk memurları ile ataşemiliter, ve naval bürolarmda çalışanlar ve birkaç gazeteci kalmıştır. Diğer Japonlar Şanghaya gidecek lerdir. Japon konsolosluğu, Japonların tahliyesinden sonra Yuanfu'yu terketmiştir .

Japon Hariciye Nazırı Hirota

Hiç bir teminat verilmemiş

Japonlar, Hankov mıntakasının Çinlilere teslim edileceğine dair verilen malûmatı katiyetle tekzip etmektedirler. Japon Ajansı, buradaki japonların bir taarruza uğramamaları için tahliye edildiklerini bildiriyor. Çin menbaiine göre 10,000 Çinli asker, Japonların buradaki mıntakasını muhasara etmişler ve bu yüzden vahim bir vaziyet hâsıl olmuştur.

Nankinde 18 den 45 e kadar işe yarıyan bütün erkeklerin orduya gönüllü olarak yazılmaları için geniş mikyas ta propaganda yapmaktadırlar. Hü-

(Arkası 11 ncide)

82 Tayyare 35 Plânör

Ankara, 7 (TAN Muhabirinden)— Mühendis Bay Nuri Demirağın İstanbulda Beşiktaşta Hayrettin iskelesinde kurduğu tayyare fabrikası çalışmıya başlamıştır. Bu fabrikayı himayeye ve genişletmiye karar veren Türk Hava Kurumu, motörlü havacılık kamplarında kullanmak üzere bu fabrikaya 82 motörlü tayyare sipariş etmiştir. Motörlü tayyare memleketimizde ilk defa bu fabrikada yapılacaktır. Bu tayyareler ufak bir tadille harp halinde keşif işlerinde kullanılabilecektir. Ayrıca, bu firmaya G. 9 tipinde yüksek yelken rekor plânörlerinden 35 tane ısmarlanmıştır. Motörler ve uçuş rasat âletleri Avrupadan getirtilecektir.

Londra - Roma Yaklaşması Bir Gösteriş mi?

Son Siyasî Faaliyetler Diplomatik Bir Oyundan İbaret Sayılıyor

Lon 7 (TAN) — İngilterenin Roma sefiri Sir Eric Drummond, yakında mezunen Londraya gilecek ve bu fırsattan istifade ederek son diplomatik faaliyet, bilhassa Chamberlain — Mussolini arasında mektup teatisine saik olan şartlar ve vaziyet hakkında tafsilât verecektir. Anlaşılan İngiliz — İtalyan münasebetlerini yola koymak üzere açılacak müzakereler İngiliz sefirinin eylûlde Romaya avdetinden sonra başlıyacak tır.

Buranm bazı sol mahafiline göre, Kont Ciano son mektup teatisinin "İki memleket münasebetleri arasında yeni bir safha teşkil ettiğini,, söylemiş ve "ananevî dostluğu ihya için yeni çareler ve yollar arandığmı,, anlatmış ise de bu beyanat İngiltere ile İtalya arasındaki münasebetleri düzelmiş göstermek için bir gösteriştен ibaretti. Bu mahafile göre Grandi — Chamberlain mülâkatı, Chamberlain — Mussolini mektuplaşması, birer sahneden ibarettir ve maksat birdir. Fakat bu maksat nedir? Maksat Sinyor Mussolini'nin siyasetini değiştirdiğin ve İspanya meselesini uzlaşarak halletmek istediğini anlatmak mıdır? Yoksa, Berlinle,

(Arkası 11 ncide)

BUGÜN
16
SAYFA

İsveç Sefiri Geldi

Çetinkayanın Isveçteki Intıbalarını Anlatıyor

İsveç Kralı İle Ali Çetinkaya Biribirlerinden Çok Memnun Kalmışlar

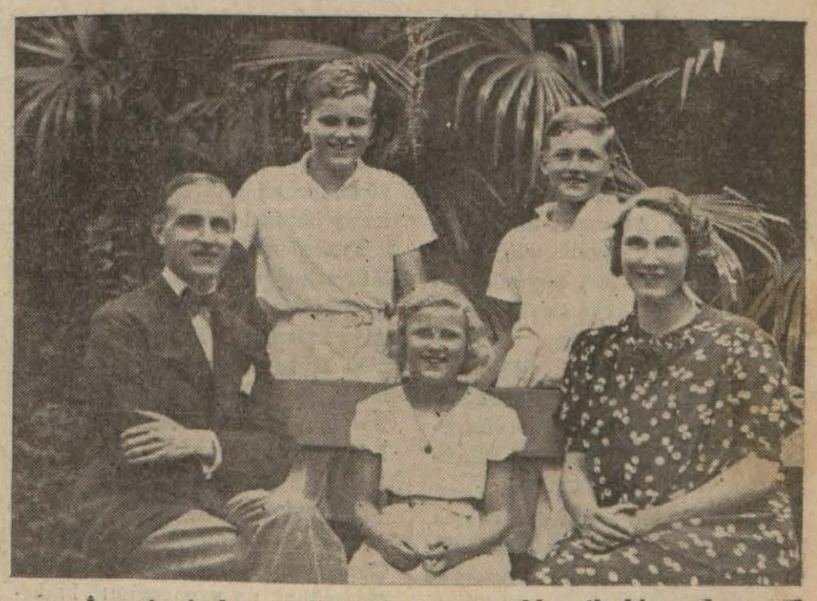

İsveçin Ankara sefiri, ailesi ve çocukları ile birarada..

Beyoğlunda eski İsveç sefareti binasındayız. İsveç Sefiri, Nafıa Vekili Ali Çetinkaya ile beraber Isveçte dolaştıktan sonra buraya geri geldi. Kendisini ziyaret ederek, Çetinkayanın seyahatinin uyandırdığı intibalar ve verdiği neticeler hakkında malûmat istedik. Isveçlilere mahsus nezaket ve sadelikle derhal ricamızı kabul etti. Beraberce yazı odasına çıktık. İsveç hükûmeti Ankarada yeni bir sefaret binası yapmış olmakla beraber Istanbuldaki binayı da yazlık bir şube gibi muhafaza etmiştir. Bina iki yüz küsur seneliktir. Türkiyede ilk İsveç Sefareti kurulduğu zaman bu bina alınmış, o zamandanberi muhafaza edilmiştir.

Yazı odasının penceresinden bahçede sıkı ağaçlar arasındaki iki küçük binaya baktık. Bunlardan biri, sefaretin eski Başkâtibi Doktor Kolmodinin evi idi. Bunu görünce Ha-

beşistanda ölen bu kıymetli Türk dostunu hatırladık.

Diğer bina, küçük bir kiliseye benziyordu. Sefir, bunun ne olduğunu anlattı: On yedinci asır sonlarında İsveç hariçteki protestanların hâmisi rolünü oynuyormuş. O zamanlar Istanbulda büyük bir Rum protestan

(Arkası 11 ncide)

BİLMECE

Istanbulda Inkılâp müzesi var mıdır? Varsa nerededir?

Bu sualimin cevabını verebiliyor musunuz? Zihninizi yoklayınız ve cevap arayınız. Cevabını bulamadınızsa, sekizinci sayfayı açınız ve cevabı orada okuyunuz.

Yıldızdan San Remoya

No. 7

İhtişam ve Kudret İçinde Ne Rüyalar Görülür?

Yazan: S. S.

Yıldızda Çukur dairelerdeki muhteşem Şehzade köşklerindenbiri

Dünya saadetinin ölçüsü nedir?

Milletin en felâketli günlerinde Yıldızın kaygusuzca hissiz muhitinde yaşıyan bir Türk kadını kendi kendine bu suali sormak ihtiyacını duymuştur. Saadet ölçüsünün nerede aranması lâzımgeldiği hakkında hariçteki bir refikasına yazdığı bir mektupta düşüncelerini anlatmıştır. Elimize geçen mektuptaki şu satırlar, sarayın o günlerdeki iç manzarasını pek iyi çiziyor:

"Bir yoksuzun, bir tembelin, süse, elbiseye, mücevhere düşkün olan bir insanın; bir nüfuz ve kudret hasretlisinin cennetin en üstün mertebesi diye hayalinde dolaştırabileceği ne varsa, benim emrim, iradem altında bulunuyor.

Her gün tabla, tabla yemekler geliyor. Bunların arasında aşçılık sanatinin en nefis eserleri, tatlılar, börekler, turfanda meyvalar var.

Bu nadide yemekleri karşımda bir dadı kalfa olduğu halde yiyorum. Kalfanın sarayın gönül hoş etme sanatinde üstün bir kudreti var. Her gün, her saat bana öyle diller döküyor ki, boşta bulunsam kendimi dünyanın en mümtaz mahlûku sanacağım.

Lalalar, kalfalar karşımda el pençe divan duruyorlar. Etrafımda her şey ben istemeden, zehnimi, dilimi yormadan yapılıyordu.

Elim altmdaki zillerden birine basmak, aklımdan geçen bir şeyin yapılması için kâfi geliyor. Kahve zili ayrı, çay zili ayrı, "misafir için kahve, çay getirin,, emrinin ayrı ayrı zil işaretleri var.

Her gün saatlerce ayna karşısında giyinip, kuşanıyorum. En iyi Beyoğlu terzileri benim için çalışıyorlar. Kuyumcular, muhtelif tuvaletlerime uyacak mücevherler yaratıyorlar.

Aynada türlü türlü elbiselerin çerçevesi içindeki aksimi görüyorum. Her elbiseye mahsus mücevherlerimi, eldivenlerimi, takımlarımı takıp takıştırıyorum.

Fakat bundan sonra, tek başına bebeklerile oynadıktan sonra usanç duyan bir çocuğun kasveti üzerime çöküyor. Kıyafetlerim, güzelliğim, zarafetim hakkında kalfaların saçtığı takdirler kulağıma bile girmiyor, havada sönüp dağılıyor.

Kendi kendimden, aynadaki aksimden uzaklaşmak için dışarı fırlıyorum. Havuz içindeki kayıkta kürek çekiyorum. Yahut kocaman motöre binip havuzda dolaşıyorum.

Tahsilimin, görgümün azlığına rağmen bu muhit beni filozof yapmıştır. Binlerce, milyonlarca insanın rüyasından bile zevk aldıkları bolluk, rahat, süs, debdebe, nüfuz ve kudret elde edilinciye kadar çok cazip şeyler.. Fakat bir defa ele geçtikten sonra manzara tamamile değişiyor. İnsan artık bunların zevkini duymuyor, yükünü ve zahmetini duyuyor. Hele debdebe ve saltanat hürriyetin, gençliğin, bütün bir varlığın yolu diye ele geçirilmişse insana hiçbir zevk vermiyor. Esir bir kuş kafesinin yaldızı karşısında nekadar kayitsiz kalırsa, milyonlarca insanın rüyasını dolduran güzel, güzel şeyler de esir bir mahlûk için ancak boşluğun, hiçliğin bir ifadesi oluyor.

Milyonlarca insan, süsün, mücevherin, bolluğun rüyasile uğraşırken, benim de rüyam buradan kurtulmak, herkes gibi olmaktır. Açık bir kitap karşısında kendimi hulyalara verdiğim veya sandalda küreklere sarılarak hayalen buralardan uzaklaştığım sıralarda kendim için bin bir roman düşünüyorum. Bunlardan hiçbirinde 65 yaşında bir hükümdar, lalalar, kalfalar, mücevherler yoktur. Küçücük bir ev, yaşıma ve seviyeme denk bir eş, bana anne diyen ve beni anne diye sayacak çocuklar vardır. Böyle sakin bir hayat içinde sessiz, heyecansız, hâdisesiz günler, aylar, seneler doldurmak istiyorum.

Talihin; zalim bir istihza diye kurduğu bu debdebeli varlık içinde para denilen şeyin de bir kıymeti ve manası yoktur.

Maaş diye her ay elimize geçen paralarla satın alınacak bir şey tasavvur etmek güçtür. Elbise, mücevher, süs zaten üstümüze yağıyor.

Bu bolluğun sürekli olmıyacağını, yarın için bir ihtiyat hazırlamak lâzım geldiğini pek iyi takdir ediyorum. Saray denilen gemi her taraftan su alıyor. Batmak üzere olan bir gemi olduğunu farketmek için büyük bir zekâya ihtiyaç yoktur.

Fakat parayı bir bankaya yatırmak gibi bir hareket, sarayda yaşıyan benim gibi bir insan için kolay bir iş değildir.

Yıldızdan Beşiktaşa, oradan Galataya kaç metre yol olduğunu, kaç dakikada gidilebileceğini hesap etmiye kalkışma. Beşiktaşın üstündeki Yıldız sarayı ile aşağıdaki şehir biribirinden ayrı âlemlerdir. Bu iki âlem arasında irtibat, münasebet yoktur.

Benim kendimin saraydan çıkmam, mühim bir hâdisedir. Günlerce evvel izin almak, nereye gideceğimi, ne yapacağımı bildirmek lâzımdır.

Harem ağaları, aşağıdaki esrarlı âlemi tanıyan, oraya gidip gelen, bilgiç kimseler gibi görünüyorlar. Yarımın ihtiyatı için ayırdığımız paraları onlara veriyor, bizim adımıza bankalara yatırmalarını söylüyoruz.

Bunlar bize dersler veriyorlar: Parayı bankaya yatırmakta mâna yokmuş. Mark ve kron alarak ve düştükçe bunlara daha fazlasını katarak parayı dört, beş misline çıkarmak mümkün imiş.

Bu bilgiç kimselerin aklına bir çoklarımız uyduk. Günün birinde saray hayatı, tılsımı bozulmuş bir sihirli rüya gibi ortadan silinince maaşlardan biriken paraların hesabını aradık. Bu kadar kulluğun bedeli sıfıra inmişti. Saraya bir çoğumuz boş elle girmiş ve oradan yine boş elle çıkmıştık.,,

(Arkası var)

Trabzonda Yeni Liman Tesisatı

Tasfiye Heyeti Bugün Yola Çıkıyor

Trabzonda liman şirketinin tasfiyesinde hazır bulunacak olan heyet, bugün Trabzona gidecektir. Heyet, liman işletmesi ikinci direktörü B. Hâmidin reisliğinde antrepolar şefi B. Zihni ve hukuk müşaviri B. Esattan müteşekkildir.

Dün umum müdür B. Raufinin başkanlığında bir toplantı yapılmış gidecek heyete direktif verilmiştir. 14 ağustosta toplanacak olan Trabzon liman şirketi idare meclisile Istanbul heyeti müşterek bir tasfiye heyeti seçecektir. Eski şirket, 1 teşrinievvele kadar işleri yürütecek, yeni idare de ayni tarihte işi eline alacaktır. Liman da yapılacak yeni tesisat için de tetkikler yapılacaktır.

Trabzonda dokuz memur tekaüde sevkedilmiştir. Bunların yerine genç elemanlar alınacaktır. Ayrıca buradan her şube için birer memur ve iki teknisiyen gönderilecektir.

İskelelerin inzibatı

Liman ve iskelelerin inzibat işi için hazırlanacak projenin esaslarını tespit etmek üzere çalışan komisyon dün de toplanmış ve müzakerelerine devam etmiştir. Komisyon, bir toplantı daha yapacaktır.

Toprağa Gömülmüş Gümüş Mecidiyeler

İki Açıkgöz Bunları Keşfedip Çıkarmışlar

Dün Adliyeye bir gümüş mecidiye hırsızlığı intikal etmiştir. 38 kilo tutan bu gümüş mecidiyelerin hikâyesi şöyledir:

Alemdar caddesinde oturan Fazıl isminde bir zat, senelerdenberi biriktirdiği gümüş mecidiyeleri, bi rtorbaya koyarak bahçesinin bir köşesine gömmüştür.

Bunu Mehmet ve Abdurrahman adında iki kişi nasılsa haber almışlar ve dünkü gün güpegündüz Fazılın bahçesine girerek gümüş torbalarını toprak içinden çıkarmışlardır. Fakat kaçmaya vakit bulamadan ikisi de yakalanmışlar, hâdise polise aksetmiştir.

Dün, bir çuval gümüş mecidiye ile Sultanahmet sulh ceza mahkemesine getirilen iki suçlu, kendilerini şöyle müdafaa etmişlerdir:

"— Devlet eski gümüş mecidiyeleri tedavülden kaldırdı. Biz bu paraları çalmak için değil, hükûmete teslim etmek için topraktan çıkarmıştık.,,

Bu müdafaa kabule şayan görülmemiş, Mehmet ve Abdurrahman tevkif edilmişlerdir. Duruşma, şahitlerin çağırılması için salı gününe bırakılmıştır.

Bu da başka türlüsü

Evvelki gün Darendeden gelerek Sirkecide Karadeniz oteline giden Abdullah adında birisi, 820 gümüş mecidiyesini çarptırmıştır. Tahkikat sonunda bu işi ayni odada yatan Mahmutla yanaşması Mehmedin yaptıkları anlaşılmıştır. Başta her şeyi inkâr eden suçlular, dün parayı beraberce çaldıklarını, beraberce Fatihte Atmeydanında bir yere gömdüklerini söylemişlerdir. Paralar, gömüldüğü yerden çıkarılmıştır. Suçlular Adliyeye teslim edilmiştir.

Japon mektep Gemileri gitti

Birkaç gündenberi limanımızda bulunmakta olan Amiral Koga'nın kumandasındaki İwate ve Yakumo adlı Japon mektep gemileri, dün akşam saat 17,30 da limanımızdan ayrılmışlardır. Gemiler, evvelâ Pireye uğrayacak, oradan diğer Akdeniz limanlarına gidecektir.

Görünmez Kaza

Kamyon Duvara çarptı, Bir Çocuk Enkaz Altında Kalarak Öldü

Kaza yerinde yıkılan duvarın taşları ayıklanıyor..

Dün Pangaltıda bir yavrunun ölümü ile neticelenen bir kaza olmuştur. Hâdisenin tafsilâtı şudur:

Saat 13 de şoför Ağobun idaresindeki 4155 numaralı kamyon, Dolapdere caddesinde Haylayf müessesesine ait bahçenin kapısmdan çıkarken duvara çarpmıştır. Çarpma çok şiddetli olduğu için duvar gürültü ile yıkılmıştır. Tam bu sırada duvarın öte tarafmdan geçmekte olan Bulgar konsoloshanesi başkançilari Antof Karakoçofun oğlu Damço enkaz altında kalarak ezilmiş ve ölmüştür. Çocuğun cesedi, itfaiye tarafından enkaz altından çıkarılmıştır. Kamyon şoförü Agop nezaret altına alınmıştır.

Köylülere Verilecek Topraklar

Yeni Toprak Kanunu Bu Devrede Çıkıyor

Ankara, 7 (Tan muhabirinden) — Haber verildiğine göre hükûmet toprak kanununun meclisin bu devresinde çıkarılması için hazırlık yapmaktadır.

Proje ilk hazırlandığı şekline göre, bazı mühim değişiklikleri ihtiva etmektedir.

Evvelâ mülkiyeti devlete ait olan toprak mikdarı tespit edilecektir. Bunun için vilâyetlerde ve kazalarda hususî birer komisyon kurulacaktır. Bu komisyonlar eldeki tapuların hukûkî vaziyetini tetkik edecek, ihticaca salih görülmiyen vesika sahipleri azamî iki sene zarfında mülkiyet haklarını mahkeme kararile tevsika mecbur tutulacaklardır. Şayet bu keyfiyet tevsik edilemezse topraklar devlete intikal edecektir.

Bu topraklar o mahalde oturan ve istihsalle meşgul olan topraksız köylüye tevzi edilecek, adî iskân kanunundaki hadlere göre arazi kâfi gelmezse o zaman da büyük çiftliklerin istimlâkine başlanacaktır. Kanunun neşri tarihinde tapuda mukayyet bulunmamakla beraber başka mülkiyet vesikası da bulunmıyan arazi sahipleri on senedenberi muntazaman vergi vermişlerse adî iskân haddi dahilindeki mikdar kendilerine meccanen temlik olunacaktır.

Yapılan hesaplara göre en çok topraksızlık Şark mıntakasmdadır. Toprak tevziinden evvel kadastronun yapılması şarttır. Yalnız bu kadastro memleketin amelî kadastro faaliyetine göre değil, daha pratik ve basit usulle olacaktır.

Festival galası Dün gece verildi

İstanbul festivalinin ikinci haftası dün gece Büyükderede verilen bir gala ile açılmıştır. Bugün saat onda Yenikapıda küreş 14,30 da Dağcılık klübünde tenis müsabakaları yapılacaktır .

Bu gece saat 20 de Fransız Tiyatrosunda memleketimizin en tanınmış kadın ve erkek musiki sanatkârlarının iştirakile ilk defa olarak klâsik Türk musikisi konseri verilecektir. Yarın istirahat günüdür.

Dün Altı Tifo Vakası Görüldü

Son 24 saat zarfında 6 tifo vakası görülmüştür. 4678 kişi birinci, 5746 kişi de ikinci aşı yaptırmışlardır. Hastalıkla mücadeleye devam edilmektedir .

Bütün Ana Caddeler Boyanıyor

Onümüzdeki salı sabahından itibaren Köprüde karşıdan karşıya ancak işaretli yerlerden geçilebilecektir. Ortadan beyaz boya ile ikiye bölünmüş olan yaya kaldırımları üzerinde herkes yürüdüğü istikamette sağdan gidecektir.

Belediye seyrüsefer müdürlüğü dün akşamdan itibaren geçitleri ve bölmeleri hazırlamıya başlamıştır.

Bu karar önar gün ara ile ve sırasile Eminönü, Karaköy, Galatasaray ve Taksim meydanlarında da tatbik olunacak, ondan sonra şehrin diğer anacaddelerine kadar teşmil edilecektir. Caddelere konacak işaretler geçitlerde çivi, yaya kaldırımlarmda boya usulile yapılacaktır.

Durak Yerlerine Çöp Kutuları Konuluyor

Sokakların kirlenmesine tramvaylardan atılan biletlerle diğer kâğıtların da sebebiyet verdiği anlaşılmıştır. Belediye tramvayların son durak yerlerine üstü kapalı çöp kutuları koydurmıya karar vermiştir. Halk ve tramvaycılar biletlerle diğer süprüntüleri bu kutulara atacaklardır.

Kazıkla Ölüm İddiası Asılsız Çıktı

Emniyet müdürlüğünün yaptığı tahkikat, Merdiven köyünde Ramazan isminde birinin kazıklanarak öldürüldüğü hakkındaki şayiaların doğru olmadığı neticesini vermiştir. Köy halkından bazı kimselerin ortaya böyle bir iddia attıkları, fakat bu iddianın asılsız bir şayiadan ibaret olduğu anlaşılmıştır. Emniyet müdürlüğünden aldığımız bir tezkerede, resmi tahkikatın bu neticeyi verdiği ve meselenin alelâde bir kavgadan ibaret bulunduğu bildirilmiştir. Haddizatinde çok çirkin olan böyle bir iddianın tahakkuk etmeyişini memnuniyetle kaydederiz.

Gümrük Vekilinin Tetkikleri

Hasköydeki Küçük Atölyeleri Gezdi

Gümrük ve inhisarlar Vekili B. Rana Tarhan, dün gümrük muhafaza umum komutanı yarbay Şemsi ile birlikte Hasköyde yeni yapılan gümrük atölyesini gezmiştir.

Modern tesisatlı olan yeni atölyede marangozhane, tornayeri, tesviyehane, kızaklar, cer makinesi vardır. Atölyenin elektrik, havagazi ve su tesisatı tamamen bitmiştir. Galatadaki atölye, yakında bu yeni atölyeye taşınacaktır. Bundan sonra gümrük muhafaza teşkilâtına ait bütün deniz vasıtaları burada tamir edilecektir.

Bir Japon Heyeti Geliyor

Haber aldığımıza göre, pek yakında memleketimize, Japonyalı tacirlerden ve fabrikatörlerden kurulmuş bir heyet gelecektir. Heyet, Istanbulda bir hafta kadar kaldıktan sonra Ankara, Izmir ve Adanaya da gidecektir .

Japon tacirleri Türkiye ile Japonya arasındaki ticaret münasebetlerinin daha ziyade inkişafı için müzakere ve temaslarda bulunacaklardır.

Hariciye Vekili Geldi

Bir müddettenberi Ankarada bulunmakta olan Hariciye Vekilimiz B. T. R. Aras, dün sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir .

Kahvelerin Kontrolü

Belediye kahvehane ve gazinoları çok sıkı bir kontrol altında bulundurmıya karar vermiştir. Bu kontrol esnasında bilhassa kahve ocakları, fincan, bardak gibi eşyalarla kahvehanelerin umumî temizliği tetkik edilecek ve istenildiği şekilde temiz görülmiyen kahvehane sahipleri cezalandırılacaklardır.

BİRKAÇ SATIRLA

Rami ile Sultanahmet arasında işliyen otobüs sahipleri belediyeye müracaat ederek otobüslerin Sirkeciye kadar inmelerine müsaade istemişlerdir .

●

Yeni havagazi tarifesi tetkik edilmiş, eski fiatlar olduğu gibi bırakılmıştır.

●

Şehirlerin müstakbel imar planını yapacak olan mütehassıslarla belediyeler arasında çıkacak ihtilâf, idarî ise Dahiliye Vekili, fennî ise dahiliye, sıhhat ve Nafıa Vekilleri hakem vazifesini göreceklerdir.

●

Kıymetli ziraatçilerimizden Bay Nesip ile Bay Ali Osman Ziraat Vekâleti ziraat müşavirliklerine tayin edilmişlerdir.

●

Birinci umumi müfettişlik emniyet müşavir muavini B. Ömer Hulûsi ve Imroz kaymakamı B. Selim üçüncü sınıf mülkiye müfettişliklerine tayin edilmişlerdir .

●

Eyüp ve civarında henüz terkos tesisatı bulunmıyan yerlere terkos suyu verilmesine karar verilmiştir .

TAKVİM ve HAVA

8 Ağustos 937
PAZAR

Bugünkü Hava: AÇIK

8 inci ay Arabî 1356	Gün: 31 Hızır: 95 Rumi 1353
Cemaziyülevvel: 30	Temmuz: 26
Güneş: 5,02 — Öğle:	12,19
İkindi: 16,13 — Akşam:	19,19
Yatsı: 21,06 — İmsâk:	3,04

Yeşilköy Meteoroloji müdürlüğünden aldığımız malûmata göre, bugün yurdumuzda, Cenubî Anadolu ve Ege mıntakalarında havanın açık ve diğer yerlerde bulutlu geçmesi, rüzgârların Cenubî Anadoluda Doğu, Doğu Anadoluda Şimal ve diğer mıntakalarda Garp istikametinde orta kuvvette esmesi muhtemeldir .

DUNKU HAVA

Dün sehrimizde hava aksama kadar az bulutlu geçmiş ve rüzgâr Cenuptan esmiştir. Dün en az sıcaklık 19 ve en fazla sıcaklık da 29 santigrat olarak kaydedilmistir .

SON HABERLER

İspanyol Âsileri İki İngiliz Gemisini Bombaladılar

Ademi Müdahale Komitesi Amiral Von Dulm'u Bir Plân Hazırlamıya Memur Ederek 15 Günlük Bir Tatil Yaptı

Londra, 7 (TAN) — İngilterenin Butish Corporal ve Mongolia adlarını taşıyan vapurları İspanya asilerine mensup olduğu anlaşılan üç tayyare tarafından bombardıman edilmiştir. Mongolia gemisindeki Holandalı müşahit kolundan, geminin kaptanı da ciğerlerinden yaralanmış, gemi, on metre yakınında düşen bir bomba yüzünden hasara uğramıştır. Ciğerlerinden yaralanan Mongolia süvarisi ölmüştür.

Ayni tayyareler Fransız vapuru Celelamur vapuruna hücum etmişlerse de bombalarını isabet ettirememişlerdir.

Diğer bir Fransız gemisi olan Reaidisiz'de bombardımana tâbi tutulmuştur. Salamankaya bombardıman yapan tayyarelerin, Ispanya hükûmetine ait olduğunu bildirmektedir.

İngiltere hükûmeti hâdiseyi protestoya karar vermiştir. Ingiltere kaynaklarına göre bombardıman yapan tayyareler Franko hükûmetine aittir.

İspanya Başvekili ve İktısat Nazırı B. Yuan Negrin

Noktainazarlar Biribirine Yaklaşmıyor

Londra, 7 (TAN) — Ademi Müdahale Komitesinin dünkü toplantısında Lord Plymouth, 14 temmuz tarihli Ingiliz plânının tatbikini mümkün kılacak derecede noktai nazarların biribirine yaklaşmadığını, murahhas heyetler şeflerine vuku bulan [illegible] anladığını bildirmiş ve Amiral Van Dulm'un kontrolün tatbiki hakkında bir plânla bu plânın yeniden tesis ve ıslahı hakkında teklifler hazırlıyarak komiteye bildirmiye memur edilmesini teklif etmiştir.

Almanya murahhası namına söz söyliyen Doktor Woerman, Ingiliz, Fransız kontrol teklifinin bir taraflı bir hareket olduğunu, bu sebeple devam edeceğini söylemiş, ve Ingiliz plânını esas itibarile kabul ettiği halde Sovyetler Birliğinin bunu kabul etmediklerini ilâve etmiş ve: "Bu hal üç hükûmetin (Almanya, Italya, Portekiz) tebaalarını Ispanyadan çekmek istediklerine mi işarettir?„ diyerek sözlerini bitirmiştir.

ADEMI MUDAHALE KOMITESI NE ZAMAN TOPLANACAK

Bunun üzerine bu yolda münakaşanın bir netice vermiyeceğini ve teklifinin kabul edilmesini istemiş ve teklif kabul olunmuştur.

Fransız gazeteleri Ademi Müdahalenin son anlaşmasından bahsetmekte ve ayın sonuna kadar Ispanyada vukubulacak askerî harekâtın büyük değişikliklere sebebiyet vermesi, vaziyetin başka bir renk alacağını anlatmaktadır.

Ademi Müdahale komitesinin yeni tevakkuf devresi hiç olmazsa üç hafta sürecektir. Çünkü Van Dulm, raporunu 15 gün sonra verecek ve bu rapor verilme tarihinden ancak on gün sonra müzakere edilebilecektir.

Harp cephelerinde hiçbir tahavvül yok gibidir. Asiler Teruel cephesinde beş kilometre ilerlediklerini bildiriyorlar. Fakat cümhuriyetçiler bu tarruza geçerek Tria de Albarracine'yi işgal etmiş ve Mavojo'ya kadar ilerlemişlerdir. Zaptedilen mevzilerden atılan güllelerle Saragossayı bombardıman etmek mümkündür. Asilerin Teruel'i müdafaa etmeleri beklenmiyor. Franco tayyareleri, dün Santanderde büyük bir faaliyet göstermiş ve cümhuriyetçilerin mevzilerini şiddetli ateş altına almıştır. 18 hükûmet tayyaresi bunlara mukabele etmiş ise de âsilere göre hükûmetin 18 tayyaresi düşürülmüştür. Guvadurada ve daha başka yerlerde ateş teati edilmiştir.

Manevralarda Bulunacak İran Heyeti

Karşılayıcı Heyetimiz Hududa Vardı

Erzurum, 7 (A.A.) — Askerî manevralara davetli bulunan Iran askeri heyetini karşılıyacak olan sübaylarımız bu sabah hareket etmişlerdir. Karşılayıcı heyetimiz yarın Iran sınırında olacaktır.

Manevralardan sonra

Ankara, 7 (TAN) — Trakya manevralarından sonra, başta Yavuz zırhlısı bulunduğu halde Türk filosu Yugoslav sularına bir dostluk ziyareti yapacaktır.

İsviçre 4 Bin İspanyol Muhaciri Alacak

Bern, 7 (A.A.) — Federal Meclis, Isviçre kızılhaçının, beynelmilel kızılhaç komitesinin Madritten dört bin kadın, çocuk ve ihtiyar tahliye edilmesi hususundaki mesaisine iştirak etmesine müsaade etmiştir.

Meclis, beynelmilel komiteye 80 bin franklık bir kredi açmıştır.

Lehistanda İstiklâl Hareketinin Yıldönümü Kutlandı

Varşova, 7 (A.A.) — Leh ajansı bildiriyor: Dün, 1914 te Pilsudskinin Leh davası için bir lejyonerler taburunun başında Karakoviden hareket ettiği günün yıldönümü münasebetile, bütün gazeteler, lejyoner - lerin banisi olan Pilsudskinin siyasi ve askerî dehasını kaydeden makaleler neşretmişlerdir .

Amerikalı Bir Dansöz Pariste Kaçırıldı

Dansözü kaçıranlar 500 dolar fidyei necat istiyorlar..

Paris, 7 (A.A.) — Halasile birlikte geçende Paris'e gelmiş olan genç bir Amerikalı dansöz birdenbire kaybolmuştur. Dansözün halasına gelen bir mektupta fidyeinecat olarak 500 dolar istenmekte ve verilmediği takdirde genç kızın öldürüleceği bildirilmektedir. Amerika sefarethanesi keyfiyeti polise bildirmiştir .

Öğrenildiğine göre Paris'e geldiği gündenberi genç kız, bir delikanlı ile tanışmış ve her gün onunla muhabere etmekte bulunmuş idi.

Genç kızın rızasile mi kaçtığı, yoksa bu delikanlı tarafından mı kaçırıldığı henüz malûm değildir.

Sonbaharda İngiliz Gemileri Limanımıza Gelecek

Londra, 7 (TAN) — Ingilterenin Akdeniz filosundan birkaç harp gemisi, sonbahar başlangıcında Karadeniz sahillerini ziyaret edecektir. Istanbul limanında da demirlemeleri muhtemeldir.

Almanyada Kereste Yakılmıyacak

Berlin, 7 (A.A.) — B. Goering tarafından neşredilen bir emirnamede inşaat sellüloz ve saire gibi endüstri işlerinde kullanılabilecek kerestenin yakılmasını yasak etmektedir.

Bunun sebebi, ağacın Almanyada en lüzumlu ham madde halini almasıdır.

Ingiltere Hükûmeti Üç Alman Gazetecisini Hudut haricine Attı

Almanya Hükûmeti Bu Kararı Protesto Edecek

Londra, 7 (TAN) — İngiltere hükûmeti birdenbire verdiği bir kararla üç Alman gazetecisini Britanya hudutları dışına çıkarmıştır. Bu üç gazeteci, Alman matbuatında İngiltere aleyhinde şiddetli mektuplar neşretmekte ve Britanyada da apaçık Nazi propagandası yapmakta idiler.

Karar, Almanyada büyük bir heyecan uyandrmıştır. Bu gibi hâdiselerde derhal mukabelel bilmisil kararı vermek âdetinde olan Hitlerin Almanyada çalışan Ingiliz gazetecilerini çıkarıp çıkarmıyacağı henüz malûm değilse de, Alman hükûmetinin takınacağı tavır merakla beklenmektedir .

Alman Hükûmeti Protesto Edecek

Londra, 7 (A.A.) — İngiliz hükûmetinin üç Alman gazeteci hakkında verdiği İngiltereden çıkarma kararının sebeplerinin başka başka olduğu anlaşılmaktadır.

Bu gazetecilerin ve bunlar arasında bilhassa Langonin Londra mektuplarında gösterdikleri şiddetli nazi propagandasının gözönünde tutulmasını icap edeceğini kaydeylemektedir. Langonin daha evvel dış bakanlığının ihtarlarına maruz kaldığı bildiriliyor. Langonin bir Alman kadın olan sekreretile Lokal Ançayger gazetesinin muhabiri olan Cromenin muavini Wehre ve sekreteri Bayan Adenhafen Londrayı terk tmişlerdir. Yalnız Londrada daha etraflı bir surette yerleşmiş olan Crome'ye 15 günlük mühlet verilmiştir. Alman kolonisinin iyi mlûmat alan mahfilleri. Alman hükûmetinin yakında şiddetli bir protestoda bulunacağını bildirmektedir.

Canlı Hayvanlar İhracat Şirketi İşe Başlıyor

Ankara, 7 (Tan Muhabirinden) — İktısat Vekâletinin teşebbüsü üzerine, teşkil olunan ve esas nizamnamesi Vekiller Heyetince tasdik edilerek işe başlıyan "Canlı Hayvanlar İhracat Şirketi" müdürlüğüne tayin edilen İstanbul Emlâk Bankası müdürü Osman Muhittin Karsa giderek şirketin merkezinde işe başlamıştır.

Şirket müdürü ve arkadaşları İktısat Vekâletinin alâkalı memurları ile birlikte mıntakaları dahilinde bir tetkik seyahatine çıkmışlardır.

Kars, Erzurum ve Van havalisinden geçerek Cenup vilâyetlerimize kadar uzayan bu seyahat neticesinde Vanda ve Urfada birer şube açılmasına karar verilmiştir.

JAPON PETROL KUMPANYASI RUS HÜKÛMETİNDEN İZİN ALMADAN İŞLER GÖRMÜŞ

Moskova, 7 (A.A.) — Tass ajansı bidliriyor:

Sakalin'leki Japon petrol imtiyazı makamları, Katangli mıntakasiyle Sakalin'deki Japon petrol imtiyazı bir petrol ihraç borusu ferşine müsaade edilmesi için salâhiyettar Sovyet makamlarına müracaat etmişti. Fakat, imtiyaz şartnamesi mucibince bu gibi inşaatın teknik şeraitini, plânlarının ve inşa heyetinin terekküp tarzını tasdik etmesi lâzım gelen Sovyet hükûmetinin müsaadesini beklemeden, Japon imtiyaz makamları bu borunun ferşine usulsüz bir tarzda başlamıştır.

Japon petrol imyazı makamları - nın Moskovadaki delegesi bilâhare halk komiserler meclisi riyasetine tabi imtiyaz merkezî komitesine bir mektupla müracaat etmiş ve inşaatına başlanılan bu borunun yapılmasına muvafakat edilmesini talep etmiştir .

Sovyet hükûmetinin muvafakati olmadan bu borunun ferşi hususunda Japon imtiyaz idaresinin gayri kanunî hareketlerine müsaade edilmemesi için tebdirler alınması Sakalin makamlarına bildirilmiştir. Zira bu inşaat, imtiyaz mukavelesinin ihlâli demektir.

Rus Ordusu Hakkında Yeni Bazı Kararlar

Moskova, 7 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Neşredilen bir kararnameye göre, askerî mekteplerden çıkmıyan ve fakat hususî kısa kurslar takip etmiş veyahut askerî hizmetini bitirerek bazı umumî tahsil şartlarını haiz bulunan gençler kara, hava ve deniz ordusuna asteğmen rütbesine muadil olarak gireceklerdir. Keza asteğmen rütbesine muadil olarak askerî fen memur muavinlikleri ve teğmene muadil olarak da siyasî komiser muavinlikleri ihdas edilecektir.

Yeni Mısır Kabinesi

YAZAN: ÖMER RIZA DOĞRUL

Kral Faruk'un, anayasa ahkâmı dairesinde krallık vazifesini ifaya başlaması üzerine Mısırın istiklâlini tahakkuk ve kapitülâsyonların ilgasını temin eden muahedeleri yaparak tarihî vazifesini hakkile ifa etmiş bulunan Mustafa Nahas Paşa, kabinesinin istifasını verdi. Ve yeni kabinenin teşkiline memur edildi. Son posta ile gelen Londra gazeteleri tarafından verilen malûmata göre Nahas Paşa bu fırsattan istifade ederek kabinesinde değişiklikler yapmış ve eskidenberi kabinesinin en kuvvetli şahsiyetleri arasında sayılan, hattâ hükûmetin dayandığı (Veft) Partisinin "teşkilâtçı dehası„ olmakla şöhret kazanan Nokraşi Paşayı yeni kabine haricinde bırakmıştır. Hâdisenin Mısırda hayretle karşılandığı anlaşılmaktadır. Çünkü Nokraşi Paşa senelerdenberi Mısır milli mücahedesinin en ileri ve en bariz şahsiyetlerinden olduğu gibi Nahas Paşanın da en sıkı fıkı ve en mutemet dostu idi.

Nokraşi'nin bu defa kabine harincide kalması Nahas Paşa ile arasındaki fikir ayrılığından ileri geldiği tahmin olunmaktadır. (Taymis) in bu yolda verdiği malûmata bakılırsa aradaki fikir ihtilâfının ayrılığa sebebiyet vereceği zannedilmemekte ve bu yüzden Nokraşi'nin kabine haricinde kalması hayret ile karşılanmış bulunmakta, ve bunun bir takım tesirler vücuda getirmesi beklenmektedir. Aradaki fikir ve içtihat ayrılığının mahiyeti malûm olmadığı için şu veya bu şekilde mütalea serdine imkân görmüyoruz. .

Muhakkak olan bir nokta Nahas Paşanın dördüncü defa olarak tam bir itimat havası içinde işbaşına geçtiğidir. Onun iktidar mevkiinde uzun bir zaman kalmaması için hiç bir sebep yoktur. Nokraşi Paşanın Nazırlıktan geçilmesi bu itimat havası üzerinde bir tesir yapmaktan çok uzaktır.

Nahas Paşa, çok büyük bir tarihî vazifeyi başardıktan sonra iktidar mevkiine yeniden gelmekle yeni bir tarihî vazifeyi deruhte etmektedir. Bu vazife, yeni Mısırı yeniden kurmak, Mısırın milli hayatını sağlamlıyacak ve istiklâlini kurtaracak bütün teşkilât ve tesisatını vücuda getirmek, bilhassa Mısırın müdafaasını en sağlam temeller üzerinde yükseltmektir.

Bu muazzam ve tarihi vazifenin ifası büyük bir liyakat ve ehliyetle ayni derecede büyük bir azim ve imana bağlıdır. Nahas Paşanın bütün mazisi onun bütün bu sıfatları iyiden iyiye haiz olduğunu göstermektedir.

Nahas Paşanın yeni ve büyük tarihî vazifesini muvaffakıyetle başarmasını candan dileriz.

FELEK

Mutat Hastalık

Tifo Istanbulda mağlûp bir âfet olarak artık elini eteğini çekti. Bu zararlı ve pis misafirin şehrimize bir daha gelmemesini temenni etmek, herhalde misafirseverlik âdabına mugayir bir hareket sayılmaz.

Tifonun şu son günlerde yevmi adedi beş, altıya düşünce alâkadarların ağzında eskiden de işittiğimiz söz tekrar dolaşmıya başladı:

— Tifo artık mutat ve her mevsimde Istanbulda görülen adede düştü.

Istanbul Asya ile Avrupanın öpüştüğü yerdedir. Balkanlardan, Arabistandan, Küçük Asyadan gelen bütün yolcuların harman olduğu bir şehirdir. Bütün buralardan gelenler, Istanbula sade para ve kazanç değil, biraz da hastalık getirirler ve o yüzden Istanbulda, bütün bu çeşit şehirlerde olduğu gibi tifo ve sair bulaşık hastalıklar tek tük baş gösterir. Temizlik ihmal edilirse günde 20-30 vakaya kadar da çıar.

Lâkin Istanbulun bu hususiyetinin gazetelerde hele bizim ağzımızdan muttasıl ilânına lüzum yoktur.

Ne olursa olsun bir şehirde "mevsim icabı„ bazı sarî hastalıklar görünmesi o şehir için iyi bir tezkiye teşkil etmez, Istanbulun mevkii, oraya gelen yolcuların menşelerinin sıhhi kontrole tâbi olmaması, şehirdeki bulaşık hastalığın sebebi olsa da özrü olamaz.

Ve nihayet, Türkiyenin en çok sey yah celbeden ve ilerisini ecnebi seyyahların ziyaretine bağlıyan en büyük şehrinde, salâhiyettar erkânın fırsat düştükçe:

— Istanbulda her sene mevsim icabı tifo vakaları görülür. Demeleri hiç te kulağa iyi aksetmez.

Bunun dışarıya nekadar fena tesir ettiğini, sizin gideceğiniz bir şehirde meselâ veba vakası olduğunu işitmenizle duyabileceğiniz endişe ile ölçebilirsiniz.

Ne olursa olsun ben, Istanbullular nâmına şehrin salâhiyettar ağızlarla gazetelerde böyle tezkiye edilmesini hoş görmüyor ve bunda hiçbir fayda tasavvur etmiyorum.

B. FELEK

Fransada Yeni bir tren Kazası

Paris, 7 (A.A.) — Bercy ile Oharenton istasyonları arasında bir tren Marsilya trenine çarpmıştır. On kadar yolcu hafif surette yaralanmışlar ise de Parise avdet edebilmişlerdir.

Bir tek yolcu ağır surette yaralanmış ve hastaneye götürülmüştür. Münakalât tekrar tesis edilmiştir. Şebekenin mühendisleri tahkikat yapmaktadırlar.

Adliye Vekiline Ziyafet Verildi

Izmir, 7 (Tan muhabirinden) — Adliye Vekili Bay Şükrü Saraçoğluna bu gece Izmir Palas salonlarında Parti tarafından bir ziyafet verildi. Vekil, yarın Çandarlı plâjını açacak, öbürgün Istanbula hareket edecektir.

İktısat Vekili Fethiyeye Gitti

Izmir, 7 (Tan muhabirinden) — İktısat Vekilimiz B. Celâl Bayar, bugün saat 9,30 da Çeşmeden Fethiyeye gitmiştir. Vekil, Fethiyeden sonra Istanbula dönecektir.

Başvekilimiz Ismet Inönü, B. Celâl Bayarla 22 Ağustosta Izmire gelecek ve Fuarı açacaktır.

Erzurum - Trabzon Transit Yolunda

Erzurum, 7 (A.A.) — Bu sabah umumî müfettiş Bay Tahsin Uzer refakatlerinde başmüşavir B. Nizami Ataker Erzurum valisi Haşim İşcan, maliye, kültür ve nafia müşavirleriyle transit yolları başmüdürü olduğu halde ağrı mıntakasına gitmişlerdir. Krakösede valilerden bir kısmının iştirakiyle bir toplantı yapılacaktır.

Mahkemelerde

Kaybolan Eşyalar Nerede bulundu

Suçlular, "Biz Bunları Çalmadık,, Diyorlar

Polis, dün müddeiumumiliğe Çakmakçılarda Valde hanında 8 numarada oturan Kütahyalı Ahmet ile karısı Şükriyeyi hırsızlık suçlusu olarak verdi. Şükriyenin kucağında bir yaşında bir çocuk vardı. Polis ayni zamanda bir bohça çamaşırla, bir altın saat, bir çakı, bir makas da getirmişti. İki de vapur bileti vardı. Ayni handa oturan şikâyetçi Hayri davasını şöyle anlattı:

— Ahmet garsondur. Ayni handa otururuz. Ben bunlara odamı temizletiyordum. İtimat ettim. Anahtarı verdim. Akşam üzeri döndüğüm zaman çamaşırlarımla karyola eteklikleriml, altın saatimi makas ve çakıyı yerinde bulamadım. Bunları aradım, odalarında yoklardı. İskeleleri, istasyanları aramıya başladım. Nihayet bu sabah bunları limandan hareket etmek üzere bulunan bir vapurun içinde yakaladım. Çanakkaleye kaçıyorlarmış.

Ahmet kendini şöyle müdafaa ediyordu:

— Bunların hiçbirisini çalmadık. Çamaşırlarını bize yıkatmıya vermişti. Aceleye geldiği için kendisine veremedik. Altın saati de beş liraya bana terhin etmişti. Çakıyı da bizim odada kendisi unutmuş.

Ahmet, makas için bir şey söylememişti. Müddeiumuminin sualleri karşısında:

— İşte onu hatırlamıyorum, dedi. Suçlular, Sultanahmet sulh üçüncü ceza hâkiminin önüne çıkarıldılar. Muhakeme şahitlerin çağrılması için talik edildi.

Yaralı Muhtar Dün Hastanede Öldü

Silivri muhtarı İbrahim, vazife görürken bir tecavüze uğramış ve kurşunl başından vurulduğu için evvelki gün Cerrahpaşa hastanesine getirilmişti. Yaralı, dün hastanede ölmüştür. Müddeiumumilik, tabibiadil Enver Karanı hastaneye göndermiş ve cesedi muayene ettirmiştir. Cesedin morga kaldırılmasına lüzum gösterilmiştir. Kurşun yaralının başında kalmıştır. Silivri müddeiumumisi hâdise hakkında tahkikat yapmaktadır. İbrahimin öldüğü dün telgrafla Silivri müddeiumumiliğine bildirilmiştir.

Küçükcekmece Yolunda

Karpuz paralarını yiyip bitirdikten sonra..

Aralarında Kavga Çıktı, Meşhut Suçlar Mahkemesine Düştüler

Florya treninde geçen bir hakaret vakası, dün meşhut suçlar müddeiumumiliğine intikal etmiştir. Görünürde ehemmiyetsiz olan bu hâdisenin çok meraklı tafsilâtı vardır ve şöyledir:

Hasan oğlu Hasan adlı bir sergici evvelki gün Küçükçekmecenin Kâmil ovasına gitmek üzere kemerine 80 lira yerleştirmiş ve yola çıkmıştır. Hasan oradaki tarla sahiplerinden kavun karpuz alarak İstanbula gönderecekmiş. Floryada ahbaplarından birisine rastlamış. Maaile İstepanın gazinosunda oturuyorlarmış, Hasan da bunlara katılmış ve içmiye eğlenmiye başlamış. Bir aralık şarkı söyliyen kızlardan Ranaya 50 kuruş göndermiş ve bir şarkı ısmarlamıştır. Rana, güzel bir gazel okumuş ve sonra da Hasanın bulunduğu masaya gelerek içki sohbetine iştirak etmiştir. Bu sohbet, geç vakte kadar devam etmiş, sonra hesap görmek icap etmiş, Hasanın borcu tam 68 lira tutmuştur. Hasan, bu parayı ödemiştir. Rana iki lira da garsonlara verdirmiş, böylece Hasanın kavun, karpuz parası gazinoda erimiştir. Bu sırada Hasanın masasına birisi de gelmiş oturmuş ve ben:

— Polis müdürüyüm, demiştir.

Rana, içip eğlenirken Hasana gece beraber döneceğini de vade... Hasan, hesabını görmüş, Rana ile Florya plâjına gitmiye hazırlanırken Rana trene doğru ilerlemiştir. Hasan da "o halde İstanbulda eğleniriz,, demiş ve gişeden iki tane birinci mevki bilet alarak trene atlamıştır.

Fakat, Ranayı yanında görmeyince merak etmiş ve yolcu vagonlarını aramıya başlamıştır. Ranayı ikinci mevkide kendisine polis müdürü süsünü veren adamın yanında görmüş ve "biletiniz birinci mevkidir, buyurunuz oraya geçelim,, demiştir. Rana bu teklife:

— Biz burada oturacağız, siz gidiniz orada oturunuz,, cevabını vermiştir.

Bu ters cevap karşısında Hasanın sinirleri bozulmuş, Rananın kolundan tutarak sürüklemek istemiş ve saçını da çekmiştir. Tren Yeşilköyden Bakırköyüne gelirken ikinci mevki kompartimanında çıkan bu hâdise polise aksetmiş, dün de polis Ranayı davacı ve Hasanı suçlu olarak meşhut suçlar müddeiumumiliğine göndermiştir. Hasan, Rana ile bir gece plâj pazarlığı yaptığını ve paralarını aldığı halde kendisini bırakıp kaçtığı gibi hakaret te ettiğini iddia etmiştir.

Plâjda buluşmak için alınan para, borçlar kanununun 19 uncu maddesine göre, kanuna, ahlâka ve adaba uymıyan akitlerden sayıldığı için müddeiumumilik bu akitten dolayı takibata lüzum görmemiş, şahitleri dinlemiştir.

Müddeiumumî Hikmet Sonel, davacı Rananın hakaret ettiğinden suçlu olduğuna karar vermiş ve müddeiumumiliğe davacı olarak gelen Ranamahkemeye suçlu olarak verilmiştir.

Bir Mağaza Soyulmuş

Asliye birinci ceza mahkemesi, dün bir hırsızlık davasına baktı. Davacı yerinde Beyoğlunda Yenipazar bakkaliyesi sahibi Yani vardı. Suçlu yerinde de İslâm, Abdülkadir, Mustafa, Mehmet, diğer Mustafa, Mirza Ali adlı altı mevkuf suçlu vardı.

İddiaya göre bu suçlular muhtelif zamanlarda bakkaliye mağazasının ittisalindeki fırının arka penceresinden fırına ve fırının içindeki penceleden de bakkal dükkânına girmişler ve binlerce liralık eşya çalmışlardır. Suçlulardan hepsi bu isnadı ret, yalnız İslâmla Mehmet girdiklerini itiraf ediyorlardı. Hâdisenin bir çok şahitleri vardı. Bunlardan bir kısmı gelmemişlerdi. Muhakeme bunların çağırılması için talik edildi.

Mes'ut Bir Nişanlanma

Gaziantep mektupçusu Vehbi Kahraman'ın kızı Bülend Kahramanla Türk Armatörlerinden Mustafa Sadık Zadenin nişan merasimi evvelki gün Şişlide Osmanbeydeki köşklerinde birçok güzide davetlilerin huzurunda törenleri icra edilmiştir. Genç nişanlılara saadetler temenni ederiz.

Sinema Dünyasında

Sinema Yıldızları Kendi Filmlerini Nasıl Seyrederler?

Claudette Colbert

Acaba bir artist, kendi filmini ilk seyrettiği zaman neler duyar ve ne yapar? Bunu birçok kişiler merak etmişlerdir.

Birçok artistlere bu hususta sorulan suallere hemen hiçbirisi cevap vermek istememiştir. Fakat bir fotoğrafçı düşünmüş, taşınmış, her artistin kendi filmi Hollivudda ilk oynadığı zaman sinemaya gidişini fotoğrafla tespit etmiştir. Böylece bir dereceye kadar ruhî vaziyetlerinin anlaşılacağını ummuş.

Bu resimlere dikkat edilince şu intibalar elde edilmektedir:

1—Claudette Colbert, oynadığı filmlerdenbirisini ilk defa seyre giderken kimsenin yüzüne bakamaz. Heyecan içindedir ve âdeta utanır. Bu utanma, film bitinceye kadar devam eder. Eğer film çok alkışlanıp halk, artistin locasına bakmazsa yıldızın içi rahat etmez.

2 — Küçük Shirley Temple filmine yalnız başına gitmez. Uslu uslu annesine elini verir ve dünyasından bihaber, sanki başka bir eğlenceli film seyredecekmiş gibi güle oynıya sinemaya girer.

3 — Eddie Cantor gayet pişkindir. Kendi filmi imiş veya başkasınınmış, onun umurunda bile değildir. Sanki evine gidiyormuş gibi rahat sinemaya girer.

4 — Harold Lloyd, artık aile babası olmuştur.Güzel bir karısı, iki de inci gibi kızı vardır. Zaten pek az film yaptığı için fotoğrafını almak ta hayli güçtür. Bununla beraber bu es ki sanatkârın da bir hayli heyecan içinde filmlerini seyre gittiğini unutmamak lâzımdır.

PARİS SERGİSİNE

Bu senenin en güzel ve son seyahati VENEDİK — PARİS — PRAG — VİYANA — BUKREŞ

26 gün

İstanbuldan 10 Eylûl Çelyo vapuru ile hareket

Yerler satılmaktadır. Acele ediniz

Beyoğlu Galatasaray

NATTA

Tel: 44914

Radyo

Günün programı — İstanbul

Öğle Neşriyatı :

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,00 Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 14,00 Son.

Akşam Neşriyatı :

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Ordu saylavı Selim Sırrı Tarcan (Pariste Envalid sarayı ve yüksek mühendis mektebi.) 20,00 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21,15 Orkestra. 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 23,00 Son.

Günün program özü

SENFONİLER

22 Milâno, Torino, Florans: Parodi'nin idaresinde senfonik konser.

HAFİF KONSERLER

7.10 Berlin kısa dalgası: Sabah konseri. 8.15: Devamı. 9.20 Paris kısa dalgası: Eğlenceli musiki. 9.45 Paris kısa dalgası: Plâk. 10.30: Plâk. 11.50 Keza. 13 Paris kısa dalgası: Konser nakli. 13 Berlin kısa dalgası: Eğlenceli orkestra konseri (14.15 Devamı). 13.10 Bükreş: Plâk konseri. 14.15 Paris kısa dalgası: Konser nakli. 15: Keza. 15.30 Berlin kısa dalgası: Wiesbadenden sofra musikisi. 15.35 Roma kısa dalgası: Musikili neşriyat. 18 Peşte: Festival münasebetile gala konseri. 18.30 Moskova: Konser. 19 Bükreş: Predescu orkestrası. 19.50 Peşte: Çigan musikisi. 20 Berlin kısa dalgası: Pazar konseri. 20,05 Prag askerî bando. 21 Lâypzig: Finlandiya akşamı (Bariton, Soprano, piyano). 21 Paris kısa dalgası (25 m.) Konser. 21,05: Viyana: Viyana halk musikisi. 21.15: Bükreş: Radyo orkestrası (akşam musikisi). 21.15 Berlin kısa dalgası: Eğlenceli musiki. 21.40 İtalyan istasyonları. Karışık musiki. 22 Berlin kısa dalgası: Musikili şiir. 22,25 ... kısa dalgası: Halk musikisi. 23.05 22,40 Peşte: Salon orkestrası. 23.05 Prag kısa dalgası: Askerî konser. 23.45: Tokyo kısa dalgası: Millî Japon musikisi (Plâkla).

OPERALAR, OPERETLER

10.15 Berlin kısa dalgası: Nikosor) operası. 18.35 Roma kısa dalgası "La vedova scaltra" opereti. 22 Roma: Lozzi'nin "La vedova scaltra" isimli opereti. 22.55 Bükreş: Plâkla operet musikisi.

Teşekkür

Zevcim ve babamız müderris doktor Ali Vehbi'nin vefatı münasebetile taziyede bulunanlara ve cenazesinde bulunan akraba, dost ve arkadaşlarına ve bilhassa elleri üstünde götüren sevgili talebelerine, Gülhane hastanesi sertabibi Süreyya ve dahiliye müdürü Halit Ziyaya ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mani olduğundan gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Zevcesi: Fatma Türküstün, Evlâtları: Namıka, Şinasi, Naci, ve Beylün Türküstün.

İstanbul Belediyesinden:

10 Ağustos 937 Salı gününden itibaren Karaköy köprüsü üzerinde seyrüsefer icabı ve Belediye - zabıtası talimatnamesi ile Belediye tenbihi hükümlerine göre aşağıda yazılı hususat tatbik edilecektir.

Sayın Halkın ve bütün vesaiti nakliye sahipleri ile şoförlerin arabacı ve sürücülerin aşağıdaki maddelere riayet etmeleri ilân olunur.

1 — Halk köprü üzerinde yaya kaldırımlardan bir taraftan diğer tarafa ancak çivi ile işaret edilen saha dahilinden geçecektir.

2 — Bütün nakil vasıtaları, bu sahaya geldiği vakit buradan yaya geçen varsa derhal duracak ve yaya gidenler geçtikten sonra yoluna devam edebilecektir. Bu sebeple nakil vasıtaları bu sahaya gayet ağır gelmelidir. "B,, "4880,,

ŞİMDİLİK ADSIZ ROMAN

AKA GÜNDÜZ

— 86 —

Her iftardan sonra klüpte toplanılıyordu. Tavla, altmışaltı, bum, fitil, fincan oynıyanlar yandaki büyük odaya girerlerdi. Salon gibi kullanılan tuğla döşeli sofada da kendilerine göre münevver sayılanlar, yabancı memurlar ve kasabanın ikinci sınıf halkı toplanıyordu. Bunların oyuna pek ilgileri yoktu. Dünyanın bütün siyasî işlerini görüşürler ve hallederlerdi. Telgrafçı yatsıya doğru gece ajansını alıp getirince yarenlik başlardı. Uç buçuk yıldanberi hergün iki defa gelen ajans telgrafları hep iyi haberlerle dolu iken son günlerde bozulmıya başlamıştı. Bulgarların Makedonya cephesi yarılmış, bilmem hangi generalleri her nasılsa hiyanet edip teslim olmuş, Avusturyalılar her nedense pes etmişler, Almanlar nasıl olmuşsa olmuş sulh istemişler. Yine böyle karmakarışık ve örtbas edilemez bir ajans okununca Vergici Ali Efendi tuhaf bir makamla başladı:

— Yerden göğe küp dizseler
Yekdiğere perketseler
Altındakini çekseler
Seyreyleyin gümbürtüyü!

Manastırlı Reji müdürünün buna canı sıkıldı:

— Bak burâ Ali Efendi! dedi. Nice söylersin bunları hiç şakkaya gelmez.

Vergiciye bu kadarcık bir itiraz yetti. Hemen sarakaya başladı:

— Bırak be Reji müdürü bu lafları! dedi. Dünya dört yıl önce bir kere yerinden oynadı. Sen bile Drahor boyundan bizi çay boyuna aktarma ettin. Elbette yerinden oynayanlardan bir tarafı gümbürdeyip çökecek.

— Hamiyet bre canko!

— Kimde can kodular ki ne istiyorsun?

Hamiyet dediğin şunun bunun, sana bana istedikleri ölçü ile istedikleri kadar ve lûtfen dağıttıkları şey değil mi? Al benden kırk kile sana! Sonu ne olacak? İşte böyle olacak. Düşmanlar gelecek. Hırsızlar çömleklerini sallasırt edip bir köşeye sinecekler. Eğer memlekette yeni bir baş türeyip millet bir araya toplamazsa işimiz duman olacak bire hamiyet canko! Maazallah böyle birisi çıkmasa ne olacak? Ben bu salhhane boyunda yine sürteceğim, o Beyoğlunda fink atacak, sen, sen bile bir hemşerinin evinde mayıs sütü ile pişmiş presikaya çala kaşık yürümiyecek misin?

Fakat vergicinin sözüne darılmanın, gücenmenin imkânı mı var? Reji müdürü bile gülüyordu. Mahkeme azası, Serezli Daver Beyin gülüşü o kadar gevrek idi ki, vergicinin nazarı dikkatini çekti. Onu da sarakaya aldı:

— Sen de mahzun olma, seninle de edecek şakalarım var.

— Niçin.. Abe paşam olayım mahzun ben?

— Niçin olacak? Müdürün ağzını kapadım, sıra sana gelecekti, gelmedi diye. Amma senin de söyliyeceklerini harfi harfine bilirim.

— Ne süleyecem, ha bakalım süle be paşam!

— Meydan bulsan ne mi söylersin? Bak dinle: A be bizim Serezin iftarları açan olurdu, nasıl süleyim? Mevlânaya giderken Naşit Beyin koca konakları vardı. Gümüşten sofralar kurulur, altın kaşıklar dizilir, (Varyemez) in gazinocuğunda ne kadar garsoncuk varsa hepçiği gelirler. Bizim Akil Bey, bizim Selâmsız Ali Paşa, bizim Rahmi Bey, bizim Derviş Bey, bizim Hıfzı Beyle çocucekleri, sonra bizim Talât Paşa, Enver Paşa, filân derken bütün Serez, Selânik eşrafını, (Lâylâ) kâhyasını, hattâ kahveci Abduşu yusyuvarlak dizecek, sen de ortalarına geçip oturacak değil misin? Biraz daha gaflet etsen bir tarafta Talât Paşa ağzına çorba sunacak, öte taraftan Enver Paşa hakani helvası tıkıştıracak ve bilmem kim bey koltuğuna girerken Naşit Bey el pençe divan duracak!

Bunlar değil mi? O kadar çok dinledik ki, hepsini harfi harfine alimallah ezberledik. Şimdi beni Manastır istasyonuna gözü kapalı çıkarsalar sağımda kahveleri, karakolu, solumda Dömeke bahçesini, kırmızı kışlayı bırakır, hiçbir tarafa çarpmadan Kurtdere köprüsünü geçer, lokanta boyuna dalar, sağımda Sırp otelini, frenk mektebini, solumda Selânik, Şark otellerini omuzlar, belediyenin önünden kıvrılınca...

— Yeter yahu!

— Yeter ya! Gördün mü nasıl biliyorum? İnsaf artık.. Manastırın, Serezin hâfızı olduk. Kendi kasabamızı yarısı kadar bildiğimiz halde, hiç görmediğimiz yerleri öğrendik.

— Fena mı?

— Eksik olmayın amma. Biraz da bırakın da kendimizi öğrenelim, etrafımıza bakabilelim.

Tam o esnada uzaktan, biribiri arkasından iki, üç silâh sesi işitildi. Oturanlar merakla bakıştılar, birkaçı balkona fırladı. Etrafı dinlediler. Mahalle aralarından sesler geliyordu. Hükûmet konağından çıkan bir iki jandarma karşıki sokağa saptı. Ramazan diye iftar kahvesinde, klüpte çabadan içen polis komiseri meçini düzelterek dışarıya fırladı. Arkasından bir iki meraklı gitti. Bir iki dakikalık merak ve tecessüsten sonra lâf açıldı:

— Belki çocuklar patlangaç yapmışlardır.

— Hiç onun sesine benzemiyor.

— Altılı tabanca sesi, kuvvetli çıktı.

Vergicinin içine müphem bir endişe çöktü. Bir anda bin ihtimal aklına geliyordu. Dışarı çıkmak ve işi anlamak için acele edemezdi. Endişesi bir şüphe davet edebilirdi. Çaresiz bekledi.

— Efe işi, oturak meselesi olmasın?

— Ramazan bu, zannetmem.

Derken birkaç silâh daha patladı ve meydanda koşuşmalar, bağrışmalar oldu:

— Buradan kaçtı!

— Hayır buraya saptı!

— Lâmbanın altından geçerken gördüm, gözleri fırlamış, ağzı köpürmüştü.

— Vay canına! Kim bu azgın herif?

Sesler, yine işitiliyordu:

— O bir şey yapamadı emme galiba iki kurşun yedi. Koşarken sektiriyordu.

İş ehemmiyet almıştı. Herkeste bir telâş vardı. Süphesiz mühim bir vaka idi. Belki bir cinayet! Midesi büsbütün bulanan, zihni karışan vergici ayağa kalktı.

— Otur canım! dediler. Hele şu bir anlaşılsın.

— İşim var. Bir yere söz verdim.

Erdenin evine can atmak istiyordu. Bütün merakı Erdeni orada görmekti. Eğer yoksa..

Vergicinin başı döner, gözleri kararır gibi oldu. Kaşlarını çatarak alnını uğuşturdu ve kendi kendine "bu kadarına varmaz,, diye düşündü. Fakat fazla da duramadı. Merdivenleri ikişer ikişer inmiye başladı.

Sokağa çıkar çıkmaz, karşısına ahbaplarından iki kişi dikildi.

— Nereye vergici?

(Arkası var)

TAN
Gündelik Gazete

BAŞMUHARRIRI
Ahmet Emin YALMAN

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, her şeyde temiz, dürüst, samimî olmak, kariin gazetesi olmıya çalışmaktır.

GÜNÜN MESELELERI

İstanbulun Manzarası Değişiyor

Farkında mısınız, Istanbulun manzarası değişiyor. Şehrin yüz karası hamallar semt semt ortadan kalkıyor.

Tramvaylarda salkım salkım sarkan kalabalık görülmüyor. Işkembeci dükkânlarının camekânlarında kelleler artık sırıtmıyor. Köşebaşlarında devrilmiş çöp tenekelerine, çöp eşeliyen kedilere rastlanmıyor.

Sokaklara tüküren ve balgam atanlar eskisi kadar göze çarpmıyor. Hülâsa Istanbulun manzarası değişti.

Bu ıslahat böyle devam ederse, Istanbulun manzarası tamamen değişecek, sokaklarda seyyar satıcılar, kasap dükkânlarına asılan koyunlar, meydanda satılan gıda maddeleri görülmiyecektir.

Belediyenin şehrin sıhhatini korumak için aldığı bazı tedbirler bir takım kimselerin müesses menfaatlerine dokunabilir. Meselâ fırınların, ekmekleri kâğıda sarmıya, bütün kasap, balıkçı ve ciğerci dükkânlarının buz dolabı bulundurmıya mecbur edilmeleri bazı esnafı zarara sokabilir. Fakat şehrin umumi sıhhati mevzuu bahsolduğu zaman, şu veya bunun hususi menfaati düşünülemez. Beş on esnaf zarar görecek diye şehrin sıhhati tehlikeye sokulamaz. Köklesen itiyatları kaldırmak şüphe yok ki, kolay bir iş değildir. Fakat her ileri harekette matbuat ve halk belediye ile beraber olmalıdır.

•

Tifo Dibiyor

Belediye ve hükûmetle matbuat ve halkın elbirliğile çalışmasının en hayırlı semeresini tifo salgınına karşı açılan mücadelenin verdiği müspet net[illegible]e gördük.

Belediye ve hükûmet tifoya karşı taarruza geçince, matbuat halkı ikaz ve tenvir hususunda kendi üzerine düşen vazifeyi yapmıya çalıştı. Ve bu sayede Istanbulda halk arasında tifoya karşı büyük bir uyanıklık görüldü.

Bu işte hem belediye ve hükûmetin hem halkın, hem de matbuatın hareketi hakikaten sevinçle karşılanacak bir hâdisedir .

Bu misal de gösteriyor ki, halkın ve matbuatın, belediyenin ileri harekettlerinde ona yardımcı vaziyet alması şehrin selâmeti hesabına hem faydalı, hem de hayırlı olur.

•

Romnın Uçurduğu Balon

Birkaç gündür bütün dünya matbuatı Ingiliz - Italyan Başvekilleri arasında teati edilen mektuplardan, ve bu müzakerelerin tevlit etmesi muhtemel neticelerden bahsediyor.

Ingiliz Hariciye Nazırının Romayı ziyaret edeceği, Ingilterenin Habeşistanı Italyan müstemlekesi olarak tanıyacağı, geçen Kânunusanide iki devlet arasında aktedilen Efendice Anlaşmanın daha geniş bir ölçüde tekarlanacağı, Dörtler Misakının akdi için Teşrinievvelde bir konferans toplanacağı gibi birçok rivayetler ortaya atıldı.

Ingiltere bu rivayetlerden müteessir oldu. Çünkü Fransa ve Rusya ile olan dostane münasebetlerine zarar verecek bir şekil alıyordu. Ve bütün bu rivayetler Romadan çıkıyordu. Italya Propaganda Nezareti, iki devlet reisi arasında teati edilen mektuplardan istifade ederek, Fransa ve Sovyetleri Ingiltereden ayıracak propagandaya girişti.

Ingiltere hükûmeti işin bu şekle girdiğini görünce derhal kendini topladı ve bütün bu rivayetleri tekzip etti.

Bu suretle bütün bu anlaşma rivayetlerinin de Romadan uçurulan bir balondan ibaret olduğu anlaşıldı .

Güzel Sanatlar

Edebiyat mevzuları üzerinde münakaşalara bugün de devam ediyoruz. Arkadaşımız B. Hıfzı Tevfik bugün ele aldığı mevzuda edebiyat tarihinin içlerine kadar inerek bilhassa şu suali soruyoruz:

SANATKÂRDAN NE İSTİYOR, NE BEKLİYORUZ?

Yazan: *Hıfzı Tevfik*

Avusturyanın eski ve meşhur Başvekili Meternih İtalyadan bahsederken "İtalya bir cografya tabiridir." dermiş Bu söz İtalya için doğru olmasa bile üzerinde yaşadıkları kıtaların isimlerini alan birçok milletlerin bulunduğunda şüphe yoktur. Hakikat şudur ki dünyamız üzerinde yaşıyan milletlerin bir kısmı hukuk ve sosyolojinin tariflerine hiç uymaz. Bunlar diplomatların zaman zaman dünya haritası üzerinde vücude getirdikleri değişmelerden nişan bırakan siyasî birer teşekküldür.

Bu bakımdan yeryüzündeki milletleri gerek tarihî teşekkülleri ve gerek içtimaî bünyeleri itibarile iki kısma ayırmak zarurî gibidir:

1 — Menşeleri tarihin bilmediği [illegible]

2 — Tarihin içinde teşekkül eden ve varlıklarını siyasî rekabetlere borçlu olan milletler.

Milletlerin bu suretle ikiye ayrılmasını kültür ve bilhassa sanat bakımından üzerinde durulacak ehemmiyetli bir mevzudur.

Tarihin içinde teşekkül eden milletler ekseriya siyasî sebeplerle kendilerine komşu olan milletlerden ayrılmış parçalardır. Ve yahut koloni tesis etmek maksadile yakın zamanlarda yapılan göçlerden husule gelmiş teşekküllerdir.

Her ne suretle vücuda gelmiş olursa olsun bu türeme milletlerin hiçbir tarihî varlıkları yoktur. Ve bittabi hiçbir millî âdet ve an'aneleri de yoktur. Bunlar an'aneleri gibi dillerini de ayrıldıkları kütleden almışlardır. Tarihî hiçbir mefharet ve menkıbeleri olmadığı için millî bir destana da malik değildirler. Millî bayramları dinî âyinlerden, yahut yakın zamanlara ait tarih hâdiselerinden mülhemdir. Efsane ve esatire yabancıdırlar. Bu sebeplerle de mânevî varlıkları maddî varlıkları gibi daimî bir tehlikeye maruzdur.

Mevcudiyetlerini tarihten evvelki zamanlardan alan milletlere gelince bunlar kavmî bir esalete maliktirler. Kendilerine mahsus efsane ve menkıbeleri, âdet ve an'aneleri vardır. Dilleri zengindir. Tarihleri acı ve tatlı binbir hâdise doludur. Tarihin anaç milletleri diyebileceğimiz bu kısım milletler bütün dünya tarihinde mühim roller oynadıkları gibi sanat bakımından da diğerlerine hiç benzemezler. Geçtikleri her yerde kendilerinden bir iz bırakmışlardır. Her toprak parçasının altında bunların hayat ve kudretlerini gösteren bir sanat eserine tesadüf etmek mümkündür.

Ve dünya müzeleri bu anaç milletlerin sanat kudretini gösteren eserlerle doludur .

İşte Türk milleti tarihin kaydettiği bu anaç milletlerin en başında bulunuyor. Bizim tarih tezimiz budur. Ve biz Türk ulusunu tarihin en eski milletlerine bile analık etmiş bir millet olarak kabul ediyoruz.

Son tarih araştırmalarının bir mütearife haline koyduğu bu hakikati burada tekrar etmiye veya teyit etmiye lüzum yoktur. Bu iddia artık aydınlanmış ve halledilmiş bir dava halinde karşımızda durmaktadır.

Biz bu münasebetle bu tarihî hakikatle bizim sanat ve bilhassa sanatin en önemli bir kısmı olan edebiyat varlığımız arasında asırlardanberi devam edegelen bir tezadin üzerinde bir an durmak ve sanatkârlarımızın dikkatini bu nokta üstüne çekmek isteğindeyiz .

Tarihin bütün anaç milletleri kendilerine has orijinal bir sanat âlemi yaratmışlardır. Babilde, Asûrda, Atikyada ve eski Romada bu iddiaya ait bin bir misal vardır. Bizim de turfanda, Orhonda bütün Türkistanda, ve Anadolunun her bir köşesinde bu orijinal ve ulusal sanat kudretimizin lâyemut eserlerine her adımda tesadüf etmek kabildir..

Bugünün milletleri kendilerini mazilerine bağlıyan bu sanat eserlerine büsbütün ayrı bir kıymet ve ehemmiyet veriyorlar. Millî destanlarını, millî menkıbelerini, ve asırların bile bilmediği devirlere ait sanat eserlerini toplıyarak bunlardan bugünkü sanatleri ve bugünkü sanatkârları için malzeme çıkarmıya çalışıyorlar .

İşte tarihin eski milletleri sanat işlerinde kendilerine mahsus bir orijinalite ve bütün sanat eserlerinde kavmî dehalarını gösteren bir hususiyet ibraz edebiliyorsa bunun sebebini bu nokta da aramak lâzımdır.

Eski bir menşee malik bulunan bugünkü Avrupa milletlerinde de sanat bakımından maziye bağlılığın bu yolda birçok örneklerini görmekteyiz. Grefler, Lâtinler, Cermenler gibi tarihî ırklara mensup bulunan Avrupa milletlerinin bütün sanat tezahürlerinde eski millî unsurlardan alınan motiflerin esaslı bir rol oynadığında ve sanat eserlerinin millileşmesinde bu millî unsurlardan alınan motoflerin mühim tesirleri bulunduğunda şüphe yoktur.

Türkler de islâm olmazdan evvel böyle idi. İslâmiyetten evvelki Türk âlemine ait sanat eserlerinde kavmin dehasını bütün vuzuhile görüyoruz. Turfanda, Karahoçoda elde edilen eserlerin hepsi Türk millî dehasının hususiyetlerini haizdirler. Daha sonraları Türkler zâfa düşerek yabancı kavimlerin hâkimiyeti altına girdikçe sanat eserlerindeki zevke yabancı tesirler karışmıya başladı. Hattâ Orhon âbidelerinde bile bu yabancı tesirleri sezmek mümkündür.

Fakat İslâmiyetten sonra bilhassa edebî zevkimiz büyük değişmelere maruz kaldı. Münevver tabakanın Arap ve Acem edebi yatına karşı gösterdiği hararetli temayül Türk bedii zevkinin insicamını, karakterini bozdu. Kâşgardan Semerkande ve Semerkantten Anadolunun her köşesine yayılan bu islâmî - Türk edebiyatının vasıflarını ve hariçten aldığı tesirlerin mahiyetini burada uzun uzadıya anlatmak mevzuumuzun dışında kalır. Türk edebiyatı tarihinin uzun ve mühim bir devrini teşkil etmesi ve Türk zekâsile işlene işlene kendine mahsus birçok bedii kıymetleri ihtiva etmesi itibarile bu edebiyata lâyık olduğu mevkii vermekle beraber onu artık tarihe terketmiş bulunuyoruz .

Haydi bir Ümmet devrine ait olduğu için divan edebiyatı adile yâdettiğimiz bu edebiyatın millî zevkten bu derece mahrum oluşunu mazur görmiye çalışalım, Fakat on dokuzuncu asrın ikinci yarımından sonra başlıyan yeni edebi yatımızda da ulusal motiflere karşı gösterilen alâkasızlığa şaşmamak elden gelmiyor.

On dokuzuncu asır ki esasen bütün Garp âlemi için bir millileşme asrıdır. Ve bu asrın Türk sanatkârları Garp ile az çok temasa imkân bulabilmişlerdir, böyle iken yine edebiyatımıza millî zevki hâkim kılmıya imkân bulamadılar ve bu yüzden tanzimatla başlıyan yeni edebiyatımız da divan edebiyatı gibi kozmopolit bir edebiyat olmaktan kurtulamadı..

Bugünkü genç Türkiyenin genç sanatkârlarından bütün sanat eserlerimize bu millî zevki, bu millî ruhu hâkim kılmalarını istiyoruz.

Türkler gibi tarihi geniş, efsane ve esatiri zengin bir milletin edebiyatında kendi ruhu ve kendi zevki bu kadar silik kalmamalıdır.

Filvâki memleketimizde millileşme cereyanı kuvvetlendikten sonra edebiyatımıza bazı millî motifler girmiştir. Faruk Nafizin "Akın,, ında ve buna benziyen daha bir kaç eserde gördüğümüz yeni ruh Türk edebiyatının kendi karakterini bulmasına doğru atılmış bir adımdır. Fakat biz Türk sanatkârının bütün sanat dünyasında lâyık olduğu mevkii alabilmesi için millî esatirimize daha kuvvetli bir bağlılık göstermesi lâzımgeldiği kanaatindeyiz

Önümüzde Oğuz destanı gibi, Dede Kurkut hikâyeleri gibi işlenmemiş binbir mevzu vardır.

Şairlerimiz, ressamlarımız, heykeltraşlarımız bu kaynaklardan istifade ederek yalnız bizim için değil bütün cihan için alâka uyandıracak örnekler vermiye çalışmalıdırlar .

Bu iş elbette kolay değildir. Fakat Türk edebiyatının tam millî bir edebiyat olabilmesi için yapılacak yegâne iştir. .

Şekle ait bütün pürüzeri halledilmiş bulunan Türk edebiyatının asıl ruhuna taallûk eden bu işi biraz güç bile olsa bugünkü Türk sanatkârından beklemek hakkımızdır.

Artık şarkın ve garbin zevkine esir olmaktan yorulan ruhlarımız biraz kendimizi dinlemek istiyor. Fikrimizce bu muvaffakıyete erişecek olan Türk sanatkârı Türk edebiyatında hakikî inkılâbı. bugünün Türkiyesine yakışan inkılâbı yapmış olacaktır.

İşte bu inkılâbı Türk şairinden Türk ressamından ve Türk heykeltraşından bekliyoruz.

Pazardan Pazara

İngiliz - İtalyan Yarenliği Çevili Geçitler Vesaire...

(Yazan: Burhan Felek)

İtalya Başvekili Sinyor Mussolini Ingiliz Başvekili Mister (Chamberlain) e bir mektup yazmış. Ingiliz Başvekili de bu mektuba cevap vermiş .

Bu iki devlet adamının biribirlerine yazdıkları mektupların aşk nâmeleri olmadığını kabul etmekle beraber Ingiltere ve Italya arasında bir yârenlik devresi açıldığını, bunların biribirlerile flört yaptıklarını görmemek te kabil değildir.

Bu âşıkdaşlığın sonunda Italyanın Mazurka adasından çekilmesi, Ingilterenin de Habeşistanın Italyaya ilhakını tanıması gibi neticeler çıkabilir. Bundan başka Ispanyol dahili harbinin iki tarafını mu harip tanımak prensibi de rağbet bulabilir. Hattâ bu neticeler dahili formasyonu tamamen zıt prensiplere sahip siyasî grupların elinde bulunan Fransa tarafından bile kabul edilebilir.

Yalnız, bu sıralarda bir şey olmaz: Bir umumi harp.

YINE ÇIN IŞI:

Pekinden sonra (Tiençin) de Japonların eline geçti. Gerçi bizim gündelik gazeteler, (Tiençin) deki Sovyet konsolosanesinin beyaz Rus çeteleri tarafından hırpalanması üzerine Uzak Şark vaziyetinin vahamet peyda ettiğini yazıyorlar. Hattâ bu sebeple Tokyoya verilen Rus protesto notasının Japonlar tarafından reddedilmesini bir ihtilât sebebi olarak görüyorlar.

Lâkin ne Çinlilerin yirmilerle sayılan kolorduları, ne de (Tiençin) deki konsolosanesi beyaz Ruslar tarafından hırpalanan Sovyet Rusya, olğun Çin yemişinin susamış Japon tarafından yenmesine mâni olacağa benzemiyor.

Çin bir Japon istilâsına karşı koyacak halde değil. Dünyanın büyük devletleri de kendi hususî işlerinin sıkışıklığı yüzünden Japon işine müdahale edecek vaziyette değil.

Çin de o kadar büyük bir memleket ki; orada herkes için yer bulunabilecektir.

ISPANYOL HARBI:

Dahili ihtilâl adı verilen Ispanyol harbi şimdi yeni bir safhaya girdi. Bir senedenberi ala ala bir türlü bitmiyen Ispanyol top raklarının zaptı artık her iki taraf için de bir ehemmiyet arzetmemiye başladı. Çünkü kim ilerlemiş ve arazi kazanmış olsa netice aynı: Ispanyollar, Ispanyayı zaptediyorlar.

Onun için olmalı ki, şimdi her iki taraf ta kazanç bilânçolarında arazi zaptından ziyade hasmın zayiatını ileri sürüyorlar. Geçenlerde Madrid cephesinde yaptıkları taarruzda hükûmetçilerin 25 bin kişi zayiat verdikleri söyleniyordu. Bugün de âsilerin son taarruzda 22 bin kişi kaybettikleri söyleniyor.

Ispanyol harbinin mümkün olduğu kadar çabuk bitmesine varacak yol da budur: Muhariplerin, mümkün mertebe, çabuk tükenmesi.

ÇIVILI GEÇITLER:

10 Ağustostan itibaren Köprüde karşıdan karşıya her istediğimiz yerden geçemiyeceğiz. Belediye Avrupada olduğu gibi geçitleri gösteren iki tarafı çivilerle çizilmiş geçitler yapıyor.

Köprüde bir taraftan öbür tarafa geçmek, hele kadın, çocuk ve yaşlılar için bir ölüm tehlikesidir. Şehrin otomobil sürülebilecek yegâne kaymak gibi yolu köprü olduğu için şoförler istemeseler bile arabalar Köprü üstünde kendiliklerinden şahlanıp hızlanıyorlar ve piyadelere yol vermiyorlar. Hele akşam üzerleri karşıdan karşıya geçmek için sıra sıra durup fırsat bekliyenlerin hali şayanı merhamettir. Belediye şimdilik Köprüde böyle "tehlikesiz geçitler,, yaptırmakla halka bunun haricindeki yerlerde "ölüm tehlike,, sini göstermiş oluyor. Tabii canının kıymetini ve bu çivilerin neye yaradığını bilenler hep buralardan geçecekler.

Kalıyor arabalarla, otomobillerin bu geçitlerde yavaşlamalarına, ona da yavaş yavaş alışırlar. Elverir ki, şoförler bu çivili geçitlerin neye yaradığını hatırlasınlar.

Umulur ki; bu geçitler yapıldıktan sonra artık o sahalar dahilinde otomobil kazası olmaz, olursa bunların kazazedeleri diğerlerine nazaran daha imtiyazlı kazazede sayılırlar .

Okuyucu mektubu

Yaz Günü Sinemada Sigara İçiyorlar..

Kadıköylü okuyucularımızdan O. T. anlatıyor:

"— Biliyorsunuz ki, yazın sinemalar çok sıkıcı olur. Havasızlıktan bunalırsınız. Böyle olduğu halde, muhitimizdeki bir sinemada belediyece yasak edilmesine rağmen sigara içilmektedir. Hemen hemen film seyretmiye gelen herkes, fosur fosur sigara içmekte hiçbir mahzur görmüyor ve ne gariptir ki, sinema memurları da bu vaziyeti gördükleri halde aldırmıyorlar.

Uyanık olan Kadıköy belediyesinden bu işin önüne geçmesini rica ederim.,,

•

Bu Ne Biçim Garantili Satış?

Kızılcahamamdan K. Yazar imzasile yazılıyor :

"— Geçen gün bir ahbabım. evindeki haşeratın öldürülmesi için bir dükkâna gidip üzerinde, (6 ay zarfında bozulursa imalâtanemizde bedava tamir edilir) etiketi bulunan tank ve duman pompalarından bir tane almış, pompa, alındığından 6 gün sonra bozulmuştur. Arkadaşım pompayı aldığı dükkâna iade etmiştir. Satıcı, pompanın fabrikaya gönderilmesini istemiş ve nihayet bozuk ve yeni iken kıymeti 50 kuruş olan pompa 55 kuruş ücretle postaya verilmiştir.

Garantili bir mal alınır da kıymeti kadar posta ücreti verilerek Istanbula mı gönderilir? Benim şu garantiye hiç aklım ermedi. Ne dersiniz?,,

SPOR

Tekirdağlının Mektubu

Başpehlivan, Mülâyime de Meydan Okuyor

Cim Londos, Parise Gittiği İçin Bugünkü Güreşlere Gelemiyor

Dün Tekirdağlı Hüseyin matbaamızı ziyaret ederek, efkârı umumiyeye karşı neşrolunmak üzere bir mektup bıraktı. Başpehlivanın mektubunu aşağıya dercediyoruz.

Kendisiyle dünkü ziyaretinden istifade ederek uzunca konuştuğumuz Tekirdağlı,Ingiliz pehlivanlarından en ağır ve çetin olanının kendisine verilmesinden memnun olduğunu bildirdi. Sonra da şunları söyledi:

— Ben hafif adamlarla kapışmaktansa ağırlariyle kozumu paylaşmayı severim. Bugün tutuşacağım Ingiliz meşhurmuş. Ben de onu isterim. Hangimizin iyi olduğu bugün anlaşılacaktır. Daha fazla birşey söylemem. Siz benim mektubu gazeteye geçirin. Güreşten sonra daha uzun konuşuruz.

Tekirdağlı çok idmanlı bir halde olduğunu her haliyle belli ediyordu.

Başpehlivanımıza bugünkü güreşte tam bir galibiyet temenni ederek mektubunu nakilediyoruz:

Tekirdağlının mektubu

Yine tekrar ediyorum; bu gibi güreşlere iştirak etmiyecektim, fakat mecbur kaldım. Iştirak ettiğimin sebeplerini izah edeyim:

Ben danışıklı güreş yapmam. Geçenlerde Amerikan Boğasının güreşlerine girmediğimi bazı kimseler, pek yanlış düşünerek korktuğuma hamletliklerinden bu seferki Ingilizlere karşı güreşe giriyorum.

Bugünlerde gazetelerde okudum, Mülâyim beyanatında demişti ki, ben Amerikan Boğasiyle kozumu paylaşınca Tekirdağlı ile de hesaplaşacağım. Ayrıca Mülâyim Kızılcahamamda gûya benimle yarım saat güreş tutup berabere kaldığını da ilân ettirdi.

Mülâyim pehlivanın bu gibi sözlerine karşı benim de söyliyeceklerim şunlardır:

Bugün Ingilizlerle güreştikten sonra Mülâyim pehlivanla kırankırana bir güreş atarız. Ben bugün meydanda güreş istiyeceğim. Sonradan itiraz kabul etmem. Güreşi kim kabul etmezse mağlûp sayılır. Şimdiden bildireyim ki, beni her kim isterse peşin o tutsun. Yani ister evvelâ Ingiliz tutsun, ister Mülâyim tutsun...

Aramızda tuşla yenilinciye kadar güreşe devam olunmak şartiyle tutuşuruz.

Mülâyimi mütemadi benim kovalamaklığım doğru olmaz, hem buna da mecbur değilim. Çünkü o bana mağlûp olmuştur. Mağlûp olan pehlivan galibinden intikam maçı ister.

Yine bazı yerlerde, Mülâyimin evvelce bana mağlûp olduğu zamanlarda idmanlı olmadığını iddia ettiğini ve şimdi ise tam idmanlı olduğunu söylediğini haber aldım.

Mademki, şimdi formunda, öyle ise: Hodri meydan!...

Türkiye Başpehlivanı Hüseyin Alkaya Tekirdağlı

•

Cim Londosun gelemiyeceği anlaşıldı

Tekirdağlı ve Mülâyimin Ingilizlerle yapacağı güreşlerde hakemlik etmek üzere Yunanlı pehlivan Cim Londosun geleceği bazı gazetelerde yazılmıştı. Biz Cim Londosun Paristeki güreşlere söz verdiğinden haberdar olduğumuz için, dünkü nüshamızda Yunanlının Istanbula bu sıra gelemiyeceğini yazmıştık.

Tahminimizde aldanmadığımızı dün nihayet katî şekilde anlaşıldı. Cim Londostan alınan bir haberde, Yunanlı pehlivanın buraya uğramıya vakti kalmadığı için doğrudan doğruya Parise hareket ettiği bildirilmiştir.

Bunun için bugünkü güreşlerin hakem heyeti ayrıca tayin olunacaktır.

Bugün İngilizlerle güreşecek olan Başpehlivanımız Tekirdağlı Başpehlivanlığı kazandığı gün..

•

Karaman güreşlerinde seyirciler yaralandılar

Karaman, (TAN) — Idmanyurdu bahçesinde binlerce seyirci önünde Bulgaristandan gelip muhtelif vilâyetlerimizde karşılaşmalar yapan üç ecnebi pehlivanla bizim pehlivanlar güreştiler.

Gönenli Hamdi pehlivan, Bulgar Yorgi ile berabere kaldı. Adapazarlı Cemal pehlivan Kiroyu, Dinarlı da Dimoyu mağlûp ettiler.

Güreşlerin hızlı ve heyecanlı bir zamanında üzerinde on bir kişi bulunan bir ağaç kökünden kırıldı. Seyirci olarak ağacın üzerine çıkmış olanlardan yere düşerlerken beş kişi yaralandı.

Diğer bir ağaçtan halkın üzerine düşen bir seyirci de ağacın altındaki bir kadının korkudan bayılmasına sebep oldu.

Kürek Teşvik Yarışları

Susporları Ajanlığı tarafından tertip edilen küreş teşvik yarışları bugün saat 10 dan itibaren Yenikapı — Kumkapı arasında yapılacaktır.

Yüzme Yarışları

Beykoz Klübü İle Federasyon Arasında İhtilâf Çıktı

Dünkü müsabakalarda..

Istanbul Susporları Ajanlığı tarafından Moda yüzme banyolarında iki gün devam etmek üzere tertip edilen Istanbul yüzme birinciliği müsabakalarının ikincisi dün yapılmıştır.

Federasyon Başkanının bir müdahalesi üzerine Beykoz yüzme takımı müsabakalara ancak itiraz hakkı mahfuz olmak şartiyle iştiraki kabul etmiş ve yarışlara bundan sonra baş lanabilmiştir. Yaptığımız tahkikata göre, bu ihtilâfı doğuran mesele şudur:

Federasyon Başkanı Bay Celâl, yarışların her hangi bir kısmına bir klübün ancak 3 müsabıkla iştirak edebileceğini müsabaka günü klüplere tebliğ etmiş ve ihtilâf buradan çıkmıştır.

Yüzücüsü fazla bulunan Beykoz Klübü Federasyonun bu kararına itiraz etmekte ve bu karar tatbik edildiği takdirde gelecek hafta yapılacak şampiyona müsabakalarına iştirak etmiyeceklerini bildirmektedir.

Kendisiyle konuştuğumuz Beykoz yüzme takımı kaptanı Bay Fahri bu ihtilâf hakkında şunları söylemiştir:

— Klüplere evvelce tebliğ edilen ve 937 Susporları mevsiminde tatbik edilmesi icap eden programa göre hazırlanmış olan yüzme ekibimiz anlıyamadığımız bir sebepten dolayı Federasyonun yarış günü programı değiştirmek istemesi üzerine mağdur bir vaziyete düşmüştür.

Yalnız federasyon reisinin isteği üzerine tatbik edilmek istenen bu programa göre, yetiştirmiş bulunduğum yüzücüleri yarışlara sokamıyacağım demektir ki, bu şekilde müsabık adedini tahdit dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir.

Federasyon reisinin nizamnamede kayıt var diye iddia ettiği nizamname Berlin olimpiyatlarında tatbik edilen şekildir ki, 50 küsur milletin iştirak ettiği bu gibi yarışlarda bu gibi tahditlerin yapılması zarurîdir.,,

* * *

Dünkü yapılan seçmelerde alınan dereceleri yazıyoruz:

200 metre kurbağalama:
I Mekin (Beykoz 3,14,1
II Efdal (G. S.)
III Şâmil (G. S.)
200 metre serbest:
I Halil (G. S.) 2,27,4
II Mahmut (G. S.)
III Orhan (G. S.)
1500 metre serbest:
I Halil (G. S.)
II Mahmut (G. S.)
III Fikret (Beykoz)
Türk bayrak yarışı:
I Beykoz takımı 6,01,8
II — Galatasaray takımı 6,15,9

Feneryılmaz Voleybol Şampiyonu Oldu

935 — 936 senesi voleybol şampiyona müsabakasının finali bazı sebepler yüzünden gecikmişti. Dün bu müsabaka için finale kalan Galatasaray ve Feneryılmaz klüpleri Kadıköyünde karşılaşacaklardı. Fakat Galatasaray takımı gelmediği için Feneryılmaz hükmen galip geldi. Ve Istanbul 935 — 936 voleybol şampiyonu oldu.

Iki günlük hikâye

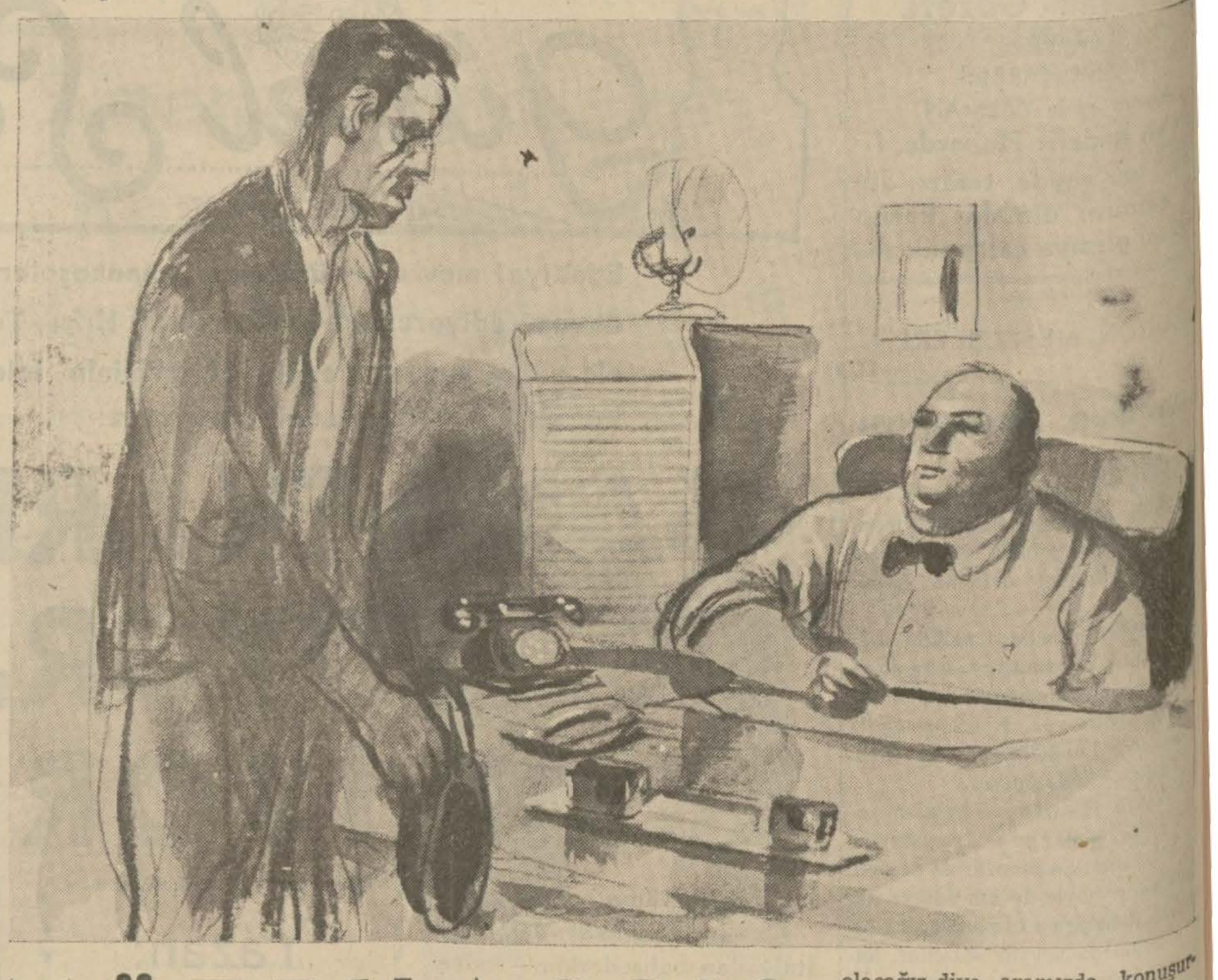

MÜTEHASSIS AMELE

Yazan: Suat Derviş

Hava sıcak, pek sıcak.. Bugün bunaltıcı, ezici kahredici bir sıcak var...

Öyle bir sıcak ki, teşbihle, tarifle, tasvirle, anlatılacak, üstünde edebiyat yapılacak belâ değil...

En kısa ve en veciz söylenişile müthiş sıcak bir gün.

Yalıda (hanımefendi)ler, koltukta bay müdürler, plâjda (küçük hanım) lar mutfakta Emineler... Köprünün üstünde (artık yük taşımıyan hamallar), vapur güvertesinde yolcular.. Makine başında işçiler.. Buram, buram terliyorlar. Hepsi, farksız, hepsi harap, hepsi bitkin...

Sıcak İstanbulu müstebit bir hükümdar gibi kasıp kavuruyor, nefes almak mümkün değil...

Siyah gözlüklü, kesik bıyıklı, şişman adam tombul elile tuttuğu ufak bir kâğıtla yelpazelene, yelpazelene ve öteki elile canım (Chevalier d'Orsay) kolonyasını tutan ipek mendilini alnında biriken, tabiri marufile nohut tanssi büyüklüğündeki ter damlalarına gezdire, gezdire:

— Bizim imalâthanede, ancak bir mütehassıs tesviyeci için iş var, diyor. Senelerdenberi tesviyecilikten başka iş yapmamış bir adam arıyorum ben ve böylesini bulmadıkça da buraya amele alamıyacağım.. Karar verdim buna! Her iş için ehlini arıyorum. Usta işçi.. Yani hayatın da bir tek iş yapmış ve onda ihtısas sahibi olan işçi istiyorum. Halbuki ben, sana ne sorsam, sen düşünmeden, yaparım diyorsun. Elektrikçilik sende, motörcülük, makinistlik, dokumacılık, dökmecilik, marangozluk sende.. Sonra da tesviyecisin.

Sen benim işimin adamı değilsin oğlum. Sana başka söyliyecek sözüm yok ve işim de yok. Allah selâmet ve hayırlı iş versin sana.. Uğurlar olsun.

Ve sonra da başını yüksek arkalı koltuğa dayıyor. Kolları, koltuğun iki kenarında sakin bir vaziyette duruyor ve bir söz ilâve etmeden onun gitmesini bekliyor.

Şimdi onun karşısında duran uzun boylu, zayıf adam, birer mutfak yelpazesine benziyen ellerini aça, aça konuşmıya başlıyor.

Ne uzun bir boyu ve sanki resim alınırken ön plânda kalmış gibi ne nisbetsiz büyük görünen, ne kocaman elleri var... Bu ellerinin bir tanesi bir kasket nâşı tutuyor. Uzun müddettenberi vefat etmiş ve artık tefessüh etmiye başladığı için odanın sıcak havasını her sallanışta biraz daha tahammül edilmez bir kokuya boğan bir kasket nâşı..

Ayağının birinde siyah bir lâstik, ötekinde beyaz keten iskarpin var. Bacaklarına dolanmışa benziyen çok yıkanmış, fakat ömründe bir kere bile ütülenmemiş olan pantalonunun mazide siyah olduğu pek muhtemel. Gömleği yok, yalnız çıplak ve kanbur boynunda bir gömlek yakası var. Niçin bunu takmış anlaşılmıyor?

Ustündeki kolları ancak dirseklerini geçen beyaz keten... fakat çok kısa ceketin önü, göğsünün (uryanlığını) setredemiyor.

Yüzü pek uzun ve bu uzun yüzün uzun burnu nedense ağız hizasında âdeta kıvrılıyor ve bu ağzın içine girerek ortada kesik duran bir dişin sanki yerini örtmek istiyor:

— Ah bayım, bana böyle söylüyorsun.. Işi yoktur sana diyorsun.. Ben sana yemin ediyorum ki, ben iyi tesviyeciyim.. Amma vaktinde marangoz ustalığı, sobacılık, inşaat ameleliği veya dokumacılık gibi işler yapmışım. Ne yapayım.. Asıl sanatim tesviyeciliktir, demedim diye, doğru söyledim diye gânaha mı girdim. Amma al beni bir kere işe, iyi tesviyecilik yapmazsam yuh olsun ervahıma.. Ah bayım, insafa gel.. Beni kapı dışarı etme.. Şu bizim memlekette kaç tane bir iş üstünde, istediği, asıl becerdiği, asıl sevdiği, heves ettiği iş üstünde kalmış adam bulursun. Biz işte meselâ çocukken mahallede biribirinden ayrılmaz on bir kopildik. Bir ben, bir doktorun oğlu... Bir bakkalın Kosti, bir kâtibin çocuğu, bir Ermeni tahsildarın Aram, bir bekçinin Memiş, bir seyyar kunduracının Lûtfi, bir tenekecinin Mişon, bir, bir, bir... Isimleri şimdi aklıma gelmedi ötekilerin.. Ne bileyim ben işte şöyle tam bir afacandık. Bir top oynamada arsada sekiz mahallenin çocuğunu mat ederdik.

Ve doktorun oğlu, Allah selâmet versin kalede dururdu. piç kurusu bir atılır topları tutmak için bir çırpınırdı. Anası onu pek severdi.

Tarhlı, çiçekli, havuzlu bahçelerinde bakıcılar, dadılar elinde onu kız gibi yetiştirmek isterdi amma.. Oğlanda cevher vardı. Erkeklik denilen, insanlık denilen şey vardı içinde. Onun için bırakır o kırmızı balıklarla süslü havuzlu, sardunyalı, hanımelli, akasyalı, çamlı bahçeyi aramıza gelirdi. Limon kabukları, tenekeler içindeki arsada içimize karışırdı. Mişon solaçık oynardı, ben haf bektim.. Santrhafımız Memişti.. Amma ne aslan gibi oğlandı o Memiş.. Ne Memişti o.. Ha affedersiniz, yani sözüm şu ki, biz can ciğer, biribirinden ayrılmaz tam on bir çocuktuk. Bazan arsada şöyle bir toplandığımız zaman ilerde ne olacağız diye aramızda konuşurduk. Aramın dedesi eski alaturka sazendelerinden imiş, o alaturka saza heves ederdi. Ben alaturkacı olacağım, şarkı okuyacağım, derdi. Doktorun oğlunun gözü elektrik mühendisliğinde idi. Mişon gazetecilik etmek için can atardı. Yazı yazıp muharrir olacakmış. Küçük yaşta bütün büyük şairlerimizin beyitlerini ezberlemiş, Memişin marangozlukta, benim ise bahriyede gözüm vardı. Bahriye zabiti olmak, gemi güvertelerinde beyaz elbiselerle neferlerime emirler vermek isterdim. Ötekilerin de hepsinin kendine göre bir hevesi vardı.

Doktorun oğlu, pek genç yaşında babasını kaybetti. Orda[n] mühendislik mektebini değil... şeyi bitirmeden hayata atıldı. Ufak bir ticarethaneye kâtip girdi. Anacığını, kızkardeşlerini, hasta ağabeyisinin karısını, iki çocuğunu besliyordu. Bir kere gördüm: "Böyle olmıyacak, yetişemiyorum. Kendi teşebbüsümle bir iş tutacağım, dedi. Sonra duydum, büyük babadan miras kalmış eski bir evi satmış, onun parasile odunculuğa başlamış, nereden aklına gelmiş kim bilir, fakat oğlan bu işten çakmaz. Tabiî yürütemedi işi. Bir kere stadyomda maçlar tertip edeyim filân dedi, stadyomu kiralamak istedi, fakat onа vermediler. Bir başka defa bir lokanta açtı. Onu da batırdı. Şimdi bir gemide kâtiplik ediyor, mühendislik nerede, kâtiplik nerede?

Ermeni Aram evvelâ alaturka saz heyetlerinde çalıştı. Epey kendini tanıtıyordu. Hanende idi, güzel sesi vardı, pek seviliyordu. Bir ara alaturka yasak olunca işsiz kalmış, sesi güzel olduğu için onu kiliseye mortacılığa almışlar cenazelerde okusun diye. Bir gün de bir ölüyü tam tabuta koyarken, ölü dirilmiş, meğer kan tutmuşmuş. Ağır bir ramcık ta cesur oğlandı amma bir zamandenbire beklemediği bir zamanda korkusundan yanında ölü hortlayınca, korkusundan ödü kopmuş, bir buçuk ay hastalanmış, geçende duydum, sinirleri berbatmış, yani sapıtmış, onu Bakırköye yatırmışlar. Düşün bayım, hanendelik nerede? mortacılık nerede?

Mişon gazetecilik yapmak istiyordu. Şimdi duydum. Balıkpazarında bir boyacı dükkânında çırakmış. Memiş, marangozluk etmek istiyordu. Zanaatı da iyice öğrenmişti, fakat iş yapamadı. Yoğurt satıp, kahve puz satıp geçiniyor. Otekilerin hepsi de böyle, hiçbiri istediği işi tutamadı. Ben bahriye zabiti olmak istiyordum, demiştim amma babam kapıcı idi. Apartman kapıcısı. Hevesim kursağımda kaldı. Mektebe yazılamadım, fakat takalarda, motörlerde çalıştım. Motörcülük öğrendim. Motörcülük en sevdiğim meslekti. Denizi seviyordum. Bahriye zabitliği değil, elbette küçük bir motörde çalışmak, amma ne de olsa insan gözünü öldürüyor. Dört sene bu zanaatta kaldım. "

(Arkası var)

Şehirden Röportajlar:

Gemilerin, Kayıkların Sanatoryomu: Kalafatyerinde

Dün, yolum düştü. "Kalafatyeri" ne uğradım. Şimdiye kadar, şöyle bir görüp geçtiğim "Kalafatyeri,, ni meğerse, alıcı gözüyle tetkik etmek lâzımmış.

Kaldırımları, kimbilir kaç yüz yıl evvel döşenen daracık bir yolda, ayağım burkula burkula yürüyorum. Sağa kıvrıl dediler.. Kıvrıldım. Sola dön, dediler, döndüm. Ve en nihayet müjdelediler:

— Işte şu görünen dükkânlara sor. Sana Kalafatyerini gösterirler!

Ilk girdiğim, bir demirci dükkânı idi. Zaten buradaki dükkânlar, ya demirci, ya kaynakçı, ya tornacı... Saydım: 300 kadar dükkân var. Hepsi de, faaliyette.. Kocaman Varyosların, demir kütleleri üzerine inerken çıkardıkları tok sesi, tâ uzaklardan dinliyorum.

Siz şimdi, belki de düşünürsünüz. Galatanın bu ücra köşesinde, bu kadar demirci dükkânına ne ihtiyaç var, diye...

Kısaca cevabını vereyim: Demir dükkânları olmasa, Kalafatyerinin bir manası kalmazdı.

Çünkü Kalafatyeri artık bir gemi sanatoryomudur. Gemilerden birinin midesi demek olan kazanında, kömüre karşı ufak bir iştihasızlık mı belirdi, çekiyorlar Kalafatyerine... Gövdesinde, midye gibi, yosun gibi ecnebi maddeler mi birikti? Artık eskisi kadar yol alamıyor mu? Ikide bir yorgun mu düşüyor? Yularından tutup Kalafatyerindeki sanatoryoma getir... Birkaç gün, yahut birkaç ay tedavi görsün, kendisine çeki düzen verilsin, bak bir şeyi kalır mı?

Deniz kenarında zift kokan daracık bir köşe.. Üç gemici, çıplak kollarile siyahlaşmış bir direğe asılmış, var hızlarile çekiyor, bir yandan da, garip bir ezgi ile :

— Hey Allah... Hey Allah... Hey Allah.. Diye bağırışıyorlardı

Böylelikle gayretlerini artırmış oldukları ümidinde idiler. Ileride et rafa buram buram çira kokuları neşreden geniş bir ateş yanıyordu.

— Kolay gelsin.. dedim.

Işlerini bırakmadan cevap verdiler :

— Eksik olma !

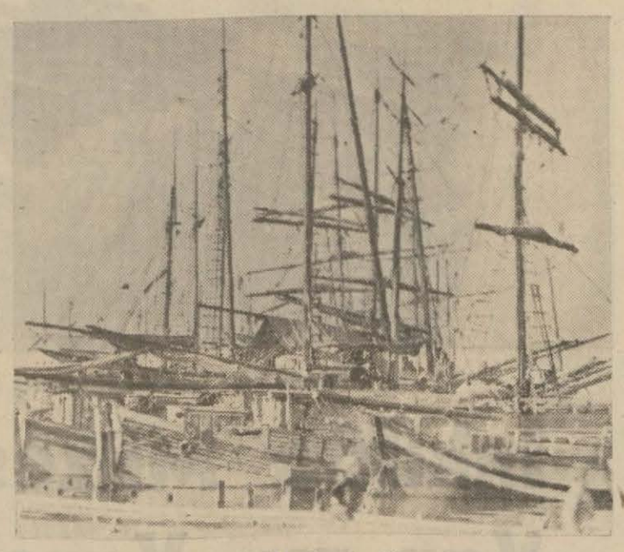

Bütün gemilerin zaman zaman uğrayıp tedavi gördükleri Kalafatyerinin önünde

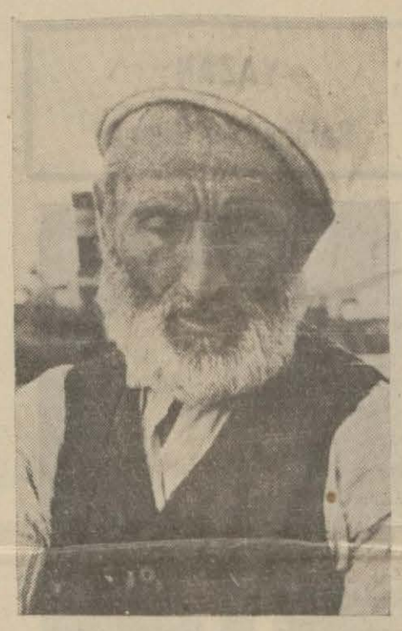

Halicin kayıkçı tiplerinden ihtiyar bir deniz kurdu

Bu sefer başlarındaki ustalarına döndüm :

— Bunlar, ne yapıyorlar?

Kısaca anlattı:

— Kalafatçıdırlar daha!.. Görmey misin?. Salapuryayı kızağa çekiyorlar...

— Kalafatı nasıl yaptığımızı bana anlatır mısın?.

— Anlatmıya ne hacet: Işte şu küreklerle birazdan raspa yapacaklar.. Raspa, demek, yâni temizlik.. Salapuryanın altını iyice ayıklıyacaklar. Sonra altına verecekler çıralı ateşi... Ateş, bir.. su, iki.. her pisliği temizler bunlar.

Bu iş te bitti mi, sıra gelir kalafata.. Ilkönce kaburgaya yerli kerdirden yapılmış üstübü sürülür. Ondan sonra, iyice ziftlenir, en üstüne de, zehirli boya çekilir. Böylece salapuryanın kalafatı tamamlanmış olur.

— Günde kaç salapuryanın kalafatını tamamlıyorsunuz?

— Belli olmaz. Işi bilir. Salapurya vardır, tamiri uzun sürer. Salapurya vardır, kısa sürer. Bir salapurya, yahut çekdirmede, 6 - 7 kalafatçı çalıştırırız!"

Ustabaşının anlattıkları, yalnız ahşap ve motörsüz gemilere ait.. Halbuki, Kalafatyerinden, daha ziyade motörlü deniz vasıtaları istifade ediyorlar. Bu sıra demirci dükkânlarının her biri, küçük hacimde birer vapur ameliyathanesi.. Vinçten, uskura kadar, bir vapurun ne kadar demir kısımları varsa hepsi kalafat yerinde tamir ediliyor.

Burada birkaç tornacı ile görüştüm. Işte bana söyledikleri :

— Bayım, şu gördüğüün dükkânlarda yapılan işi, ancak büyük fabrikalar başarabilir. Biz, burada kendi yağımızla kavrularak, vapurların en nâzik âletlerinde zuhura gelen sakatlıkları, meremet ederiz. Bazan öyle ince kaynaklar yaparız ki, işten iyi anlıyanlar, bunların Kalafatyerinin üçük dükkânlarında başarılmış olduğuna hayret eder.

şında demir dövmekle işe başlıyarak, bugün küçük mikyasta torna fabrikası işleten bir genç, bana şunları söyledi:

— Kalaaftyeri olmasaydı, deniz vasıtalarının çoğu, hareket siz kalmıya mahkûmdu. Bazan küçük bir çivinin yerinden oynaması, kocaman bir vapuru çalışamıyacak hale getirir. Biz, burada; mütevazi çalışmalarımızla yerli, yabancı bütün vapur, salapurya ve çekdirmelerin en kısa zamanda tamirlerini temin ediyoruz. Bir tek şikâyetimiz var: O da yolumuzun berbatlığı.. Bu daracık, ecişbücüş yol, kışın çamurdan geçilmez oluyor!

Her gün, binlerce kişinin üzerinden gidip geldiği bu işlek yolun, küçük bir himmetle kaldırımlarını yenilemek mümkün değil mi?

Burada, dökmeci, tornacı ve kaynakçı, üç cins dükkân var.

Bütün dükkânlarda, Türk işçiler çalışırlar. Vaktile, Türkler, yüzde beş nisbetinde idi. Şimdi, Türkten gayrı unsurlar, yüzde beşe indi. Kalafatyeri diyip geçmeyin. Buraya öyle harap gemiler gelir ki, başka yerde olsa, çoktan çürüğe çıkarılmıştı. Fakat, bizim usta işçilerimiz, bu çürük gemileri, birkaç ay içinde sefere çıkabilecek derecede tamire muvaffak olurlar.

Bu yılın başında, Kalafatyerine, makineleri tepeden tırnağa bozulmuş, eski bir gemi çekmişlerdi. Sekiz ay uğraşarak, gemiyi, uzun seferlere çıkabilecek derecede tamire muvaffak olduk.,,

Kalafat yerinde çalışanlar, vaziyetlerinden çok memnun görünüyorlar. Vaktiyle tezgâh ba-

Küçük Sanatlar Hakkında Yeni Kararlar

Ankara, 6 (Tan muhabirinden) — Iktisat Vekâleti, esasları küçük sanatlar kongresinde tespit edilmiş olan (Türkiyede küçük sanatler ve bunların korunması hakkmdaki kanun) projesine yeni bazı hükümler ilâve etmek için tetkikat yapmaktadır .

Projeye göre, küçük sanatler kendi iştigal sahaları dahilinde teşkilât landırılmakta ve kooperatifler teşkil edilerek bunlar bu işlerle alâkalı kredi bankalarına bağlanmaktadır.

Satışlar, tek elden temin edilecek ve bilhassa millî vasıf taşıyan el sanatlerinin uzun emeğe mukabil az kâr getirenleri için devlet prim verecektir. Proje, el sanatlarile küçük sanatları 26 şubede toplamaktadır. Bunların içinde meselâ dokumacılık ve dokuma ipliği ile alâkadar olanlar, büyük sanayile alâkadar olduğu için bunlar hakkında yaşatıcı mühim hükümler vardır. Proje, ayni zamanda belediyelere bazı vazifeler vermektedir.

İSTİKLÂL SAVAŞINDAN SAYFALAR

135 nci Alayın Soyha Keçisi

YAZAN: Sezai Attilâ

135 inci alay ikinci taburda bir Maltız keçisi vardı. Ilkönce sütünden istifade edilir! diyerek, keçiye itibarlı bir mevki verdiler. Fakat keçi yavaş yavaş ağırlık oldu. Sivri sakalı, şehlâ bakışları, zaman zaman tutan meşhur inadile Mehmetçiklerin canını sıkmıya başladı keçi!

Muharebe olurken, keçi ihtiyatların yanında otlar, top gümbürtülerini, gözleri yarı kapalı, geviş getire getire dinlerdi.

Sekizinci bölükten Tosyalı Osmanın mendilini yemiş, ayni bölükten Halilin gömleğini mideye indirmişti. Halil, tek kolu kalmış olan gömleğini görünce, keçiyi sakalından yakalıyarak bir hayli sallamıştı.

— Mazarrat! demişti, dağda, daş ta ot galmadı mı?...

Fakat keçi, oralı bile olmamıştı.

Günün birinde keçiye bir de isim taktılar:

— Gılguyruh!

Diye, çağırmıya koyuldular. Ons her gün, tuz verdiler, su verdiler, Muharebelerin bütün girintili çıkıntılı çağlarında, Kılkuyruğu bile düşünecek zamanı buldular.

Keçiyi yemlemek, sulamak işlerini sıraya koymuşlardı. Sırası gelen Mehmetçik, bu baş belâsını ağırlardı. Türlü türlü kepazelikleri, pisboğazlığı, musırlığı sayesinde meşhur bir soyha olan keçiyi arada sırada ateş hattına dahi götürdüler:

— Vurulur da gurtuluruz! dediler. Fakat keçi, inadını yaşamak yolunda da gösterdi. Bir türlü kazaya uğramadı.

8 inci fırka 135 inci alay muharebe ediyor. Muharebe ediyor! demek bir şey ifade etmez. Alay canını dişine takmış, son nefesini bu tepelerde verecek; bu azimle savaşıyor .

Bu cephenin gerisinde batarya kumandanı Münürün, yiğit lakabile anılır, Deli Münürün,, iki tanecik te mantelli topu var. Ateş esnasında zaman zaman fünyeleri kaynıyan mantelliler patlar patlamaz toplar geriye geliyor:

— Tooooop - ileri! Beraberrrr! Beraberrrrr! Durrrr!

Kumandasile eski yerlerine gidiyorlardı.

Attığı merminin düştüğü yeri görmiye merak ediyormuşcasına, ikide birde ayağa kalkan toplar ağır aksak çalışırken bir mermi geldi bir topun tekerleğini götürdü bu fanî dünyadan. Nereden buldular? nasıl tedarik ettiler? bilinmez.. On beş dakika sonra, bir tekerlek peydahlandı. Bu tekerlek sekizinci bölükten Halilin sırtında topun yanına geldi. Yerine takıldı ve mantelli, hunnakı sadıra müptelâ asırlık bir ihtiyar gibi boğuk boğuk öksürmesine devam etti.

Sekizinci bölükten Halili tebrik ettiler, pohpohladılar fakat Halil oralı bile olmadı. Babacan oğlan yaptığını işten bile saymıyordu kenki hesabına!...

Biraz sonra tepelerde muharebe eden piyadelerin cephanesi tükenmişti. Tabur kumandanı arandı, sekizinci bölük kumandanı Sami'ye:

— Senin Halili cepaneye gönder! dedi. Halil emri aldıktan sonra ateş kesildi. İriyarı esterile bir kasırga halini aldı.

Cepane geriden gelecekti. Geriye gitmek bir kahramanlık değildi belki. Fakat ateş altında cepane ikmal etmenin ne demek olduğunu da bilen bilir!.. Cephe ile, cepanenin bulunduğu yer arasında düşmanın katil bir ateşi vardı. Bu ateş sahasını birkaç defalar geçmek, hem de cepaneyi bırakmadan geçmek ustalık istiyen bir kahramanlıktı.

Halil birkaç defalar gitti geldi. Son gelişinde, oldukça yakınlarına düşen bir top mermisi patlar patlamaz ester ürktü, dört nala koşmıya başladı. Fakat Halil onun yularını bırakmadı. Düşe kalka, debelene debelene bir hayli sürüklendi. Ateş tutmıyan dere tabanına indikleri zaman ester durdu. Halilin, yuları bırakmıyacağına inanmış olacak ki hem titriyor, hem sağa sola bakmıyor, hem de deli oğlana itaat ediyordu. Halil ayağa kalktı, yüzünü gözünü çalılar trım trım etmişti. Esterin kulağına asıldı. Isırdı kulağını, can acısı ile geriye tepen hayvana baktı:

— Donguzun enceği! dedi. Öm - ründe top ateşi görmedin mi seeen? Hayvan mısın nesin?

Ester ucu hâlâ sızlıyan kulağına bir müvazene vermiye cabalıyordu. Bu sırada zabitler de yetişmişti. Halilin, kabadayı gidişi, kabadayı gelişi, ürkek Esterle alay edişi, cephede bir neşe havası bir güleçlik yaratmıştı. Tabur kumandanı, elini Halilin omuzuna koydu. Bir iki defa bu iri omuzu şamarladı:

— Varol Halil! dedi. Bugün iki dir kendini gösterdin!

— Ben bir şey yapmadım ki?..

— Nasıl yapmadın? Bir topu te kerleğe bir cepheyi cepaneye kavuşturdun.

— ?!..

Halil artık cevap vermedi. Dimdik duruyordu. Halinde böbürlenme, çehresinde gurur yoktu. Tabur kumandanı onu uzun uzun süzdü:

— Halil, dedi. Bu kahramanlığını mükâfatlandıracağım!

Halil kabardı. Fakat tabur kumandanı:

— Bizim Maltız keçisini sana hediye ediyorum! der demez komik bir çehre aldı:

Oradaki zabitler, neferler gülmemek için çok zorlandılar, hafiften başlıyan kikirdemeler bir kahkaha tufanı halini aldı. Bu gülüşte istihza kokan bir mâna yoktu. Cephenin alabildiğine samimiyetini haykıran gülüşlerdi. Halil de gülüyordu.

Akşam üzeri arkadaşları Halilin çevresini sardılar:

— Geçiyi keselim! dediler.

Halil:

—Olmaz! dedi, ganımın bahasına aldım kesemem! Bakacağım ona!

— Kes be Halil!

— Kesemem diduğ a! Hem eti de mazarrattur! Bağarsuhlarımızı bozar!

Bu sırada keçi Halilin yüzüne bakıyor, sanki hayatını bağışladığı için teşekkür ediyordu. Halil kızdı. Onu sakalından yakalıyarak bir iki defa sarstıktan sonra:

— Hüüst! dedi. Sen lâfa garışma, yemini ye! Soyha gılguyruh!..

Güldüler. Tehlikeleri unutarak güldüler.

Nelerden sonra, bu alay Mene - mene yerleşti. Halil cephe arkadaşından ayrılmadı. Teskiresini aldıktan sonra Gılguyruğu önüne katarak köyüne döndü. Onu çobanına verirken:

— Dikkat et! dedi. Muharebe görmüştür. Deler deşer acemi oğlakların börgünü!

Garip Bir Anket • • • • Ev İşi ve Erkekler

Amerika kadınları arasında yapılan bir ankette kadınların çoğu "ev işlerini kadınlar değil erkekler görmelidirler. Çünkü kadınlardan daha güçlüdürler.,, şeklinde cevaplar vermişlerdir. Bunun üzerine bir Ingiliz gazetesi Londrada bulunan muhtelif milletlere mensup kadınlara avni suali sormuş ve şu cevapları almıştır: (Resimler soldan sıra ile)

1 — Bayan Pamela Ashly demiştir ki: kocamın ev işlerinde bana yardım etmesi hoşuma gider. Fakat bütün ev işlerini ona devretmeyi katiyyen doğru bulmam., ,

2 — Mis Mamy Burn su fikirdedir: Erkek te ev işlerine akıl erdirmeli ve bunları yapabilmelidir. Yardım fena bir şey değildir. Fakat bu işleri ona devretmek caiz olamaz. Meselâ, erkeğin sabah kahvaltısını hazırlaması hiç te fena olmaz.

3 — Peşteli Bayan Cato Aczel diyor ki:"Ingiliz dostlarımın evinde ve işleri yapan erkekler gördüm. Macaristanda ev işleri münhasıran kadınlara aittir. Ve kadın eli değmiyen ev işi hoşa gitmez., ,

4 — Mister Turner de şu fikirdedir: Kadın çalışsa da erkeği ev işlerine karıştırmamalıdır. Eve bakmak kadının vazifesidir.

İzmit Valisi Teftişten Döndü

İzmit, (TAN) Vali Hâmit Oskay köylerde yaptığı seyahatten dönmüştür. Vali, bu seyahatinde Sapanca, Adapazarı, Geyve ve Taraklıya uğramış, köylülerle konuşmuştur. Traklı nahiyesine içme suyu getirtmek için başlanılan faaliyeti gözden geçirmiş ve suyun membama giderek ilk kazmayı vurmuştur.

Şarbonlu Et yemişler

İzmit, (TAN) — Hendeğin Başpınar mahallesinde oturan Alinin kestiği sığırın şarbonlu olduğu anlaşılmıştır. Bu eti yiyen bütün ev halkı tedavi altına alınmışlardır

FRATIN ÖTESİ

T. C. D. D. için destan yazdım

Yazan:
Aka Gündüz

Halince kala kalsın, Paris - Liyon - Mediterane ekspresini, Rapidini görmiyen;

Çukuru derin, toprağı bol olsun, Şark Demiryolları hurdehaşına binmiyen;

Sandukasının kapak taşı Uludağdan olası, Izmir — Kasaba ve temdidi Bandırma partalını tanımıyan;

Türkiye Devlet Demiryolları trenlerinin keyfini, tadını pek o kadar çıkaramaz.

Fakat bizim nesil ki, üç tane dört başı berbat devirden arda kalmışızdır, biz onları pek iyi, pek yakından, ve pek uzun zamanlar tanıdığımız için bu keyfi adamakıllı çıkarıyoruz; istersek Samatyaya, istersek Diyarbekire gidelim.

Bu nesil, biraz meteliksiz olmakla beraber — Sanki biz metelikli mi idik — her bakımdan bahtiyardır vesselâm. Içlerinde anlamıyan varsa, onlar da kendilerini, denizi bilmiyen balıklara benzetsinler.

"Çat burda, çat kapı arkasında,, bilmecesinin çözümü eskiden süpürge idi, fakat on dört yıldanberi T. C. D. D. oldu.

Türkiyede sudan ucuz ne var? derlerse hiç düşünmeden, hemence cik cevap veriniz: T. C. D. D. biletleri.

Yalnız doğruyu övmek olmaz, biraz da iğriyi yirmek gerek: Türkiyede en berbat, en yüz buruşturucu şey, inanınız ki, Taksim meydanındaki helâlar değildir; Islâhiye — Müslimiye — Cizre demir patikasıdır. Bolaki tez zamanda onun da işletmesi elimize geçe; başka türlü olmıyacak. Derbisiye'nin uyuz develeri cenup hattından daha canlı, daha hamarat.

Diyeceğim şu ki, temiz tren mi, temiz kompartıman mı, temiz memur mu, temiz istasyon mu, temiz büfe mi, temiz yol ve temiz yolculuk mu arıyorsunuz? — Işiniz olmasa bile, keyif için — T. C. D. D. ye bininiz.

Eski vatanım trenine "Hasret kavuşturan,, derlerdi. Çünkü en kısa gezinti insanı gurbet illerine atar gibi bir şeydi. Yolluklar yapılır, sepetler hazırlanır, battaniyeler, döşekler, yastıklar, ibrikler — hattâ çocuk şeyleri — denk edilir ve Haydarpaşadan Mekeceye gidilirdi.

Cümhuriyet vatanının trenine "zevk ulaştıran,, diyorlar, zevke ulaştıran değil. Çünkü varacağınız zevke siz gitmiyor gibisiniz, çaktuk elden o size ulaşıveriyor gibi.

Trakya öğretmenini Elâzizde, Izmir esnafını Malatyada, Samsun memurunu Adanada, Beyoğlu kiracısını Mardinde gördüm. Eskiden görseydim hemen teselliye kalkışırdım: Vah, vah! Hangi siyasî neseleden sürgün edildin?

Şimdi sorarsanız şu cevabı alırsınız: Gezip görmiye, tozup eğlenmiye, alışveriş etmiye geldim.

dan çıkan vagonda köylüler bizi kandırdılar: Tekkedağı eteklerinde çok av var! Iner miyiz, ineriz. Fakat tren ancak Mamakta duracak. Halbuki av ikisi ortasında. Ne yapalım? iltimas para etmedi. Dekovil hattı hümayunu bu, hiç durur mu? Trenin şefi de başka bir akıl öğretti: Onümüzdeki rampada biraz yavaşlıyacağız, bir dizi olup lâhzada atlıyabilirseniz olur bu iş. Tren şefinin bu aklına bizim akıllarımız da katışınca dehaya kavuştuk! Rauf kumanda verdi: Hazır ol! Rampadayız! Hazır olduk! Atla, hop, hop! Hep birden atladık, fakat hop hopla değil, patır kütür. kılımıza çöp değmedi. Avlandık,

tipiye tutulduk, sırsıklam olduk. Ankaraya yaya geldik. Dekovili hümayun işte öyle bir dekovildi. Bugün bu dekovil T. C. D. D. oldu da vatanın on dört köşesine gidip geliyor, haddin varsa trencinin akılna uyup atla!

Cümhuriyet Türkiyesi taştan, demirden ve betondan olan demiryolu işini radyo dalgasına döndürdü. Çıt Vaşingtonda, pıt burarada. Çat Haydarpaşada, pat Diyarbekirde. Yabancı fen tarihleri bu Türk işini en başa geçireceklerdir. Bu işte adsız köyün adsız çocuğundan Inönü'ne ve Inönünden "O,, na, o Enbüyük'e kadar bütün milletin şerefi, alınteri vardır.

Bazı şeyler vardır ki, hiç tevazu kaldırmaz. Meselâ siz birisine (sen çok namuslusun.) veya (pek doğrusun) yahut (çok vatanseversin) deseniz, o size (estağfurullah) diyemez. Bu millî demiryolu işinde de biz Türk milleti tevazua çimcik kadar yer vermeden gerile gerile gurur ve övgü duyabiliriz. Evet, biz, Türk milleti, böyleyizdir işte, yaparız.

Bugün Sıvas, yarın Erzurum. Bugün Diyarbekir, yarın Van. Ya öbür gün? Ona da yetişeceğiz. Onu da göreceğiz. Taşı, demiri, betonu radyo dalgasına çeviren bir milletin biz yaştakilerine henüz ihtiyar denilemez. Kaldı ki, doğduk doğası yüreklerimiz dinç, dimağlarımız gençtir. Bizi yalnız bir şey — o da belki — ihtiyarlatıp, göçertir: Nankörlükle karşılaşmak. Halbuki onunla hiçbir zaman karşılaşmıyacağız.

Çok yaşlı olunuz, az yaşlı olunuz, ey bütün T. C. D. D. çocukları! Bunları Fıratı aşan bir kompartımanınızda yazıyorum, hepinizin temiz, heyecanlı kalplerinizden ve altın bilezikli ellerinizden öperim.

* *

Şu satırları destanıma göz değmesin için yazıyorum:

Fevzipaşa — Diyarbekir arasındaki istasyonlarda kuyular var. Çoğunun suyu güzel. Fakat yolcular su darlığı çekiyorlar. Çünkü su, tek kovalarla çekiliyor. Bu kuyulara birer kollu tulumba takılır ve ağızlarına üçer, beşer musluklu birer boru geçirilirse kısa durak zamanlarında yolcular susuz kalmaz. Suyun en çok arandığı mıntaka da burasıdır. Bir de bu mıntakada ağaçlamıya pek o kadar aldırış edilmiyor

AKA GÜNDÜZ

Amerikanın Bir Numaralı Güzeli

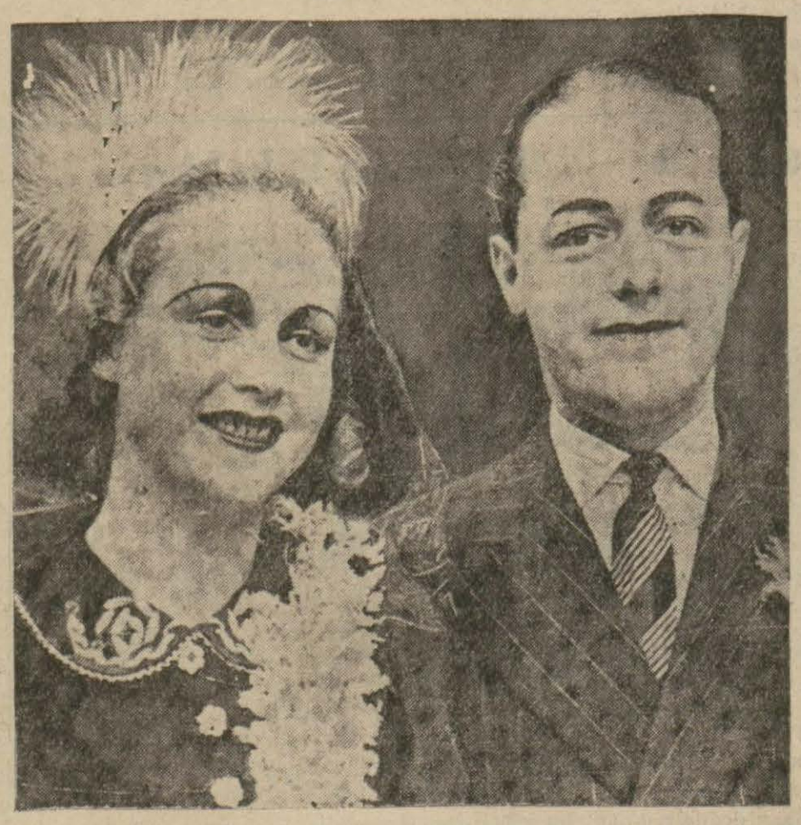

Amerikanın 1 numaralı güzeli un vanını kazanan güzellik kraliçesi Mis Louise Lyman, hava yarışlarında birinci gelen Mister Henderson ile evlenmiştir. Mis Louise, tayyareci gencin tayyaresinde yolculuk etmişti. Bu yolculuk esnasında tanışan iki genç, kısa bir muaşakadan sonra evlenmişlerdir.

Müzenin içi tasnif edilmemiş bir yığın eşya ile dolu...

İnkılâp Müzesi Var mı, Varsa Acaba Nerede?

YAZAN:
Salâhaddin Güngör

Soruyorlar:

—İnkılâp müzesi nerededir?

"TAN,, yazı işleri şefi, benden cevap bekliyordu:

— Şişlide bir zamanlar Atatürkün oturduğu evde... Dedim.

Fakat, sonra, müzenin oradan kaldırıldığını hayal meyal hatırlıyarak ilâve ettim:

— Istanbul tarafından bir yere taşınmıştı amma...

Odada, birkaç arkadaş daha vardı. Ayni sual kendilerine de birer birer soruldu:

— İnkılâp müzesi nerededir?

Hiçbiri, kestirme cevap veremedi:

— Ben Şişlide olduğunu biliyorum..

— Hayır! Şişlide değil, Cağaloğlunda..

Yazı şefimiz:

— Nafile, yormayın kendinizi.. dedi, şu dakikaya kadar, inkılâp müzesi nerededir, ben de bilmiyordum. Beyazıt tarafında bir medresede olduğunu, şimdi öğrendim.

Gazetecilerin, nerede olduğunda ihtilâfa düştükleri bu müzeyi, acaba münevverlerimiz arasmda bilen var mıydı?

Gelişi güzel, telefon rehberini açtım. İlk gözüme ilişen adreslere birer birer sormıya başladım.

— Kiminle görüşüyorum.. Bay Köprülüzade Fuat mi?

— ...

— Sizden bir ricamız var!. İnkılâp müzesi nerededir, diye soruyoruz.

Bay Köprülü, emniyetle cevap verdi:

— Şişlide, Atatürk evinde.. Osman Beyde tramvaydan inersiniz, biraz yürürsünüz, sağ kolda..

Telefonu kapadım. İkinci defa karşıma çıkan, muallim ve muharrir Mithat Sadullahtı.

— İnkılâp müzesini aradık, bulamadık! Lûtfen bize söyler misiniz, nerededir?

Mithat Sadullah bir saniye düşündükten sonra, cevap verdi:

— Cağaloğlunda olduğunu zannediyorum! İstanbul lisesine sorulursa gösterirler..

— Ya inkılâp kütüpanesi?

— Inkılâp kitapanesi mi?. Bilmiyor musunuz, matbaanızın karşısında!.

Derken, o sırada, eski gazeteci arkadaşlarımızdan Gazi lisesi tarih muallimi Enver Behnan içeri girdi. Ayni suali ona da sordum:

— Sen herhalde bilirsin, İnkılâp müzesi nerededir?

Ankaranın Evliya Çelebisi düşünmiye lüzum görmedi:

— Bayezitta, eski bir medresede birtakım eserler teşhir edildiğini biliyorum. Fakat buna, İnkılâp müzesi demek bilmem yerinde olur mu?.. Bize, büyük inkılâbımızı gözler önünde canlandıracak bir müze lâzım.. Ankara, bunun için hazırlanıyor amma, İstanbulu bilmem!...

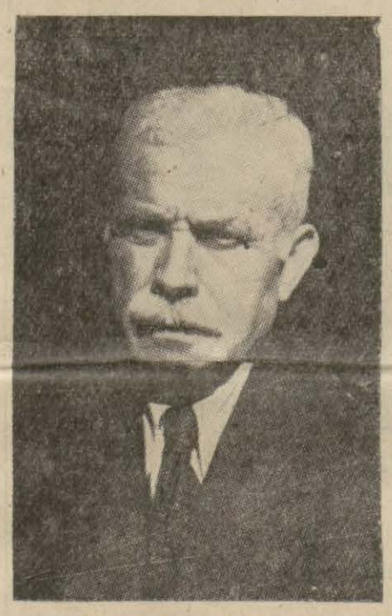

Müzenin Müdürü B. Ahmet Ziya

Müzede bir yeniçeri statüsü

Sualleri, böyle uzatıp gitmedense müzeyi gidip görmeyi daha kestirme buldum.

Veznecilere çıkan caddeden sola kıvrılınca, loş bir medrese!..

Kapıyı çalmıya hacet kalmadı. Yaşlı bir adam, ziyaretçi görmiye pek alışmadığı için, yadırgıyan gözlerle bizi tepeden tırnağa tetkik ettikten sonra:

— Kimi istiyorsunuz? Dedi.

— İnkılâp müzesi, burası değil mi?

— Evet..

— İçerisini gezeceğiz!

Kapıcı geri çekildi. Fotoğrafçı ile birlikte, yavaşça içeri kaydık. Karmakarışık birtakım eşya yığınları arasından geçiyoruz. Gelişi güzel, şuraya buraya atılmış eski gazetelere; güveler tarafından merhametsizce paralanmış kitaplara dikkatle baktığımı gören müze müdürü Ahmet Ziya-

— Tamam beş sene oldu, diye söze başlıyor, beş senedenberi, şu binaya bir türlü düzen veremedik!

Her şeyden evvel, para yok!. Burada yapayalnızım. 27 bin cilt kitabı, tek başıma tasnif edemem ya. Kendi gayretimle, birkaç odaya mümkün olabildiği kadar çeki düzen vermiye çalıştım. Fakat, bu kadarla iş bitmiyor ki...

Bay Ahmet Ziyaya, burada bir sual sormak lüzumunu hissettim:

— Sanırsam, yanılmıyorsam, dedim, İnkılâp müzesinde bulunuyorum değil mi?

— Evet.. Yanılmıyorsunuz! Bir müzedesiniz. Fakat bu müzenin bir İnkılâp müzesi olduğunu, iddia edemem.

Zaten, henüz adı da konulmuş değildir. İnkılâp müzesi diyen var, halk müzesi diyen var...

Ahmet Ziya, derdine ortak bulanlarda görülen bir samimiyetle gitgide açılıyordu!

— Vali Muhiddin Ustündağ, gerçekten büyük bir hüsnüniyetle burada bir İnkılâp müzesi kurmak istedi. Geceli gündüzlü çalışarak, birçok eserler gönderdi.

Neye yarar ki, elde tahsisat bulunmaması, bu eserleri tasnif edip yerli yerine yerleştirmiye imkân bırakmıyor.

Şimdi ben de size sorayım: Eğer burası bir İnkılâp müzesi olarak hazırlanacaksa, büyük şairimiz Abdülhak Hâmidin yatağı ile yorganının, gece kandilile, son defa kullandığı ilâcin burada işi ne?.. Mezarına bırakılan 72 parça çelengin kurdelâlarını bile bize gönderdiler. Zaten yerimiz yok! Hangi birini, nereye yerleştireceğimizi biz de şaşırıyoruz.

Abdülhak Hâmit, Türk milletinin yirminci asırda yetişmiş en büyük şairidir. Namına heykel dikseler çok görmem. Fakat, Abdülhak Hâmidin hatıraları, İnkılâp müzesinde değil, Güzel San'atlar müzesinde teşhir edilmeli değil midir? .

Meselâ, şu camekânda; İnkılâbı yaratan Atatürkün elbiselerini, mütevazi bir bohçanın içinde göreceksiniz. Niçin bu elbiseleri, sanatkâr bir heykeltraş elinden çıkmış muhteşem bir mankene giydirerek teşhir etmiyelim?,,

Ahmet Ziya, bana birçok odalar gösterdi. Bunların hiçbirinde esaslı bir tasnif yapılamamıştı. Hat odasını, şark odasını, bektaşi ve nakşibendî odasını gezdik. İnkılâbın yıktığı ve baltaladığı hurafeleri, gelecek nesil çocuklarının içine sindirecek derecede canlandırmıya bu karma karışık eşya, bütün bu keşküller, bu teberler, bu kılıç şeklindeki Aliler, hele bir yabancı için, mâna ifade etmekten çok uzaktı. Bu eşya, şimdiki halile kaldıkça, dökülen paraya, sarfedilen emeğe açmak gerektir.

Yüzlerce, binlerce tarihî levha gördüm, içlerinde belki de çok değerlileri vardı. Fakat, bunlar, devirlerine göre ayrılmadığı için insana göç eşyası manzarası veriyordu.

Ahmet Ziya,, bana avluda, kocaman bir kazan gösterdi:

— Bir Yeniçeri kazanı mıdır? dedim.

Güldü:

— Yook! Rastgele göndermişler. Tarihî bir kıymeti olsa; neyse!,,

İnkılâp müzesinde göze batan şey

(Arkası 11 incide)

Rahmetli Nasrettin Hoca karısına menfi tarafından ben senin hamamdan geldiğini de bilirim, demiş. Ben de T.C.D.D. ye müsbet tarafından; ben senin Ankara — Yahşihan dekovili oluşunu da bilirim. diyorum.

Hem ne şatafatlı dekovildi o! Anlatayım da pay biçin: On iki yıl var. Bir kış günü Kayaş civarında ava gittik. Rize mebusu rahmetli Rauf, eski Balıkesir mebusu Hüseyin Kadri, polis kısmı siyasî başı Hadi, ben ve daha birkaç kişi idik. Av bulamadık. Dekoville Ankaraya dönüyorduk. Tek ve ikide birde yol-

Büyük Manevraya Doğru

Bu bataryaların, bu kadar heybetli, muhteşem ve ağırbaşlı yürümesi için..

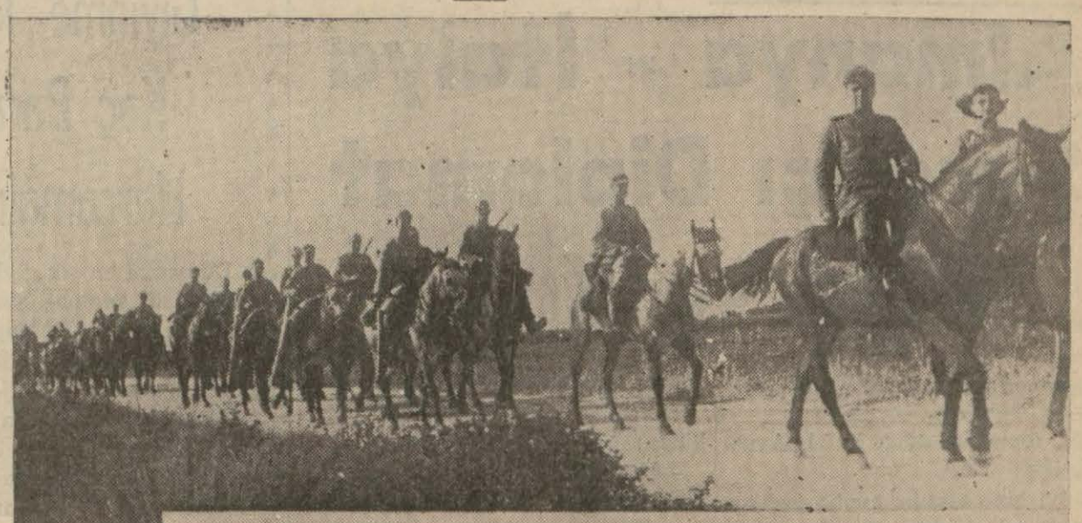

...Bataryanın nazlı hayvanlarını

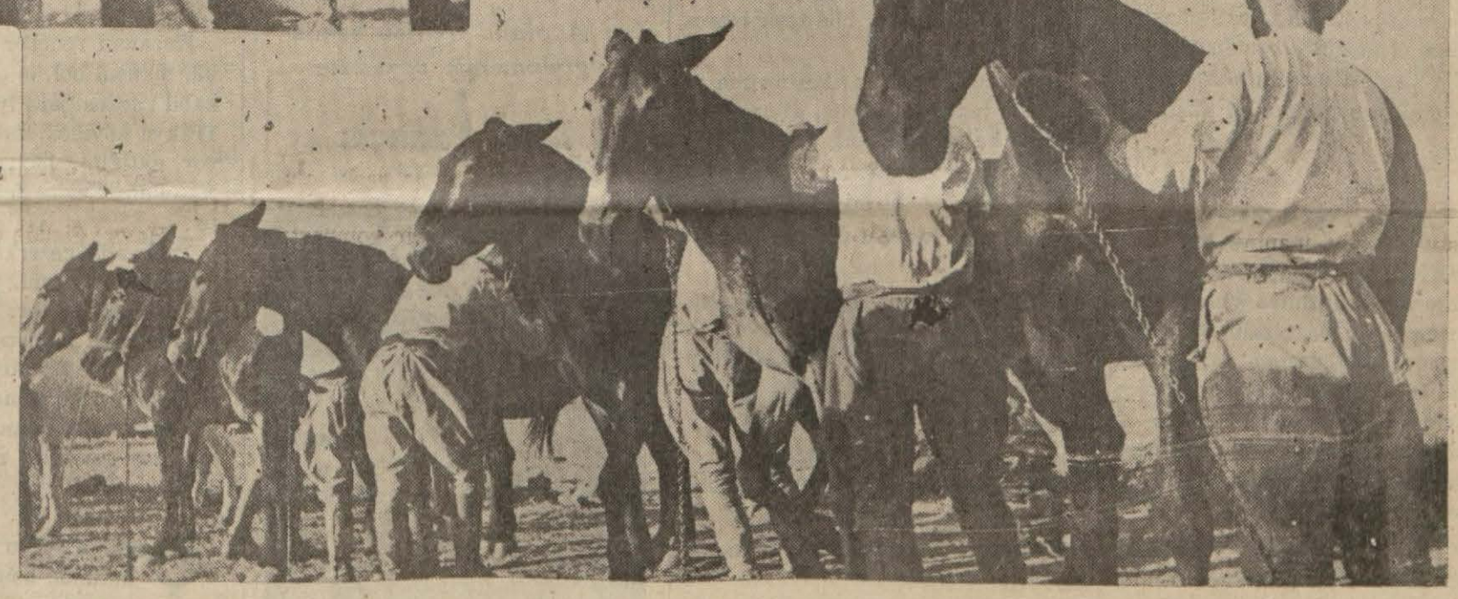

.. Gıdıklıya, gıdıklıya timar ederler. Yemlerini eler ayıklarlar .

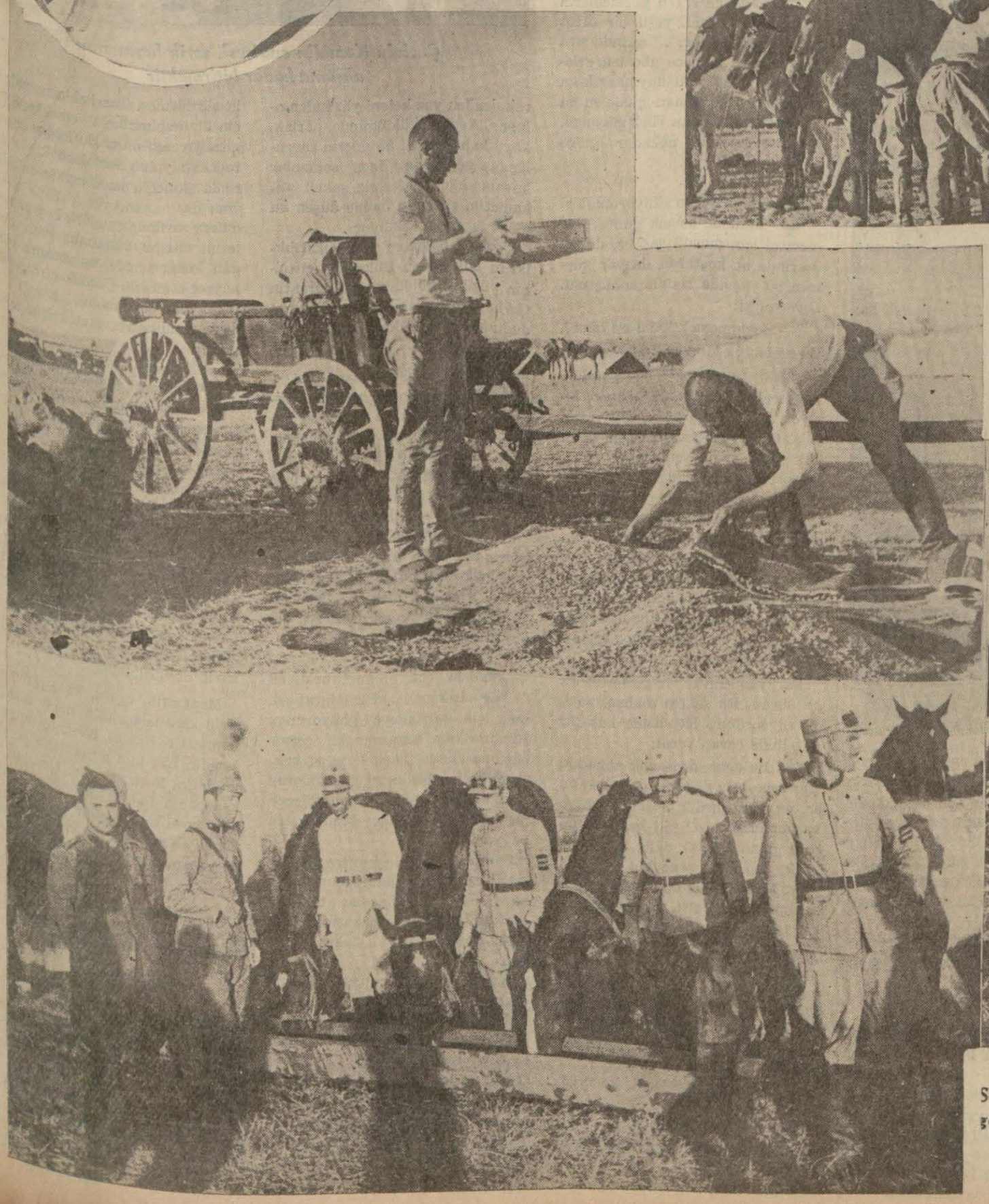

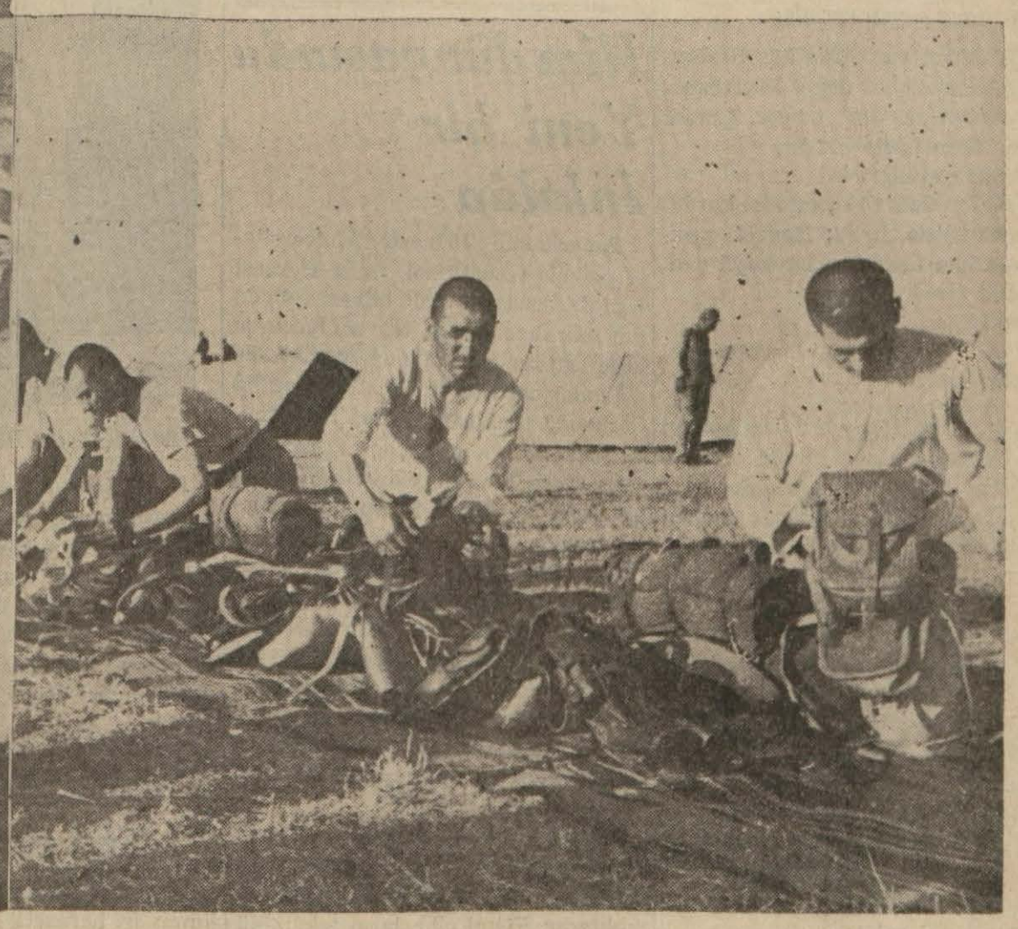

Sularını içirirler, koşum takımlarını büyük bir titizlikle gözden geçirirler. Bu fotoğraflar, bir kıtamızın manevra sahasına gidiş sırasında tespit edilmiştir..

Hâdiseler ve Şahıslar:

Almanya - İtalya Şarapçı Diplomat Kurt ve Kuzu

Avusturya pastası

Eski diplomatlardan birisi, Avusturya için:

— Iyi bir pastadır amma yedikçe içinden çöpler, çıkar. Unu iyi elenmemiştir, demiş.

Bu sözlerle herhalde o zamanki Avusturyada sakin yetmiş iki millet kastedilmiş olsa gerektir. Bugün kendi dar çerçevesi içine sıkışmış olan Avusturya, o zamanlar Çeklerden, Macarlardan tutun da Hırvatlara, Italyanlara kadar bir sürü milleti için ne alan ve onlara istiklâl ve sükûn bahşetmek rüyasile geçinen idealist bir memleketti.

Bugünkü Avusturya ise, ister istemez bir balık yemi vaziyetine düşmüş tür.

Italya, orada hâkimiyet tesis etmek ister, Avusturyalılar istesin istemesin onlara vâsilik etmiye kalkar. Almanya da yeni icat ettiği ırk meselesinden tutturarak:

— Onlar da Cermendir, babalarımı zın içtiği su ayrı gitmezdi, der.

Avusturya pastası etrafında yalanan Nazi ve Faşist kedilerinin son zamanlarda acayip bir anlaşmaya vardıkları rivayet edilmektedir.

— Madem ki, ne sen, ne ben bu pastayı paylaşırsak doymıyacağız ve madem ki, onun benim olmasına sen ve senin olmasına da ben razı değilim. Şu halde durduğu yerde dursun. Ne sen yanbak, ne de ben...

Bu arada pastanın bayatlaması veya bir açık gözün ötesinden berisinden didiklemesi imkânı varsa da iki dost şimdilik o tehlikeleri düşünmüyorlar.

•

Şampanyacı diplomat

Hitlerin, Ingiliz hükûmeti yanındaki fevkalâde murahhas Von Ribbentrop, rivayete göre, bütün ziyafetlerde şampanya içilmesine taraftardır. Ustelik verdiği ziyafetlerde, ne meşhur Fransız şampanyalarına, ne de Ingiliz viskilerine tahammül edemez. Şampanya muhakkak Alman malı ve Henkel markalı olacaktır.

Londra Alman elçiliğinde geçenlerde verilen bir ziyafette, zevkine düşkün bir Fransız diplomatı yanında oturan bir vatandaşa:

— Of, demiş. Şampanya diye sunulan şu nesneyi içebilmek için, insan Fransız olmamalı. Nerede bizim Kordon Roj'lar, Vöv Kliko'lar.. Anladık, Alman malı propaganda ediliyor amma, bari içilir bir şey olsaydı...

Arkadaşı, peçetesini, kurnazca ağzına örterek cevap vermiş:

— Yanlışın var. Ekselâns Ribbentrop Alman malını değil, kaynbabasının malını reklâm ediyor. Çünkü B. Henlek'in kızile evlidir.

Ve ilâve etmiş:

— Hitler Nazi fırkasını ilk kurduğu zamanlarda, fırka; Henkel şampanyalarının kârından bir hayli çimlenirdi.

•

Kurtla kuzu

Japonyanın Hopey orduları kumandanı, General Katzuki günün birinde Mançukuo hududunda gezinirken, karşı tarafta yani, Çin arazisinde gezinen Çin askerleri görmüş, yanındaki zevattan birisine :

— Fena halde sinirime dokunuyor, demiş. Yeryüzünde Japon askerinden başka bir şey görmiye tahammülüm yok .

— Emredersiniz kumandanım, söyliyelim askerlerini buralardan çeksinler.

Fakat gençten bir zabit:

— Aman, demiş biz ne karışırız. Kendi toprakları değil mi, ne isterlerse yaparlar?

Fakat öteki zabit:

— Hayır! diye bağırmış. Bir Japon Generalinin gözlerinin zevki bir harp etmiye değer .

Ve bunun arkasından, Çine bir ültimatom göndermek icap etmiş. Yalnız; bir ültimatoma bir de ikna edici bahane bulmalı.

Fakat ne bulmalı?

Kurtla kuzu hikâyesi: Hani kuzu kurta:

— Yahu, ben sana bir şey yapmadım. Demiş te kurt ta:

— Sen yapmadın amma, baban yapardı. Cevabını vermemiş mi?

Işte bunun gibi, Japonların, şimendüfer hattını bekliyen askerleri de Çin hudutları içinde bir manevra yaparlar. Çinliler ses çıkarmaz. Aman!. Bahane çıkmıyor, ne yapmalı?

— Biz Çin hudutları içinde manevra yaparken, Çin askerleri gördük. Çin toprağında Çin askeri!.. Bu ne rezalet?! derler..

Ve gürültü bundan çıkar .

•

Tebeam değil mi?

Hükümdar ruhunu göstermesi itibarile çok şayanı dikkat olmuş bir vaka:

Hint mihracelerinden birisi Taçgiyme merasimi dolayısile Ingiltereye gitiği zaman, Anglo Sakson dünyasının yeniliklerini, icatlarını da görmek istemiş. Yanındaki uşaklardan beşini, onunu peşine takmış, Londrada mağaza mağaza dolaşmıya başlamış.

Mihrace yeni sayılacak birçok şey görmüş olacak ki, aldıkları; otomobillerle oteline taşınmış.

Yine bir gün bir elbiseci dükkânına girdiği zaman, kendisine kurşun işlemez bir palto takdim etmişler:

— Majeste, bundan kurşun işlemez denenmiştir. Mavzer bile tesir etmez, demişler.

Mihrace bu paltolardan sırtma uygun bir tanesini seçmiş, giymiş, kumaşına bakmış, evirmiş çevirmiş, hayır.. Gözü tutmamış.

Uşaklarından birini çağırmış:

— Giy şu paltoyu da geç karşıma bakalım.

Zavallı tebea, paltoyu giymiş, hükümdarının karşısına geçmiş ve dükkâncılar hayret içinde bakarlarken, Mihrace koca elini belindeki altıpatlara götürmüş, "Ya Settar!„ diyip tabancayı çekeceği zaman, mağaza sahibi, adamları hep birden Majestenin koluna asılmışlar:

— Aman Majeste, ne yapacaksınız?

Mihrace baştan aşağıya kadar istifham kesilmiş ve şaşkın:

— Paltoyu deneyecektim ayol, demiş, tebeam değil mi, ne istersem yaparım.

Hazır bulunanlar:

— Aman Majeste, demişler, onu şahane ülkenizde yapınız. Burası Londra!...

Ilim dünyasında Yeni bir Inkılâp

Amerikanın Princeton Üniversitesi psikoloji enstitüsü reisi Herbert Langfild son günlerde bilhassa dimağın istirahat ânında her saniyede on kere ihtizaz eden dimağ mevcelerile alâkadar olmaktadır. Mister Langfild Sorbonda toplanan 11 inci beynelmilel psikoloji kongresine iştirak etmek üzere Parise gelmiştir. Kendisi bu dimağ mevceleri hakkında şu sözleri söylemiştir:

"Hiç bir kimse, bu mevcelerin neden ileri geldiğini anlamamış ve ne için vuku bulduğuna akıl erdirememiştir. Fakat bu ihtizazlar kaydedilmiş bulunuyor. Gözlerin önünde bir ışık parladığı zaman bu mevceler duraklamaktadır. Bu yeni keşif bir hayli mühimdir ve yepyeni bir tetebbü sahası açmaktadır."

Bu mütehassısa göre, psikoloji, en süratli adımlarla felsefeden ayrılmak ta ve biyolojiye daha fazla yaklaşmaktadır. Fennî cihazların tekâmülü ve fiziğin yardımı sayesinde psikoloji tam bir fennî esasa dayanmış bulunuyor. Sosyal psikoloji ile çocuk psikolojisi, büyük bir dikkatle tetebbü olunmaktadır.

Kongreye 200 den fazla rapor gelmiştir.

Giyinme İçin Kaç Para Harcamalı?

Dünyanın en şık giyinen sinema artisti Adolphe Menjou her yıl giyimi için 3000 Ingiliz lirası sarfeder. (Bir Ingiliz lirası 630 kuruş kadardır). Menjou geçenlerde giyim masrafının irat vergisinden affedilmesini istemiştir.

Menjou'nun elbisesine bu kadar para harcetmesinin sebebi, çok elbise yaptırması ve pahalı eşyayı tercih etmesidir. Çünkü, her kostümünü 33 Ingiliz lirasına her gömleğini 4 Ingiliz lirasına, iç pantalonunu 1,5, boyunbağını 1,5, her ayakkabısını 8, her eldivenini 1,5, şapkasını 4 Ingiliz lirasına yaptırır veya alır.

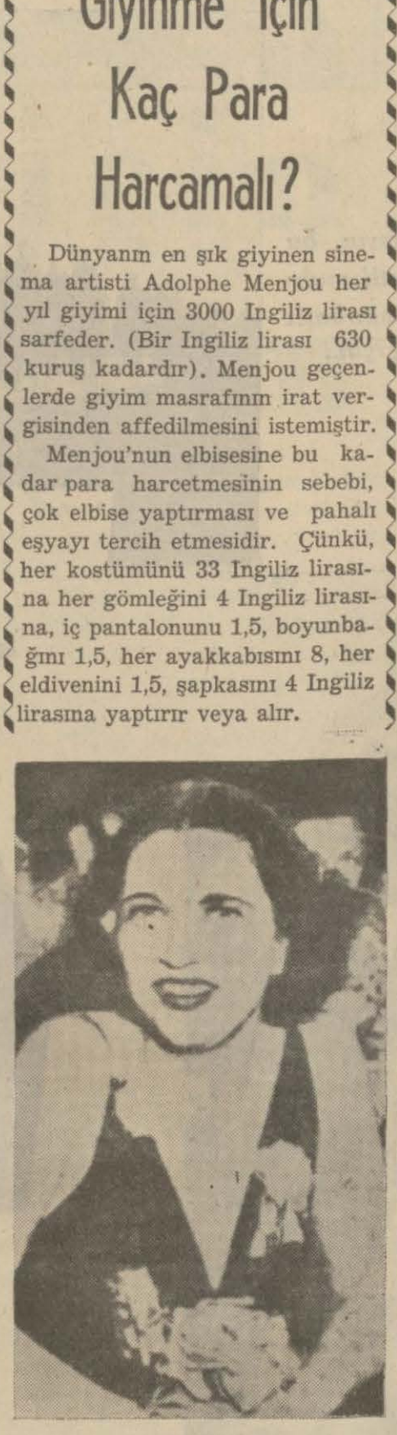

Adolphe Menjou henüz giyinmemiş vaziyette

•

Kay Francis

Fakat Hollywood'un en meşhur simalarından olan sevimli Kay Francis'e göre her insan senede 2000 Ingiliz lirası sarfederek pekâlâ giyinebilir. Bu paranın üçte birile 30 çift ayakkabı, 150 çift çorap, 25 şapka alınacak, gerisile kürk te dahil olmak üzere diğer ihtiyaçlar temin olunacaktır.

Muğla Köylerinde Kalkınma İşleri

Muğla, 7 (A.A.) — Köylerde kalkınma işi hararetli bir surette devam ediyor.

Şimdiye kadar bütün köylerde sağlık kursu teşkilâtı yapılmış açılan sağlık kurslarından 191 kişi yetiştirilmiştir. 76 köyde örnek tarlaları, meyva bahçeleri yapılmış ve 30 hektarlık muhtelif cins mahsul ekilmiştir.

Harmanında ekinini övüten bir Trakya göçmeni..

Trakya Göçmenleri Sonsuz Sevinç İçinde Çalışıyorlar

Trakyanın zümrüt bahçelerini, ekinleri sararmış olgun tarlalarını görmek için Istanbuldan bir gün otomobile binmek ve Çorluya kadar gitmek kâfidir. Şerit gibi uzanan asfalt yol üzerinde otomobiliniz uçarken göreceğiniz manzara şudur:

Yer yer göçmen köylerinin göz alan duruşları, tarlalarda hasat, karpuz, kavun bahçelerinde çapalama faaliyeti, Istanbul - Edirne yolunun hemen birçok yerlerindeki inşaat ve tamir çalışmaları...

Yüzü gülen göçmenleri orada göreceksiniz. Çünkü her biri ev sahibidir. Her biri topraklandırılmıştır.

Kazanan rençber oradadır. Çünkü, mahsul bol, iş çok, emeğe mukabil verilen para iyidir. Mütevazi Trakya köylüsü, duramadan çalışıyor, ektiğini biçiyor, kazanıyor. Neşelidir. Sevinç içindedir. Rahattır.

Trakyada gezerken göçmenlerin nümune köylerini, yeşil bir örtüye bürünmüş toprak üzerinde sıra sıra uzanan modern göçmen evlerini görüp te iftihar duymamak kabil değildir. Az zaman içinde en büyük refaha kavuşan Türk göçmeni, nekadar sevinse, nekadar gülse yeridir .

Çorluya doğru gidiyorum. Yol üstünde başına güneş geçmemesi için mendil sarmış, döğen üzerinde at koşturan ihtiyar göçmen 80 yaşında Halille konuştum. Diyordu ki:

"— Sevinmemek kabil mi oğul?. Bu ne büyük kuvvettir ki, vatanım da kendi toprağımda, kendi alnımın terile, kendim için ekiyor, biçiyor, kazanıyorum. Ihtiyarım çok.. Fakat, bu sevincin beni daha çok yaşatacağına eminim.„

Dört çocuğu olduğunu söyliyen ihtiyara niçin onları çalıştırmadığını, niçin kendisinin evde dinlenmediğini sordum. Dedi ki:

"— Gözümü döğende açtım, belki yine döğende öleceğim. Döğenin üzerinde bir saat dönmek kadar dünyada zevkli ne vardır? Ben hasat zamanı, bir gün tarlaya gelmesem, hasta olurum.„

Parlıyan, kuvvetsiz gözlerini bir an süzdü. Bu seneki mahsul vaziyetini sordum. Kendisine has bir güzellikle cevap verdi:

"— Bu sene, dedi, çok almadık, Her sene bire dokuz, on, hattâ, on üç, on dört alırdık. Fakat biçmiye başlamadan evvel, iki haziran sabahı, duman (sis) oldu. Ekin bozuldu. Eh... Bu sene bir parçacık ta yağmursuz kaldık. Galiba ekinden ancak bire altı, yedi alabileceğiz amma, buna da şükür...„

Samanların üzerinde durmadan dönen döğeni durdurttu. Hayvanı okşadı. Saman yığınlarile ayrılmış harman yerinin öbür ucunda çalışan bir rencbere seslendi:

"— Nasıl işler... Dedi, kolaylaşıyor mu bari...„

Oradan bir cevap geldi:

"— Oluyor ağa oluyor.. Akşama kalmaz sanırım.„

Çorluda ticaretin en büyüğü Sirek denilen yaz keteni yüzünden, oluyor. Arpa büyüklüğünde, parlak, koyu kahverenkli Sireklerin savruluşunu görmeyin. Ince samanlar havalandıkça gözleriniz, şakuli istikamette, çiftçinin önüne düşen bu güzel mahsule takılıyor .

Çorlulu Kemalin endişesi, serik harmanını akşama kadar bitirmektir

Çorluda Sirekten yağ çıkardıklarını söylediler. Bilhassa çiftçinin yüzünü güldüren bu ziraatin Çorlu ve havalisinde çok verimli olduğunu ilâve ettiler .

Ihtiyar Halille, hasat çalışmalarına iştirak eden Kemal:

"— Sirek diyip geçmemeli, dediler, bizim yüzümüzü güldüren budur. Bu sene Çorlu ve havalisinde 8,25 - 9,25, Tekirdağında 10 kuruşa kadar satılıyor. Her sene bire yirmi alırdık amma, bu sene ancak bire on beş alabildik.„

Huzur içinde çalışan göçmenleri işlerinden daha fazla alakoymayı haksızlık sandım. Ayrılırken:

"— Yine gel, dediler, harmanı kaldıralım. O zaman daha iyi, bol bol görüşürüz. Olmaz mı?„

Çorlu, çok himmet bekliyen bir kasaba... Bir telgraf çekmek için postaneye gidiyordum. Binanın tam karşısındaki çeşme başında elinde tenekelerle su bekleşen halkın biribirini incittiklerini gördüm. Çorlunun temin edilecek birinci isteği, sudur. Memlekette su yoktur.

Sonra çarşısına girerken, hükûmet binasının önünde yolunuzu şaşırır, kolordu binasını bulayım derken belediyenin arkasına çıkarsınız. Çorluda yol çok, fakat, o nisbette de karışık...

Kasabada yol faaliyeti nazarıdikkati çekiyor. Kalabalık yol amelesi, sabahtan akşama kadar çalışıyor, iltisak caddelerini tamamlıyorlar. Böyle olmakla beraber, Çorlunun kışın çamurdan, yazın tozdan rahatsız olmadığına hükmetmeyiniz. Kasaba, yaz veya kış çamurdan, yahut tozdan rahatsızdır. Öyle ki, bir yabancı yolcu, kasabanın sokaklarında otomobilini fazla sürdürmez. Toz kaldırmamak için bir kaplumbağa emeklemesile gitmiye razı olur. Bu kadar tozlu, topraklı yolun kenarındaki şu fırınında ekmeğin nasıl açıkta satıldığına da şaşmayın. Kirli mendillere sarılmış çavdarlı köy ekmeklerini vitrine konulmuş gibi tezgâh kenarlarında bulursanız yine hayret etmeyin. Çünkü, kirden renği kaybolmuş mendil, ekmeği gi- neşten muhafaza etmek için serilmiştir.

Kasabada iki lokanta vardır. Ben, oraya pazar günü gittim amma, kıtlık galiba diğer âdi günlerde de âdet gibidir. Aksiliğe bakın, arkadaşımız B. Osman, bize rehber olmasaydı aç kalacaktık Çorlu gibi yerde... Lokantanın birisinde ekmek, diğerinde yemek yoktu... Ekmeksiz lokantanın yemeğile yemeksiz lokantanın ekmeğini bir yerde toplamak ta kabil olmadı. Fakat ekmeksiz lokantanın patronu, işin kolaynı buldu. Güçlükle bulunan yarı pişmiş ekmekle karın doyurabildik.

Maamafih, Çorlu, Trakyanın en şirin kasabalarından biri olmıya namzettir. Bugün, bir kolordu merkezidir. Her gün biraz daha yenileğe doğru koşmaktadır. Umulur ki, kasabanın hakikî ihtiyaçları, bir gün evvel temin edilir de, Çorlular da en modern bir yurt köşesinde yaşamak imkânlarını bulurlar.

L. E.

Banliyö Ucuzluğu İyi Netice Verdi

Sirkeci - Florya banliyö trenlerinin ücret tarifelerinde yapılan tenzilât iyi neticeler vermiş, hâsılatın yüzde 10 - 17 nisbetinde arttığı anlaşılmıştır.

Bundan sonra Floryadan geceleri saat yarımda da bir tren kaldırılacaktır. Bu karar, önümüzdeki cumartesi gününden itibaren tatbik edilecektir.

BAŞMAKALEDEN MABAAT

Bir Haftalık Tarih

(Başı 1 incide)

çok ateşlidir. Kont Ciano demiştir ki: "Centilmence anlaşma tam kudreti haizdir. Iki memleketin münasebetleri zıt değildir. Biribirini itmam eder. Bu dostluk Berlinle olan münasebetlerimize dokunmaz.,,

Londra da ayni dakikada temin ediyor ki, yeni dostluk, Parisle olan münasebetlerimize dokunmaz.

Müspet davalar

İngiliz — Italyan anlaşmasının ruhî havası iyice hazırlanmakla beraber henüz müspet bir adım atılmış değildir. Ingiltere Habeş ilhakını tanımakla ilk adımını atacaktır. Fakat ondan evvel Italyadan Yakın Şarkta tahriklere devam etmemesini ve Ispanyada arazi ve nüfuz aramadığı hakkında teminat vermesini istiyecektir. Yani Şarkî Akdenizde Italyanın emniyeti kabul ve temin edilmesine mukabil Italya, Balear adalarında ve Fasta, Ingilterenin Akdeniz muvasale yolunu tehdit edecek üsler kurmaktan vazgeçecektir.

Milletler Cemiyetinin eylûl toplantısında Habeşistan işi halledilince, Italya Milletler Cemiyetine karışacak, iki tarafın devlet adamları arasında şahsî temas vesileleri hazırlanacak, belki de ilkteşrinde Londrada dört Lokarno devletinin bir toplantısı olacaktır. Belçika bitaraflığını ilân etmiş olması dolayısile bu işten uzak kalacaktır.

Londrada bir toplantı olursa Alman ve Italyan gazeteleri, bunu, dört büyük devletin Avrupa mukadderatı hakkında; Milletler Cemiyetinin zararına olarak, müşterek ve hâkim bir kuvvet teşkil etmeleri fikrinin ilk tezahürü diye göstereceklerdir.

Hazırlanan iş te, Avrupanın iki nevi bloku arasında el altından devam eden mücadelede bir uzlaşma sulhü aranmasından ibarettir.

Rusya ile Fransanın vaziyeti

İngiltere ve Italyanın bu sulhü mümkün kılmak için takip etmek yolları, Ispanya işi üzerinde durmamak ve buna asıl ihtilâf sebeplerinin tedavisi sayesinde ortadan kalkacak geçici bir ârıza gözü ile bakmaktır.

Dikkate en çok lâyık olan hâdise, Rusyanın bu uzlaşma sulhü teşebbüslerinden kendini hariç tutması ve şimdiden bir infirat manzarası göstermesidir. Ademi Müdahale Komitesinin son toplantısında Ingiltere ile Almanya ve Italya âdeta müşterek bir cephe halinde görünmüşler, Rusya bunlara zıt ve muhalif kalmıştır.

Rusya, Franco'yu şimdiden muhasım tanımıya razı değildir. Ancak son ecnebi gönüllüsü Ispanyadan çıktıktan, bu arada Faslılar da "ecnebi,, sıfatile memleketlerine gönderildikten sonra, Franco'yu muhasım diye tanımayı düşünebilecektir. Fransanın verdiği cevap, limanlara müşahitler gönderildikten, gönüllülerin çekilmesine karar verildikten ve tatbikata itimat verici bir şekilde başlandıktan sonra Franco'nun muhasım diye tanınmasıdır. Almanya ve Italya, gönüllü ve muhasım tanıma işinin ayni zamanda olmasına taraftardırlar.

Umumî dönüm noktası

Netice şu oluyor ki, Ispanya işinin kendi hâline bırakılması ve Avrupa siyasî münasebetlerinde yeni bir gidiş başlaması ihtimali belirmiştir. Şimdilik Fransa müşkül bir vaziyettedir. Londra — Roma hattına yaklaşmak, Rusyadan uzaklaşmak demektir. Bu da Fransız halk cephesi için yalnız harici değil, ayni zamanda dahilî bir meseledir. Bunun için Fransız gazeteleri çok çekingen bir lisan kullanıyorlar.

Hiç şüphe yok ki, yalnız Ingiliz — Italyan münasebetleri değil, bütün Avrupanın mukadderatı mühim bir dönüm noktasına gelmiştir. Ispanyada bulunan iki taraf, bu davayı harp meydanlarında halletmek için azamî gayreti sarfetmişler, fakat muvaffak olamamışlardır. Franco tarafında tecrübeden azamî derecede istifade etmekti.

Çetinkaya, yalnız büyük meselelerle uğraşmakla kalmamış, her tarafta halkın yaşayışına, çalışışına ait işlere de alâka göstermiştir. Bilhassa köylerde su meselesinin üstünde çok durmuştur. Her gittiği köyde su vaziyetini araştırmış, her yerde her köylünün kendine mahsus bir kuyusu olduğunu görmüş ve bir çok yerlerde bu kuyuların suyundan içmiştir.

Kralla mülâkat

Bay Ali Çetinkayanın kralla görüşmesi çok hoş olmuştur. Her iki taraf bu mülâkattan büyük bir memnuniyet duymuştur. Kral denince Çetinkayanın hatırına merasim, mabeyinciler, gibi şeyler gelmiş ve bu yolda bir ziyaretin biraz rahatsızlığını duymuştur. Halbuki kralın yazlık sayfiyesi, her Isveçlinin sayfiyesine benziyen bir yerdir. Burada merasim, mabeyinci yoktur. Kral kendi sade hayatını geçirir.

Kral, Türkiye Nafıa Vekilini tek başına kabul etmek istemiştir. Kralla vekil iki samimî insan sıfatile uzun uzadıya görüşmüşler ve biribirlerinden çok memnun kalmışlardır. Isveç kralı, Atatürke olan hayranlığını ifade ve bu hislerinin Atatürke bildirilmesini rica etmiştir.

Çetinkayanın temasları halk üzerinde de çok iyi bir tesir bırakmıştır. Geceli gündüzlü tetkikler, gezmeler, ziyafetler yüzünden hepimiz yorgunluk göstermiş olduğumuz halde, Çetinkayanın daima dinlenmiş bir yüzü vardı. Hiçbir zaman en küçük bir yorgunluk eseri göstermemiş ve görülecek her şeyi görmek istemiştir.

Fabrikaları gezerken

Büyük bir fabrikada gezerken bir işçinin dikkatle çalışmasına alâkadar olmuş, bu işçinin hususî hayatına ve çalışma usullerine dair sualler sormuştur. Neticede işçinin dostça ellerini sıkmış ve teşekkür etmiştir. Isveç gazeteleri bu gibi hâdiselerden alâka ile bahsetmişler ve Çetinkayayı halka ve memlekete hizmet etmek istiyen iyi vekil tipine örnek diye göstermişlerdir.

Bay Çetinkaya, her vesile ile gazetecileri kabul ederek Isveç halkının, Türkiyenin ne olduğu, nasıl çalıştığı hakkındaki fikirlerini aydınlatacak yolda sözler söylemiştir.

Netice olarak şunu söyliyeyim ki, Bay ve Bayan Çetinkaya ve küçücük kızları Isveçte çok iyi tesir bırakmışlar ve Türk tetkik heyetinin temasları, iki memleket arasındaki bağları kuvvetlendirmiye ve münasebetleri inkişaf ettirmiye çok hizmet etmiştir.

Bir İsveç heyeti gelecek

Isveç ile Türkiye eski iki dosttur. Biribirini itmam edebilecek iki hükûmettir. Bizim Türkiyeye ihraç edilebilecek bir çok mallarımız vardır. Mesele bunlara karşı tediye müvazenesi temin edecek Türk mallarını bulup almaktadır. Bunun için de yakında Türkiyeye mütehassıslardan mürekkep bir heyet göndereceğiz. Bakır gibi madenlere ve diğer eşyaya ait olarak Türkiyeden neler alabileceğimizi ve nasıl alacağımızı araştıracağız.

Şimdi Türkiyede bağlanmış epeyce paramız var. Türkiyenin Almanyada bağlanmış paraları var. Bunlar arasında bir takas yapmak için Berlinden geçerken temaslarda bulundum. Gerek Iktısat Müsteşarı Bay Faik ve gerek alâkadar Alman dairesi düşüncemi iyi karşıladılar.

— Ingiltereye gönderdiğimiz kromun Isveç yoluyla gitmesi, Isveç demirile birleşerek fero krom halinde Ingiltereye ihracı hakkında bir tasavvur duyduk. Aslı var mı?

— Yeni geldiğim için bundan haberim yok. Fakat fikir parlaktır. Trollhatten'de ucuz su kuvveti sayesinde fero kromu ucuza mal edebiliriz. Meseleyi tetkik edeceğim.

— Ya Isveçle fikrî münasebetlerimiz?

— Isveçte Türk talebesi yoktur. Yalnız doçent Akdes Nimet Kurat, On Ikinci Charles devrine ait bir eser hazırlamak üzere Isveçte bulunuyor. Tetkikleri için bir sene daha mezuniyet verilmesini Maarif Vekâletinizden diledik. On Ikinci Charles devri bizi biribirimize yaklaştıran bir devirdir Isveçliler buna ait tetkiklere çok kıymet verirler. Elimizde el sürülmemiş türkçe vesikalar vardır. Bay Akdes Nimet isveççe de öğrendiği için bu vesikaları tetkik etmesi çok faydalı oluyor.

Fen heyetinin memleketimizdeki tetkikleri

Bizim Türkiyeye alâkamız, sık sık gelen fen heyetlerimizin araştırmalarile sabittir. Prof. Frediv, Dahiliye Vekâletinizin gösterdiği kolaylıklar sayesinde Van civarında bir jeoloji ve coğrafya tetkiki yapmış ve fransızca bir etüt hazırlamıştır.

Izmir civarında Prof. Persson ile arkadaşlarının eski araştırmalarına müsaade edilmiştir. Prof. Pulson ile genç arkadaşları da sanat tetkikleriyle uğraşıyorlar. Türkiyeye böyle bir Isveç heyeti gelince mutlaka Ankarayı ziyaret etmesinde ve yaratıcı Türk kudretinin eserlerini kendi gözü ile görmesinde ısrar ediyorum.,,

Sefir ve ailesile beraber güzel ve sade bir Isveç yemeği yedik. Iki erkek çocuk Isveçte tahsil ediyorlar. Tatil ziyaretine gelmişler. Küçücük sevimli kız Ankarada okuyor. Yemekten sonra ailenin 10 aylık erkek yavrusile tanıştık. Kocaman bir odada yapayalnız yatakta bizi tebessümlerle karşıladı. Bu yavru, Isveçin en ilerlemiş sanatı olan sıhhatli çocuk büyütmek sanatinin canlı bir örneği halinde idi.

Ali Çetinkaya Salı günü dönüyor

Ankara, 7 (A.A.) — İsveç ve Alman hükûmetlerinin davetini kabul ile bu iki memlekette bir tetkik seyahatine çıkmış olan Nafia Vekili B. Ali Çetinkaya, bu seyahatlerini faydalı bir şekilde ikmal etmiş, bu arada her iki devlet reisleri tarafından kabul edilmiştir. Haber aldığımıza göre, Nafia Vekilimiz salı sabahı ekspresle Mülnih'ten İstanbula gelmiş bulunacaktır.

İsveç Sefiri Geldi

Çetinkayanın Isveçteki Intıbalarını Anlatıyor

(Başı 1 incide)

cemaati varmış. Ortodokslar bunları tazyik altında bulundurdukları için protestanlar sefaretin bahçesindeki kiliseye iltica eder, burada ibadetlerini yaparlarmış.

Nafıa Vekilimizin Tetkikleri

Çetinkayanın seyahati hakkında sefir bize şunları anlattı:

"— Bu seyahat Isveç hükûmetinin daveti üzerine olmuştur. Bay Ali Çetinkayayı, kendi faaliyet sahalarına taallûku olan Isveç teşekkül ve müesseseleri hakkında tetkikler yapmıya davet ettik. Maksat, yeni Türkiyenin kurulmasına ait nafıa işlerinde iş beraberliğine girişmek imkânlarını aramaktı.

Kabinenizin kıymetli bir uzvunun davetimizi kabul etmesi ve bizi ziyarete gelmesi Isveçte büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Çetinkaya, Isveç hükûmeti erkânile temaslarda bulunduğu gibi kendisine demiryolu, posta, telgraf, radyo istasyonu, Stokholm hava meydanı, Goteburg liman teşkilâtı, büyük sınaî teşekküller, elektrik tesisatı, demiryolu inşaatı gibi asıl faaliyet sahalarına taallûk eden bütün işler hakkında tetkik fırsatları verilmiştir. Bana söylediğine göre, tetkiklerinden çok memnun kalmıştır. Isveçliler de vekilin her işe gösterdiği alâkanın ciddiyetine ve yorulmak bilmiyerek çalışmasına hayran olmuşlardır.

Ali Çetinkayanın çalışma usulü şöyle idi:

Bir daireye gidince kendi vekâlet arkadaşlarını etrafına alır ve hep beraber o dairenin reisile ve mütehassıslarile karşılaşırlardı. Teşkilât, idare, muamele hakkında bilgi ve vukufla sualler sorarlardı. Çetinkayanın arkadaşlarından her biri kendi sahasına ait meseleler hakkında not alırdı. Bu çalışma tarzı sarih bir surette gösteriyordu ki, Türk heyetinin hedefi, her imkân ve tecrübeden azamî derecede istifade etmekti.

Çetinkaya, yalnız büyük meselelerle uğraşmakla kalmamış, her tarafta halkın yaşayışına, çalışışına ait işlere de alâka göstermiştir. Bilhassa köylerde su meselesinin üstünde çok durmuştur. Her gittiği köyde su vaziyetini araştırmış, her yerde her köylünün kendine mahsus bir kuyusu olduğunu görmüş ve bir çok yerlerde bu kuyuların suyundan içmiştir.

Kralla mülâkat

Bay Ali Çetinkayanın kralla görüşmesi çok hoş olmuştur. Her iki taraf bu mülâkattan büyük bir memnuniyet duymuştur. Kral denince Çetinkayanın hatırına merasim, mabeyinciler, gibi şeyler gelmiş ve bu yolda bir ziyaretin biraz rahatsızlığını duymuştur. Halbuki kralın yazlık sayfiyesi, her Isveçlinin sayfiyesine benziyen bir yerdir. Burada merasim, mabeyinci yoktur. Kral kendi sade hayatını geçirir.

Kral, Türkiye Nafıa Vekilini tek başına kabul etmek istemiştir. Kralla vekil iki samimî insan sıfatile uzun uzadıya görüşmüşler ve biribirlerinden çok memnun kalmışlardır. Isveç kralı, Atatürke olan hayranlığını ifade ve bu hislerinin Atatürke bildirilmesini rica etmiştir.

Çetinkayanın temasları halk üzerinde de çok iyi bir tesir bırakmıştır. Geceli gündüzlü tetkikler, gezmeler, ziyafetler yüzünden hepimiz yorgunluk göstermiş olduğumuz halde, Çetinkayanın daima dinlenmiş bir yüzü vardı. Hiçbir zaman en küçük bir yorgunluk eseri göstermemiş ve görülecek her şeyi görmek istemiştir.

Fabrikaları gezerken

Büyük bir fabrikada gezerken bir işçinin dikkatle çalışmasına alâkadar olmuş, bu işçinin hususî hayatına ve çalışma usullerine dair sualler sormuştur. Neticede işçinin dostça ellerini sıkmış ve teşekkür etmiştir. Isveç gazeteleri bu gibi hâdiselerden alâka ile bahsetmişler ve Çetinkayayı halka ve memlekete hizmet etmek istiyen iyi vekil tipine örnek diye göstermişlerdir.

Bay Çetinkaya, her vesile ile gazetecileri kabul ederek Isveç halkının, Türkiyenin ne olduğu, nasıl çalıştığı hakkındaki fikirlerini aydınlatacak yolda sözler söylemiştir.

Netice olarak şunu söyliyeyim ki, Bay ve Bayan Çetinkaya ve küçücük kızları Isveçte çok iyi tesir bırakmışlar ve Türk tetkik heyetinin temasları, iki memleket arasındaki bağları kuvvetlendirmiye ve münasebetleri inkişaf ettirmiye çok hizmet etmiştir.

Bir İsveç heyeti gelecek

Isveç ile Türkiye eski iki dosttur. Biribirini itmam edebilecek iki hükûmettir. Bizim Türkiyeye ihraç edilebilecek bir çok mallarımız vardır. Mesele bunlara karşı tediye müvazenesi temin edecek Türk mallarını bulup almaktadır. Bunun için de yakında Türkiyeye mütehassıslardan mürekkep bir heyet göndereceğiz. Bakır gibi madenlere ve diğer eşyaya ait olarak Türkiyeden neler alabileceğimizi ve nasıl alacağımızı araştıracağız.

Şimdi Türkiyede bağlanmış epeyce paramız var. Türkiyenin Almanyada bağlanmış paraları var. Bunlar arasında bir takas yapmak için Berlinden geçerken temaslarda bulundum. Gerek Iktısat Müsteşarı Bay Faik ve gerek alâkadar Alman dairesi düşüncemi iyi karşıladılar.

— Ingiltereye gönderdiğimiz kromun Isveç yoluyla gitmesi, Isveç demirile birleşerek fero krom halinde Ingiltereye ihracı hakkında bir tasavvur duyduk. Aslı var mı?

— Yeni geldiğim için bundan haberim yok. Fakat fikir parlaktır. Trollhatten'de ucuz su kuvveti sayesinde fero kromu ucuza mal edebiliriz. Meseleyi tetkik edeceğim.

— Ya Isveçle fikrî münasebetlerimiz?

— Isveçte Türk talebesi yoktur. Yalnız doçent Akdes Nimet Kurat, On Ikinci Charles devrine ait bir eser hazırlamak üzere Isveçte bulunuyor. Tetkikleri için bir sene daha mezuniyet verilmesini Maarif Vekâletinizden diledik. On Ikinci Charles devri bizi biribirimize yaklaştıran bir devirdir Isveçliler buna ait tetkiklere çok kıymet verirler. Elimizde el sürülmemiş türkçe vesikalar vardır. Bay Akdes Nimet isveççe de öğrendiği için bu vesikaları tetkik etmesi çok faydalı oluyor.

Fen heyetinin memleketimizdeki tetkikleri

Bizim Türkiyeye alâkamız, sık sık gelen fen heyetlerimizin araştırmalarile sabittir. Prof. Frediv, Dahiliye Vekâletinizin gösterdiği kolaylıklar sayesinde Van civarında bir jeoloji ve coğrafya tetkiki yapmış ve fransızca bir etüt hazırlamıştır.

Izmir civarında Prof. Persson ile arkadaşlarının eski araştırmalarına müsaade edilmiştir. Prof. Pulson ile genç arkadaşları da sanat tetkikleriyle uğraşıyorlar. Türkiyeye böyle bir Isveç heyeti gelince mutlaka Ankarayı ziyaret etmesinde ve yaratıcı Türk kudretinin eserlerini kendi gözü ile görmesinde ısrar ediyorum.,,

Sefir ve ailesile beraber güzel ve sade bir Isveç yemeği yedik. Iki erkek çocuk Isveçte tahsil ediyorlar. Tatil ziyaretine gelmişler. Küçücük sevimli kız Ankarada okuyor. Yemekten sonra ailenin 10 aylık erkek yavrusile tanıştık. Kocaman bir odada yapayalnız yatakta bizi tebessümlerle karşıladı. Bu yavru, Isveçin en ilerlemiş sanatı olan sıhhatli çocuk büyütmek sanatinin canlı bir örneği halinde idi.

Ali Çetinkaya Salı günü dönüyor

Ankara, 7 (A.A.) — İsveç ve Alman hükûmetlerinin davetini kabul ile bu iki memlekette bir tetkik seyahatine çıkmış olan Nafia Vekili B. Ali Çetinkaya, bu seyahatlerini faydalı bir şekilde ikmal etmiş, bu arada her iki devlet reisleri tarafından kabul edilmiştir. Haber aldığımıza göre, Nafia Vekilimiz salı sabahı ekspresle Mülnih'ten İstanbula gelmiş bulunacaktır.

İzmir Faciasından Sonra

Facia kurbanları gömülüyor..

Izmir,. (TAN) Yangın faciasında ölenlerin sayısı son ölenlerle on yedi olmuştur. Yörük karısı Gülistanın iddiası da tahakkuk ederse ölenler on sekizi bulacaktır. Burnovanın Naldöken köyünden Gülistan kocasının bir haftadanber bu depoda çalıştığını söylemektedir. Fakat, zabıtaca bu iddianın hakikati tespit edilememiştir. Çünkü o gün çalışan işçilerin arasında Gülistanın kocası Ibrahimin çalıştığını kimse görmemiştir .

Diğer taraftan depo açılacağı zaman bütün fennî tesisatın tamamlanacağına dair gümrüğe verilen beyan namede taahhüt edilen şeylerin hiçbirisi yapılmamıştır. Belediye, bu hâdiseden sonra iştial edici maddeler depolarında yangın söndürme tesisatının tamam olup olmadığını tetkike başlamıştır.

Vekâletin Tamimi

Izmirdeki son infilâk faciası dolayısile, Dahiliye Vekâleti, bütün valiliklere yeni bir emir göndermiştir. Bu emre göre, parlayıcı madde depolari le fabrika ve sınaî müesseseleri de derhal yangın söndürme tertibatı yapılacaktır. Icap eden tesisatı yaptırmı yanlardan birinci defa para cezası alınacak, tekerrüründe müessese faaliyetten menolunacaktır.

Çin - Japon ihtilâfı

(Başı 1 incide)

kûmet kaynakları tarafından neşrolunan beyannamelerde Çinin 40 milyon asker çıkarabileceği ve bunlarla düşmanı püskürterek muvaffak olacağı söylenmektedir. Hükûmet 20den yirmi beşine kadar işe yarıyan bütün erkekleri silâh altına davet etmiştir.

Çine gönüllü yazılan Amerikalılar

Çin parlâmentosu dün fevkalâde içtimaa çağırılmış ve bu içtima fevkalâde alâka uyandırmıştır.

Çindeki müslümanlar, yabancı istilâya mukavemet hususunda diğer hemşerilerile birlikte hareket etmiye karar vermişler ve bir takım beyannameler neşretmişlerdir.

Nankindeki millî müdafaa konferansının kat'î kararının pek yakında verilmesi mümkün olmasına rağmen, Çin ile Japonya arasında, Tokyodan ki Çin elçisi vasıtasiyle, müzakerelerin devam etmekte bulunduğu sanılmaktadır. Her halde, Çinin her türlü sülhçü hal suretleri şanslarını tam surette istimal etmeden harbe karar vermiyeceği muhakkak addolunmaktadır.

Çin, herşeye rağmen karşı koyacak

Vaşington, 7 (A.A.) — Binlerce Amerikalının Çin tayyare kıtalarına gönüllü yazıldığı hakkında yabancı memleketlerde deveran eden şayialara cevaben, hükûmet dairesi, bu gönüllü kaydından hiçbir malûmatı olmadığını bildirmektedir.

Iyi haber alan mahafil, Amerika topraklarında gönüllü kaydının kanunen yasak olduğunu, fakat serbestçe Amerikadan Çine hareket eden Amerikalıların orada gönüllü kaydolunabileceklerini tebarüz ettirmektedir.

6 Ay Hapis

Taksimde tramvay içinde Bozkurt oteli kiracısı Hayrinin cebinden parasını çalarken cürmümeşhut halinde yakalanan sabıkalı Hayri dün asliye birinci ceza mahkemesi tarafından altı ay hapse mahkûm edilmiştir.

Londra - Roma Yaklaşması

(Başı 1 incide)

İtalyanın istediği zaman Berlin — Roma mihverini kırabileceğini göstermek midir? Yahut müfrit faşistleri oyalamak ve İngiltere ile İtalya arasında Akdenizde faikıyet yüzünden bir harp kopması tehlikesinin bertaraf olduğunu anlatmak mıdır?

Muhakkak olan tek nokta, pek eski bir diplomatik oyunun oynandığı ve oyunun inkişaf ettikçe kendini göstereceğidir. Fakat, İngilterenin sol mahafiline göre, bu yolda da hiç bir inkişaf görülmemektedir. Bilhassa Mister Eden'in Romaya gitmesi. İngilterenin Habeş ilhakını kolaylıkla tanıması, yahut Lokarno konuşmalarının yakında vuku bulması ihtimalleri son derece zayıftır.

Sovyet mahafiline göre

Rus mahafiline göre, İngiltere — İtalya anlaşmasına inanmak ve ehemmiyet vermek doğru değildir. İzvestiya gazetesi, bu mevzua dair yazdığı bir makalede İngiliz — İtalyan görüşmelerine heyeti umumiyesi itibarile ehemmiyet vermenin mevsimsiz olduğunu söyledikten sonra bu anlaşmanın Franco'ya muharip hakkı vermek esasına dayandığını, başka devletlerin bu hususta İngiltereyi takip edeceklerini farzetmenin yanlış olacağını, İngilterenin bu hatası yüzünden ademi müdahale davasının tam bir akamete uğramak tehlikesi altında kaldığını söylemektedir. İzvestiya'ya göre, meselenin halli diplomatik manevralar planı içinden değil, Avrupada faşist askeri taarruzuna nihayet verecek fiilî tedbirler sahasındadır.

Fransız matbuatı ayni fikirde

Fransız matbuatı ise, bu meseleye karşı, tabiî olarak derin alâka göstermekte, fakat elbirliğile, mektup teatisinden müspet bir netice çıkmıyacağını yazmaktadırlar.

Ayni gazetelerin Londra muhabirlerinin yazdığına göre, İngiltere, İtalyanın yapmış olduklarını kolay kolay unutamaz. İtalyan — İngiliz münasebetlerinin düzelmesi ise katiyyen Fransız — İngiliz dostluğunu bozacak mahiyette değildir. Üstelik Charberlain'nin mektubunda hiçbir vait bulunmadığı için, İtalyan propagandası bu işi büyültmekle acemilik yapmış ve Fransa — Rusya — İspanya efkârı umumiyesini velveleye vermiştir.

Hülâsa, mektuplara rağmen vaziyette hiçbir değişiklik yoktur.

Echo de Paris gazetesi İtalyanın Paris sefiri ile Chautemps'ın konuşmasını ehemmiyetle kaydettikten sonra sefirin İngiliz — İtalyan yaklaşmasının Fransız — İtalyan yaklaşmasını doğuracağını söylediğini anlatıyor ve Habeşistan ilhakını tanımanın kolay kolay mümkün olmıyacağını, Fransanın dileklerini şu şekilde gösteriyor: "Fransa Balear adalarının tahliyesini ve Akdenizde İngiliz ve Fransa muvasala yollarının serbest bırakılmasını, Tunus hinderlandı hakkında Mussolini ile Laval arasında imzalanan, fakat tatbiki mütemadiyen tehir edilen itilâfın meriyete konmasını ve Fransanın Habeşistandaki menfaatlerinin himayesini istemektedir.,,

Inkılâp müzesi

(Başı 8 incide)

ler, yalnız bu kazandan ibaret değil ki! Vaktile yaramaz çocuklarının başından geçirdikleri Baba Caferin tesbihinden tutun da, ölü anasından mezarda doğduğu için Kudretullah adı verilen rahmetli Dede efendinin resmine kadar, kim, ne ele geçirmişse, İnkılâp müzesine göndermiş!

Halbuki yarının çocukları, Inkılâp müzesinde ilk önce, o inkılâbı yaratanların hatıralarını arıyacaklar. Bir takım Şeyhlerin külâhını ortaya dikip etrafına kalemtraşları, makasları, hokkaları, lifleri, divitleri dizmekle, divarlara Melling'den kopye edilmiş beş on tablo asıp, kırk elli bin nüsha eski gazete, sekiz on bin cilt kitap toplamakla, Inkılâp müzesi kurulmuş olmaz .

Ya, tam mânasile ve kelimenin bütün heybetile bir Inkılâp müzesi hazırlarız. Yahut ta halkın ziyaretine bir türlü açılamıyan bu örümcek yuvasına başka bir isim buluruz!

Roosevelt'in Geleceği Tahakkuk ediyor

(Başı 1 incide)

ve haftalık saatleri gelince Cümhurreisi ile mutlaka konuşurlar.

Cümhurreisinin "Havadis şahinleri,, ile haftalık toplantılarından birinde gazetecilerden biri şu suali sormuştur:

— Atatürkle teati edilen mektupların mânası nedir?

Türkiyeye gitmekten bahsediyorsunuz. Atatürkün, Türkiyeyi ziyaret hakkındaki davetini kabul etmek niyetinde misiniz?

Bay Roosevelt, şu cevabı vermiştir:

— Az bir zaman içinde Türkiyede vücut bulan yenilik ve terakki hamleleri karşısında samimî bir hayranlık duyuyorum. Bunları yaratan Önderle şahsen tanışmak en büyük emelimdir. Beyaz Ev yükünden kurtulup Amerika haricine seyahat etmek imkânını ele geçirir geçirmek ilk işim Türkiyeyi ziyaret etmek, orada kurulan yeni varlığı kendi gözümle görmek ve bunları yaratan yüksek insanla şahsen tanışmak olacaktır.,,

Ajansın Bir Tashihi

Ankara, 7 (A.A.) — 5 ağustos tarihli üçüncü bültenimizin beşinci sayıfasında ipekli mamulâtımız hakkında intişar eden tebliğ, "İktısat Vekâletinden,, verilmiş olduğu halde yanlışlıkla "Sanayi Umum Müdürlüğünden bildirildiği,, şeklinde çıkmıştır. Tashih ederiz.

Tabip Alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankara civarmdaki müesseseler için iki tabip alınacaktır. Isteklilerin şartları anlamak üzere umum müdürlük sıhhat şubesine müracaatları. 4124

iktısat Vekâletinden:

San'at mekteplerinin elektrik kısmından mezun olup askerliğini bitirenlerden Iktısat Vekâleti Ölçüler ve Ayar Müdürlüğü için elektrikçi ayar fen memurları alınacaktır.

Şeraiti haiz olanların en kısa zamanda evrakı müsbiteleri ve şimdiye kadar çalıştıkları yerlerden aldıkları bonservislerile birlikte Ankarada Ölçüler ve Ayar Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (2535) (4944)

İşlerini Ayağı İle Gören Kolsuz İhtiyar

Sıvas (TAN) — Sultan köyünde anadan kolsuz doğmuş ve artık ihtiyarlamış Yusuf, isminde bir vatandaş vardır.

Üç kardeşi ile babası bir kaya altında ezilerek öldükten sonra Yufusun bütün işleri amcasının oğlu ile iki karısına kalmıştır. İki kız çocuk sahibi olan bu ihtiyar, 54 yaşında olmasına rağmen bir erkek çocuk sahibi olmak istiyor, "param olsa, kanun da müsaade etse de bir kere daha evlensem ! „ diyor.

Yusufun en üzüldüğü nokta, kolları olmadığı için kendi kendine yemek yiyemesi, daima başkalarına muhtaç olmasıdır. Maamafih Yusuf ayaklarile birçok işleri çok güzel görüyor. Kutudan kibrit çıkarıp kendi sigarasını ve başkalarınınkini yakabiliyor. Yine ayaklarile pek güzel ve okunaklı yazı yazıyor, hesap yapıyor, kitap sahifelerini açabiliyor, şişesini çıkarıp lâmba yakabiliyor.

Erzurumda İnşaat

Erzurum, (TAN) — Burada imar faaliyeti hızla ilerliyor. Halkevi, İnhisarlar, bankalar, apartımanlar, ve nümune evleri şehre yepyeni bir güzellik verecektir. Yirmi dört köyde mektep, dört kazada da asrî hükûmet binaları yapılmaktadır.

Şimendifer inşaatı da bir hayli ilerlemiştir. Erzurum garının temel inşaatı bitirilmek üzeredir.

Cellât Gölünün Kurutulması Bir Yıl Daha Uzıyacak

İzmir, (TAN) — Cellât gölünün kurutulması ameliyesi bazı sebepler dolayisiyle bir sene daha uzatılmıştır. Ameliyenin bu müddet içinde süratle tamamlanabilmesi için yeni makineler ısmarlanmıştır. Bugüne kadar devam eden çalışmalar neticesinde gölün mühim bir kısmı kurutulmuştur.

Anadoluda Sıcaklar

Ödemiş, (TAN) — Sıcaklar son dereceyi bulmuştur. Hararet gölgede en az 35, öğleleri 40 derecedir. Son günlerde 44 dereceye kadar da çıkmıştır. Hemen bugün Halk Muzdağına Köycüğe, Bayındır ilçelerine ve bahçelere çekilmişlerdir.

●

Erzurum, (TAN) — Bu yıl Erzurumda eşine rastlanmamış sıcaklar hüküm sürüyor. Hararet derecesi gölgede 40 dereceyi bulmuştur.

DEREDE BOĞULDU

İzmit, (TAN) — Mudusmuda, Dolayuz köyünden 10 yaşında Servet, derede yıkanırken boğulmuştur.

İzmitte Yeni Tayinler

İzmit, (TAN) Gölcük kaymakamı Rebii Şile kaymakamlığına tayin edilmiştir. Geyve müddeiumumiliğine Zara müddeiumumisi Reyhan, Adapazarı sulh hâkimliğine âza muavini Ayşe tayin edilmişlerdir.

Lüleburgazda Sergi

Lüleburgaz, (TAN) — Buradaki dikiş ve biçki yurdu halkevinde güzel bir sergi kurmuştur. Sergiyi, ilbay Hasip Koblan açmış, teşhir edilen eserler ziyaretçilerin takdirlerini toplamıştır. Yukarıki resimde sergiden bir köşeyi görüyoruz.

Boluda Imar Çalışmaları

Yol Inşaatı Büyük Bir Hızla İlerliyor

Bir Orta Orman Mektebi Açılması İçin Hazırlıklara Başlandı

Bolunun umumî görünüşü..

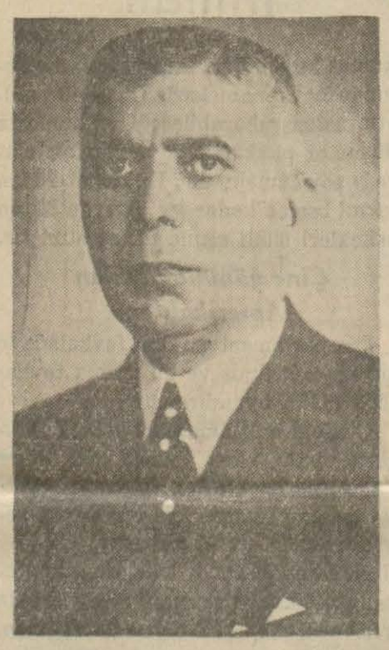

Gazetemize beyanatta bulunan Bolu Valisi Salim Gündoğan

Bolu, (TAN) — Bolu valisi Salim Gündoğan, muhtelif şehir işleri üzerinde şu beyanatta bulunmuştur:

"— Nafıa, imar ve köy kalkınması üzerinde hassasiyetle çalışıyoruz. Kocaeli vilâyeti hududundan Ankara vilâyeti hududuna kadar olan 160 kilometrelik yolun inşaatına başlanmıştır. İki ay sonra muntazam bir hale gelmiş olacaktır. Bolu, Mudurnu, Göynük yolları da tamir edilmiştir. 35 kilometre olan Abad yolu da yapılmıştır. Ayaş, Beypazarı yollarını köylüler kendi arzuları ile tamamlamışlardır.

Hükûmet konağı içindeki bahçe genişletilecek, buraya Atatürk heykeli yapılacaktır. Bunun için de bütçeye 12500 lira tahsisat konulmuştur. Halkevleri inşası için Mudurnuya 6 bin, Geredeye 17 bin, Düzceye 5 bin lira verilmiştir. Kaza sporcularına saha yapmak üzere de 2 şer bin lira verilecektir.

Boluda bir orta orman mektebi açılacaktır. Sakarya mektebi binası buna tahsis edilecek, ayrıca yeni bir mektep yapılacaktır.

Köy kalkınması

Köy kalkınma işleri için umumî meclis âzaları toplanarak bir kongre yaptık. Bu kongreden alınan direktifler dairesinde köylünün kalkınmasına çalışılmaktadır. Köylünün kalkınması için gelirini artırmak lâzımdır. Köy nâmına ekilen tarlanın hâsılatını köyün gelirine tahsis etmek usulünü Balıkesirde yaparak muvaffak olduğum için burada da onu tatbik ediyorum. Çift başına 1 - 2 dönüm tarla köylüye ektirilecek, hasılatı köy sandığının geliri olacaktır. Bu sene Bolu vilâyetinde asgarî 30 bin dönüm tarla ekilmiştir. Bunun bire üç verdiğini kabul edersek en aşağı yüz bin lira köy sandıklarına girmiş olacaktır.

Köylünün okuması

Köy çocuklarının okutulması için 11 köy yatı mektebi vardır. Yatı mektebinde bir çocuğun senevî masrafı 25 liradır. Fakir olanları köy bütçesinden okutulmaktadır.„

Bolu valisi, halkın okumıya pek istekli olduğunu, Bolunun gittikçe inkişaf etmekte bulunduğunu ilâve etmiştir.

FUARDA PARAŞUT KULESİ

İzmir (TAN Muhabirinden) — İzmir Fuarının açılmasına ait hazırlıkların bitirilmesi için gece ve gündüz çalışılmaktadır. Bu sene yeniden yapılan büyük asfalt yolun inşası bitirilmek üzeredir. Türk Hava Kurumunun 38 bin lira sarfiyle yaptırmakta olduğu paraşüt kulesi inşaatı da bitmiştir. Kulenin küşat resmi yapılacak olan havacılık bayramına yüz bin kişi kadar halk iştirak edecektir.

Fuar komitesi, fuarın açılması resminde bulundurulmaları için Vekillerimize, mebuslarımıza ve daha birçok zevata şimdiden davetiyeler göndermiştir.

Bu seneki fuarın her senekinden daha büyük bir alâka kazanacağı ve hükûmetçe verilen serbest döviz dolayisiyle fuarda satış yapılacağı için ziyaretçi adedinin geçen senenin iki misli olacağı tahmin ediliyor.

Biga Tabakhaneleri Kasaba Haricine Kalkıyor

Biga (TAN) — Kasabamızın en güzel yerini işgal eden ve fena kokularile o civarın havasını bozan dabakhanelerin kasaba haricine çıkarılmasına karar verilmişti. Dabak esnafına bu hususta verilen müddet hitam bulmuştcr. Dabaklar, Biga çayı kenarında ve karşı yakada müsait arsalar satın almışlardır..

Yakında bc arsalara asrî dabakhanele inşa edilecektir.

Elmalıda Köy Büroları İyi Çalışıyor

Sıtma Mücadelesi de Devam Ediyor

Elmalı, (TAN) — Yirmi bine yakın nüfusunu elli iki parça köyünde barındıran ilçemizde iyi bir çalışma var. Köylerin hepsinde köy kanunu tatbik edilmekte, on kişilik bir büro köy işlerini ve kalkınma faaliyetini idare etmektedir. Dört köyde de yeni den mektep binası, sekiz köyde yeni modele göre köy odaları, dört köyde de hamam yapılması için bütçelere tahsisat konulmuştur. İnşaata başlanılmak üzeredir.

Köylerimizin biribirine ve şehre olan yolları bütün vesaitin geçmesine müsait olacak derecede düzgündür. 926 senesinde kurulan köy sandıkları sayesinde bugün bankada on dört köye ait 9240 lira vardır. Ayrıca yirmi altı köyün bütçelerinden 270 lira para birikmiştir.

Köylerimizin 937 yılı tahsisatı 42 bin liradır. 17 bin lirası şimdiden tahsil edilmiştir. Bu sene köy işlerinin her zamankinden daha canlı bir suretle başarılmasına çalışılmaktadır.

Bataklık yüzünden ilçemizin otuz köyünde sıtma vardır. Doktor Halidin başında bulunduğu heyet sıtma ile mücadele etmekte ve bataklıkların kurutulmasına çalışmaktadır. Sıtma mücadele mıntakasına Korkudeli ilçesi de dahildir. Fakat, orada Elmalıdakine nazaran sıtma daha azdır. Bu mücadele sonunda, mühim bir bataklık olan Karagöl kurutulacaktır.

Bingöl Sıhhat Müdürlüğü

Sıvas (TAN) — Merkez doktoru Cemal Başer terfian elli beş lira maaşla Bingöl sıhhat müdürlüğüne tayin olunmuştur.

Sıvas Liselileri Kamptan Döndüler

Sıvas, (TAN) — Lise talebesi Paşa fabrikasında kurdukları kamptan dönmüşler, askerî derslerde büyük muvaffakiyet göstermişlerdir.

Gölcükte Bir Boğulma

Ödemiş (TAN) — Bozdoğanlı 18 yaşında bir genç yüzme bilmediği halde yıkanmak için girdiği gölcükte boğulmuştur.

Konyada Tifo

Konya — Münferit tifo vakaları görüldüğünden lâzımgelen tedbirler alınmıştır. Mülhakattan gelenlerle beraber tifoya tutulanların 13 ü bulduğu tesbit olunmuştur.

Ankarada bir resim sergisi

Genç ressamlarımızdan Tekirdağ ortaokul resim muallimi Esat Subaşı ağustos ayı zarfında Ankarada bir resim sergisi açacaktır. Ankara halkevinde açılacak olan bu sergide Esat Subaşının elliden fazla eseri bulunacaktır.

Belediye nizamlarına aykırı hareket etmişler

Beyoğlunda Abanoz sokağında belediye nizamlarına aykırı hareket eden 4 umumî ev kapatılmıştır. Bu arada, Meri isminde bir kadının evini gizli randevu evi haline girdiği anlaşılmış, cürmü meşhut yapılarak içerideki kadınlar yakalanmıştır. Ev mühürlenmiştir. Meri müddeiumumiliğe verilmiştir.

ZAYİ: Aksum vapuru ile İtalyaya gönderdiğim Taze balıklara ait İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından aldığım No. 1280/18960 ve 11—12—36 tarihli menşe şahadetnamesini zayi etmekle bir ikincisi alınacağından eskisinin hiçbir hüküm ve kıymeti olmadığı ilân olunur. Nuri Ali Hamamcı oğlu 333.

Hayatta Muvaffak Olmak İster misiniz?

Gasson isminde bir müellif hayatta muvaffakıyetin bütün anahtarlarını aşağıdaki kitaplarda vermiştir:

●

Müşküllerle Mücadele

Dr. Gasson diyor ki:
"Bu eser dinamitle doldurulmuştur. Bunun gayesi, bir çok iş sahiplerini mahveden atalet ve korkaklığı berhava etmektir. Bu kitap cesaretlerini kaybetmek üzere olanlara kurtuluş yol ve vasıtalarını gösterir. Bu kitap müşkülleri yenmek istiyen herkes için yazılmıştır. Bu kitap boş sözler, "evet efendim, hakkınız var„ "başüstüneler„ kitabı değildir. Ben bir nazariyeler kitabı değil, umumî çareler kitabı yazdım.„ Fiyatı 75 kuruş.

●

Kendini Tanır mısın ?

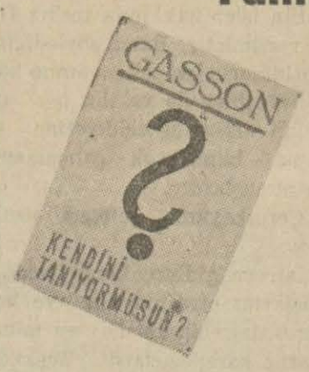

Dünyada en mühim şey insanın kendi varlığıdır. Bütün öteki şeyler teferrüattan ibarettir. Kendinizi tanımak istiyor musunuz? Kendi kabiliyetinizi, kendi varlığınızı, kendi hususiyetlerinizi tanımanın ve bunları iyi yolda kullanmanın sırrını öğrenmek istiyorsanız bu kitabı okuyunuz. Fi. 75 Kr.

●

Talih Sensin

Talihini başka yerlerde arama. Talih bizzat sensin. Elverir ki bunu bilesin ve bundan istifade edesin. Talihini başka yerlerde arıyanlar, hafifler, zavallılar ve mağlûplardır. Bu kitap size talihinizi öğretecektir. Fi 75 Kr.

●

Yeni Müşteri Bulmak San'atı

Dr. Gasson diyor ki:
"Tetkikatım neticesinde gördüğüm hakikat şudur ki, her tacir bu kitapta gösterdiğim usulleri tatbik etmek suretile bir iki sene gibi kısa bir zaman içinde müşterilerin adedini bir misli arttırabilir. Müşteri arayıp bulmak bir san'attır ki, bunu pek az kimse bilir. Ben bu kitabımda size bu san'ati öğretiyorum.„

Fiyatı 50 kuruş..

●

İdeal Büro

Bu kitap bürolarının iş çıkarma kudretini artırmak istiyenler, için kısa, fakat amelî bir kitaptır. O size az masraflarla çok iş nasıl çıkarılabileceğini gösterir. Fena ve yanlış büro usulleri yüzünden geri kalan, hattâ zarar eden veya batan müesseseler sayılamıyacak kadar çoktur. Bu kitap, bu gibileri kurtarmak için yazılmıştır. Fiyatı 50 Kuruş.

●

Doktor Gasson'un bu sayfada gördüğünüz eserlerini idarehanemizden alabilirsiniz. Istanbulda bulunmiyanlar, bedellerini posta pulu olarak idarehanemize gönderebilirler.

ISTANBUL "T A N„ MATBAASINDA

ŞAH İSMAİL

No. 27

Yazan : Ziya Şakir

"FERMAN SİZİN..

— Fena siyaset.. Halifeler siyaseti... Emevîler ve Abbasîler de böyle yapmak istemediler mi?. Bu yanlış siyaset yüzünden, milyonlarca müslümanın kanına girmediler mi?.. Oğlum; dikkat et... Daha sal tanat tahtına ayak basarken, kanlı bir hükümdar olmıya hazırlanıyorsun.

Diye bağırdı.

Şah Ismail, korkunç bir kahkaha attı.

— Ne olur?.. Tek, miskin bir hükümdar olmayım da...

Diye mırıldandı.

Saray avlusundaki Mehter takımı, bir yürüyüş havası çalmıya başlamıştı. Meydanı dolduran binlerce halkın alkış sesleri, korkunç bir uğultu gibi dalgalanmıştı.

Şah Ismail, birdenbire başını Emir Şemsettine çevirmişti. Çelik gibi sert ve metin bir sesle:

— Gidelim mi?..

Demişti.

Emir Şemsettin, ilk defa olarak bu genç hükümdarın karşısında eğilerek:

— Beli, Şahım.. Ferman, sizin...

Diye cevap vermişti.

Şah Ismail, bembeyaz bir atın üstüne, mağrur ve şâhane bir eda ile kurulmuştu. Başındaki yeşil sarıklı kızıl tacın üzerinde yükselen elmaslı sorguç hafif hafif titriyordu.

Sanki, kırk yıllık pişkin bir hükümdar imiş gibi, etrafında yükselen alkışlara lâkayt görünüyordu. Yalnız vakit vakit sağ kolunu hafifçe kaldırıyor; parmaklarında kıymettar yüzükler parlıyan elini göğsüne koyup indiriyordu.

Sarayın penceresinde, gözlerile oğlunu takip eden Alemşah Bânûnun kirpiklerinde birer damla yaş parlıyordu. Bu hassas ve dirayetli kadın, derin derin içini çekiyor:

— Hey, kadir Allah!. Şah Ismailin bugününü de bana gösterdiğin için, bilmem ki sana nasıl şükredeyim?.. Şu anda, büyük bir sürur ve iftihar içindeyim. Fakat aynı zamanda, büyük bir azap ve endişe ile titremekteyim... Eğer Şah Ismailim, dediklerini yapmıya kalkışırsa, çok büyük bir felâket olacak... Senelerdenberi, saltanat kavgası yüzünden milyonlarca insanın canına kıyıldığı gibi, bundan sonra da mezhep mücadeleleri yüzünden, yine milyonlarca insan kırılacak... Acaba onun fikrini bu yanlış hareketten nasıl çeldirsem...

Diye düşünüyordu.

Şah Ismail, bu muhteşem alayla, camiye gelmişti. Namına, ilk defa okunan hutbe ile hükümdar ilân edilmişti. Teşekkül eden bu yeni hükümete de; Erdebil tekkesi tarikatinin ilk müessisi Şeyh Saffetinin ismine izafeten (Safevî hükmeti) denilmişti. (Hicret 906 - Milât 1501)

Kanlı fırtına

Biat merasimi ve şenlikleri tam bir hafta devam etmişti. Bütün Tebriz şehri emsalsiz eğlencelerle vakit geçirmişlerdi.

Herkes, şen ve memnundu. Artık ortada saltanat davasına kalkışacak hiçbir Akkoyunlu Prensi görünmediği için, senelerdenberi devam eden kanlı mücadelelerin nihayet bulduğu zannediliyor. Ve tabiidir ki, bu da, halkı memnun ediyordu.

Sonra... Hükûmdar, gençti. Herkes, hiç şüphe etmiyordu ki, bu genç hükûmdar; vaktini saray şenlikleri, büyük av eğlenceleri, türlü türlü zevkler ve sefahatlerle geçirecek.. Halkın zevklerini ve eğlencelerini hoş görecekti.

Yine herkes ümit ediyordu ki, genç hükümdar; halka geniş bir hürriyet verecek.. Artık, haksızlıklar da hitama erecektir.. Halk, haksızlıktan bıkmış, usanmış, bizar olmuştu. Biribirlerile daimî mücadele halinde bulunan Akkoyunlu Prensleri, her gün en küçük şüpheler üzerine yüzlerce kişiyi tevkif ettirerek zindanlara attırıyorlar.. Ve sonra bir anda bunları cellâtlara teslim etmekten çekinmiyorlardı.

Fakat, şimdi.. Artık, saltanat rekabeti kalmamıştı. Bunun için, (falan, ve yahut filân Prense taraftarlık) şüphesile hiç kimse kurban olmıyacaktı.

Işte, bunları düşünen halk, geniş bir nefes almıştı. Ve herkesin ümidi, genç hükûmdarın bütün tebeasına bahşedeceği hürriyet ve refah ümitleri üzerinde toplanmıştı.

Daha sonra.. Yeni hükümdar da hoşa gitmişti.. Gençti. Güzeldi. Vakar ve halâvet sahibi idi. Hükûmetin ilânı günü, (Hasan Padişah mesçidi) ne gidip gelirken, at üzerinde duruşu, herkesin kalplerini teshir etmişti. Biat merasimine iştirak edenler, tebrik için onun huzuruna girenler; onun şâhane tavurlarını tarif ede ede bitirememek telerdi.

Daha iki buçuk yaşında masum bir çocuk iken çile ve mihnet çekmiye başlıyarak, on altı senelik hayatını; bazan yerlerin dibinde, zindan köşelerinde.. Bazan de Geylân hâkimi Şerif Hasan Hanın sarayında, ağaç tepelerinde.. Lahcan kalesinin korkunç bir mağarayı andıran burcu içinde.. Ve daima ölüm tehditlerile geçiren bu genç hükümdar, elbette hürriyet ve hayatın kıymetini herkesten daha iyi takdir edecek;

— Mademki, bu kadar bâdirelerden kurtuldum.. Hiçbir akıl ve hayalden geçmiyen bir tesadüfle, şu dünya saltanatına nail oldum. Ben de, sükûn ve saadet içinde yaşıyayım.. Tebeam da yaşasın.

Diyecekti.

Halk, böyle düşünüyordu.

Fakat, Şah Ismail?..

Acaba, o ne düşünüyordu?...

Biz onun zihninden geçen şeyleri de birer birer sayarak, kehanet göstererecek değiliz... Yalnız, hâdisatı takip etmekle iktifa edeceğiz.

Şah Ismail, (Safevî hükûmeti) nin ilân edildiği günün ertesi sabahı, halkın biat merasimini kabul etmiye hazırlanırken, bulunduğu odadan içeri, (veziri âzam, Şemseddin) girmişti.

Şah Ismail, büyük vezirini görür görmez, garip bir tebessümle

— Geldiğine, ne iyi ettin. Ben de sana haber gönderecektim.

Demişti. Ve sonra, aralarında şöyle bir konuşma geçmişti:

— Ferman buyurunuz, Şahım .

— Dün.. Mesçide gideceğim esnada.. Annemle aramızda küçük bir münakaşa geçti. Sen de orada idin. Tabiî, konuştuklarımızı kâmilen duydun, değil mi?. .

— Beli, Sultanım.

— Pekâlâ... Sen, niçin bu münakaşaya karışmadın?.. Vezirim olmak hasebile senin de bir şeyler söylemen icap etmez mi idi?. .

Bir zamanlar, Akkoyunlu hükümdarlarına Veziri âzamlık etmiş olan ihtiyar ve tecrübeli Emîr Şemseddin, genç hükûmdarın bu sözlerine karşı gülümsedi. Kelimelerin üzerinde dura dura, şu cevabı verdi:

—Şahım!.. Hükûmdarlar nezdinde.. En iyi.. Ve en makbul olan Vezir, susmasını bilendir.

Bu cevap, Şah Ismailin hoşuna gitmişti. Elindeki aynaya dikkatle bakarak, biraz fazla yana çarpılmış olan elmaslı sorgucunu düzeltirken, sözüne devam etmişti:

— Alâ... Çok âlâ... Şu halde; senin kıymetini, bundan sonra daha fazla takdir edeceğim.. Ancak bir mesele var. Vezirler, hükûmdarlarının sordukları suallere, doğruca cevap verirler, değil mi?..

— Beli, Sultanım.

— Şu halde, soruyorum, sana.. Dün; annemle münakaşa ederken, söylediğim sözlere ne dersin?.

— Hak, derim Şahım. (1)

— Pekâlâ... Ben, bu düşündüklerimi yapabilecek miyim?..

— Bu sualinize, vaktile Lâtinceden tercüme edilmiş bir kitapta gördüğüm, kısa bir cümle ile cevap vereceğim.

— Söyle bakalım, o cümleyi.

— Hükûmdar düşünür.. Allah yapar.

Şah Ismail, bir anda elindeki aynayı yanındaki yastığın üzerine bıraktı. Büyük bir dikkatle, Emîr Şemseddinin gözlerinin içine baktı. Fısıltıyı andıran bir sesle, cümleyi tekrarladı:

— Hükûmdar, düşünür.. Allah yapar...

(Arkası var)

(1) Buradaki (hak) kelimesi, (doğru) mânasınadır.

EKONOMİ

Piyasaya Bol Meyva Geliyor

Kavun ve Karpuz Bollaşıyor

Istanbul vilâyeti ziraat mıntakasında bu senenin meyva mahsulü geçen senelerden çok iyidir. Bilhassa kayısı, erik, armut ve şeftaliler iyi yetişmiştir. En büyük ve nefis bardak eriklerile frenk armutları piyasaya gelmiştir. Erikler toptan 10 — 12 ve perakende 15 — 20, armutlar toptan 15 — 17, perakende 20 — 25 kuruştur. Et şeftaliler çok büyük ve Bursa ayarındadır, toptan 15 — 17 ve perakende 20 — 22 kuruşa satılmaktadır.

Karpuz ve kavun

Şehrimiz piyasasına her taraftan bol meyva getirilmektedir. Çeşitli karpuzlardan başka topatan, büyük kırlangıç, Kırkağaç ve çizgili kavunları da gelmiştir. Toptan fiyatlar pek ucuzdur. Cinslerine göre 5 — 15 kuruş arasındadır.

Borsada Dün Yapılan Satış

Dün Borsada Türk borcu üzerinde az muamele olmuştur. Borsa 14,70 liradan açılmış ve 14,75 lirada kapanmıştır. Paris borsası dün kapalı olduğundan telgraf gelmemiştir. Ergani hisseleri 95, Sıvas - Erzurum hisseleri 97,25, Aslan çimentosu 13 li. da durmuştur. Merkez Bankası 92 liradır. Anadolu tahvil ve hisselerinde hiçbir değişiklik yoktur. Merkez Bankası bir Ingiliz lirasına 630 kuruştan kıymet tesbit etmiştir.

ACI ÇEKİRDEK PİYASASI

Ihracat maddelerinden olan ve acı çekirdek adı verilen (zerdali çekirdeği) piyasası da açılmıştır. Bu senenin acı çekirdekleri şimdiden kolsu 34 — 35 kuruş fiyat bulmuştur. Kırşehir, Kayseri, Malatya mıntakalarında acı çekirdek boldur.

Ege Mahsulleri Kıymetleniyor

Yaş Üzüm Ihracatı Yakında Başlıyor

Üzüm kurumu müdürü, tetkikler yapmak üzere Avrupaya gitti

İzmirde kurulan üzüm ve incir istihsal kooperatifi ile satış kooperatiflerinden başka bir de ihracat kurumu tesis edilmiştir. Bu kuruma İş Bankasile Ziraat Bankası beş milyon lira sermaye vermişlerdir. Kurum, Ege mıntakası baş mahsullerile diğer muhtelif mahsulâtın ihracatını kolaylaştırmak için faaliyete geçmiştir.

Kurumun ambalâj, derleme, nakliye, muhafaza ve standart işlerinde fennî usullerle çalışacak tesisatı olacaktır. Bu itibarla yeni ihracat şirketi Ege mahsullerini kıymetlendirme bakımından çok ehemmiyetli bir iş görmüş olacaktır. Kurum müdürü Ismail Hakkı şehrimize gelerek alâkadarlarla görüşmüş ve Avrupaya hareket etmiştir. Ismail Hakkı, Polonya, Almanya, ve Ingilterede tetkikler yapacak ve ihracat mahsullerimiz için büyük firmalarla görüşecektir. Haber verildiğine göre, bu sene yaş meyva ihracatı anbalâj ve kalite bakımından iyi not kazanmıştır. Londraya tecrübe için gönderilen 1400 karpuzdan yalnız yedi tanesi ezilmiş, diğerleri mükemmel olarak ve iyi fiyatlarla piyasaya çıkarılmıştır.

İzmir üzümleri bollaştı

Taze üzüm çeşitlerinden Izmirin çekirdeksiz sultanisi ile çavuş üzümleri piyasada bollaşmıştır. Çekirdeksiz sultaninin toptan kilosu 11 — 13 ve perakende kilosu 17 — 20 kuruştur. Bozcaadadan getirilen ve iyi çavuştan az farklı olan Bozcaada çavuşu toptan 23 — 24 ve perakende 30 — 32 kuruştan satılmıştır. Asıl iyi çavuş olan Tavşancıl çavuşu piyasada azdır. Çünkü buralardan fazla mal gelmemiştir. Bunların da fiyatı toptan 14 — 15 ve perakende 20 — 25 kuruş arasındadır.

VARNA SERGİSİ

Ağustosun on beşinde Bulgaristanın Varna şehrinde altıncı beynelmilel sergisi açılacaktır. Türkofis, bu sergiye iştirak için Ticaret odamız vasıtasile tüccarlarımıza malûmat vermiştir.

1244 Balya Tiftik Satıldı

Bu hafta 100 balya Kırşehir malı yapağı satılmıştır. Bu malların kilosu 56 kuruştan verilmiştir.

Piyasa nispeten gevşek devam etmektedir. Tiftik piyasası on beş gündenberi biraz durgun giderken bu hafta 1244 balye tiftik satışı olmuş ve piyasa canlanmıştır. Kastamonu, Eskişehir, Kütahya ve bu ayarda olan malların kilosu 130 kuruştan ve 17,06 kuruştan 83 baş kızıl karaman, Kırşehir ile ayni ayarda olan mallar ise kilosu 123 kuruştan satılmıştır. Bu hafta piyasanın yükselmesine ihtimal verilmektedir.

Hayvan Borsasında

Evvelki gün hayvan borsasında kilosu vasatî 17,23 kuruştan 2283 baş beyaz karaman koyunu ve kilosu 18,92 kuruştan 356 dağlıç, 17 kuruştan 8 baş kıvırcık ve kilosu 20,80 kuruştan 1545 kuzu ile büyük baş hayvanlardan kilosu 13 kuruştan 80 öküz, 11,98 kuruştan 9 inek, 12 kuruştan 11 dana, 10 kuruştan bir manda ile kilosu 11,13 ten 12 malak satılmış ve bu hayvanlar mezbahada kesilmiştir.

DÜN GELEN BUĞDAYLAR

Dün şehrimize on dört vagon buğday, dört vagon Tavşanlı ve Kütahya arpası, iki vagon Yerköyden yapağı, bir vagon Ankara çavdarı gelmiştir. Buğdaylar arasında beş vagon Polatlı ve diğerleri Alpıköy ve Beylik ahırın bu seneki mahsulüdür. Piyasa evvelki günün aynidir. Fiyatlarda yükseliş olmamıştır. Gelen malların az bir kısmı satılabilmiştir. Satıcılar yüksek fiyat aradıkları için piyasa gevşek olarak kapanmıştır.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Balıketinden Şaşma...

Şişmanlar mı daha çok yaşar, zayıflar mı? Ilk bakışta:

— Elbette şişmanlar dersiniz... Baksanıza aslan gibi adam. Enine boyuna, yüzünden kan damlıyor. Şüphesiz uzun ömürlü olacak. Yanındaki cılızın burnunu sıksanız... Hayatın güçlüklerine nasıl dayanır?

Halbuki istatistiklerin neticesi aksini gösteriyor. Bir hekim Amerikada kırk üç hayat sigorta şirketine yazılı olanların ömürlerini tetkik etmiş. Bunlardan 185,579 kişi şişman, 530,108 kişi zayif. Hayat sigortalarında zayifların şişmanlardan hemen iki misli fazla olması zayifların kendilerinden emin olmadıklarını gösteriyor. Çabuk gideceklerini tahmin ederek hayat sigortasına yazılıyorlar. Bununla beraber şişmanlardan daha çok yaşıyorlar ve sigorta kumpanyalarını kârlı çıkarıyorlar .

Şişmanların birçoğu - sigorta şirketlerinin kayıtlarına bakılırsa - beyinlerine kan hücumundan, kalp hastalıklarından, karaciğer hastalıklarından, böbrek hastalıklarından yahut şeker hastalığından, daha ihtiyarlamadan gidiyorlar. Buna karşılık zayıflarda verem hastalığı çok olmakla beraber umumî olarak şişmanlardan daha çok yaşıyorlar.

Istatistikler bu kadar çok sayıda insan üzerinde tutulduğu vakit neticesi inandıracak kadar ehemmiyetli olur. Sigorta şirketleri - daha doğrusu şirketlerin hekimleri - istatistiklerine bakarak bir insanın uzun ömürlü olmasına ihtimal bulunmak için ağırlığı nekadar olması lâzımgeleceğini de bulmuşlar: Uzun ömürlü olacak bir insanın ağırlığı büluga erdiği yaştan otuz yaşına kadar vasatî ağırlıktan takriben beş kilo fazladır. Otuz yaşından itibaren ağırlığı yavaş yavaş azalarak elli yaşında vasatî ağırlıktan hissedilecek kadar az olur.

Vasatî ağırlık ne demek olduğunu bilirsiniz: Herkesin boyu bir metrenin yukarısında nekadar santimetre gösteriyorsa o kadar kilo vasatî ağırlık demektir. Meselâ 1,65 metre boyunda bir adamın vasatî ağırlığı 65 kilodur. Fakat bu vasatî sayı büsbütün nazarî bir şeyidir. Omuzları geniş olanların vasatî sayıdan on kilo daha fazlaya kadar hakları vardır. Omuzları dar olanlar da vasatî sayıdan on kilo ya kadar daha az ağırlıkta olurlarsa zayıf sayılmazlar .

Demek oluyor ki, uzun ömre alâmet olan ağırlık - vasatî sayıdan beş kilo fazla - şişmanlık sayılmasa da zayıflık demek te değildir. Buna balıketi derler.

Zaten, güzel endam bakımından da en makbul olan balık eti değil midir? Ne pek şişman, ne pek zayıf, balıketinden şaşma, derler.

BORSA

7 Ağustos cumartesi

PARALAR

Sterlin	626,—	631,—
Dolar	123,—	126,—
Fransız Fr.	90,—	100,—
Liret	110,—	115,—
Belçika frangı	80,—	84,—
Drahmi	18,50	23,—
İsviçre Fr.	570,—	580,—
Leva	20,—	23,—
Florin	65,—	70,—
Kron Çek	75,—	84,—
Şilin Avusturya	21,—	23,—
Mark	28,—	31,—
Zloti	20,—	23,—
Pengo	21,—	25,—
Ley	12,—	14,—
Dinar	48,—	52,—
Kron İsveç	30,—	32,—
Altın	1051,—	1052,—
Banknot	256,—	257,—

ÇEKLER

Londra	630,—	630,—
Nev-York	0,7907	0,78975
Paris	21,0825	21,09
Milâno	15,0270	15,0270
Brüksel	4,6960	4,6975
Atina	86,7460	86,7460
Cenevre	3,4425	3,4425
Amsterd.	1,4340	1,4340
Prag	22,6587	22,6587
Viyana	4,1857	4,1857
Madrid	13,37	13,73
Berlin	1,9654	1,9654
Varşova	4,1810	4,1810
Sofya	63,4825	63,4825
Budapeşte	3,9880	3,9880
Bükreş	106,6666	106,6666
Belgrad	34,2857	34,2857
Yokohama	2,7268	2,7268
Moskova	20,40	20,40
Stokholm	3,0787	3,0787

ZAHİRE BORSASI

7—8—1937

FIYATLAR

Cinsi	Aşağı	Yukarı
	K. P.	K. P.
Buğday yumuşak	6 5	6 16
„ sert	5 15	6 —
Arpa	4 17½	24 20
Mısır sarı	5 1	5 5
Kuşyemi	9 25	—
Zeytinyağı 2. ci	55	—
Susam yağı	43	45 20
Çavdar	4 25	

GELEN

Buğday	283 Ton
Çavdar	15 Ton
Arpa	70 Ton
Kepek	15 Ton
Yapak	28 Ton
Un	75 Ton
Nohut	13 3/4
Tiftik	5 1/2
Kıl	1
Afyon	1/4

DIŞ FIYATLAR

Buğday: Liverpul	6.—
„ : Şikago	5,24
„ :Vinipek	5.81
Arpa: Anvers	5.15
Mısır: Londra	3,77

EN GÜZEL Rüya

MAZHAR N. RESMOR

Türkiye İş Bankası.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Birinci İşletme Mıntakasında aşağıda mevkileri, mikdarları ve muhammen bedelleri yazılı balast ayrı ayrı kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Eksiltme 18-8-937 tarihindeki Çarşamba günü saat 15 de Haydarpaşa garı binasında birinci işletme Eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

İsteklilerin eksiltme şartnamesinde istenilen muvakkat teminat ve evrak ve vesaikle teklif mektuplarını eksiltme günü saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermiş olmaları lâzımdır.

İstekliler, bu hususiaki şartname ve mukavele projesinden Km. 186,400 deki ocağa aid olanını 145 kuruş bedeli mukabilinde, diğerlerini bilâbedel Haydarpaşa garındaki idare vezneşinden alabilirler. (4595)

Balast ocağının mevkii	İhale edilecek mikdar	M3 ın ihzar bedeli	M3 ın tahmil bedeli	Muhammen bedel	Muvakkat teminat mikdarı Lira	Kuruş
"1" 184,600 H. Paşa - Eskişehir	10000 m3	130 kuruş	15 kuruş	14500 lira	1087	50
"3" 217,500 H. Paşa - Eskişehir	12000 m3	125 kuruş	15 kuruş	16800 lira	1260	00
"4" 40,000 Eskişehir - Afyon	23000 m3	95 kuruş	12 kuruş	24610 lira	1845	75
"5" 538,750 Eskişehir - Ankara	5000 m3	135 kuruş	10 kuruş	7250 lira	543	75
"6" 538,750 Eskişehir - Ankara	5000 m3	135 kuruş	10 kuruş	7250 lira	543	75

* * *

29—7—1937 ve 2—8—1937 tarihli ilânlarda iki numarada mukayyet kilometre 186,400 balast ocağından yapılacak ihale görülen lüzuma binaen tehir edilmiştir. (4868)

Istanbul Defterdarlığından:

	Lira	K.
Büyükçarşıda: Kayserili oğlu sokağında kâin eski 33—35 sayılı dükkânın tamamı.	1100	00
" " " Karamanlı oğlu sokağında kâin 1 sayılı kâgir dükkânın tamamı.	180	00
Küçükpazar: Süleymaniye caddesinde Dökmeciler sokağında kâin eski ve yeni 91 sayılı dükkânın tamamı.	60	00
Beyoğlunda: Taksimde Kazancı mahallesinin Saatçı sokağında eski 1 yeni 3 sayılı hühterik hanenin ankazile beraber 171 metre murabbaı arsanın tamamı.	1026	00
Büyükçarşı: Keseciler sokağında eski ve yeni 46 sayılı kâgir dükkânın tamamı.	75	00
Bakırköy: Cevizlik mahallesinde yeni yol sokağında eski 135 yeni 7 sayılı evin 2/60 payı.	26	00
Büyükçarşıda: Uncu oğlu sokağında eski ve yeni 32 sayılı dükkânın tamamı.	90	00
Yeşilköy: Umraniye mahallesinde üçüncü sokakta 20 sayılı evin 9/20 payı.	54	00
Aksarayda: Eski Kâtipkasım yeni Yalı mahallesinin Kumsal sokağında eski 32 yeni 229 sayılı evin tamamı.	175	00
Beyoğlu: Kazancı mahallesinin Tatarağası sokağında kâin eski 12 yeni 10, 18, 14, 20 sayılı ve 916,77 metre murabbaı münhedim apartıman ve dükkân arsasının tamamı.	1083	85

Yukarıda yazılı mallar 20—8—937 cuma günü saat 14 de satılacaktır. Satış bedeline istikrazı dahili ve % 5 faizli hazine tahvilleri kabul olunur. Taliplerin % 7,5 pey akçelerini muayyen vakitten evvel yatırarak yevmi mezkûrda defterdarlık millî emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (F.) (4823)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Bakırköyde: Surp Asvazazin Ermeni kilisesi, mektebi ve mezarlığı vakfı:

Cemaatlerce idare olunan vakıflardan semti ve ismi yukarda yazılı vakfa 2762— sayılı vakıflar kanunu ile nizamnamesine ve olbaptaki talimatname hükümlerine tevfikan tek mütevelli tayin edileceğinden alâkalıların 13 Ağustos 937 tarihine kadar Istanbul Vakıflar Başmüdürlüğüne alelûsul müracaatları ilân olunur. (4671)

SİNE-"KODAK"la
SİNEMA ÇEKMEK RESİM ÇEKMEKTEN DAHA KOLAY

SİNE-"KODAK" SEKİZ: Hatıralarını hareketli ve canlı olarak tespit ve saklamayı ve bunları kendi evinde projeksiyon yapmağı kim istemez? İşte SİNE-"KODAK" size bu fırsatı verir. Kuvvetli ve parlak f. 3.5, f. 2.7, ve f. 1.9 objektiflerle mücehhez modeller. Fiyetleri 70 liradan başlayarak 15 metrelik filmin fiyeti 3.25 lira. İstenildiği zaman tabii renklerde filim dahi çeker.
KODAK ŞİRKETİ arzu edenlere projeksiyon yapmaya daima hazır dır.

KODAK ŞİRKETİ — İstanbul - Beyoğlu, Tünel, Ensiz Sokak No. 3

"Bu sırrı hiçbir vakit zevcime ifşa etmedim,,

"Şimdi, eskisinden daha fazla sevişiyoruz. Halbuki bir müddet, muhabbeti ve sevgisi azalmıştı. Sebebini de biliyordum. Buruşukluklarım, beni 50 yaşlarında ve adeta ihtiyarlamış gibi gösteriyorlu. Bugün ise 30 dan noksan görünüyorum. Zevcim bunun sırrına vâkıf değildir. Fakat, bunu da yegâne cild unsuru olan Tokalon kremine medyunum. Kullanmağa başladığım günden bir gün sonra ne kadar genç ve ne kadar taze görünüyorum.,, Tokalon kremini, cildin hüceyrelerini gençlik faaliyetine irca için yegâne vasıtadır. Terkibinde Viyanada yapılan şayanı hayret fennî keşfin cevheri olan "Biocel" mevcuddur. Ve cevher, genç ve sağlam cild hüceyrelerini besliyerek ikaz ve ihya eder.

Siz de bu kadının yaptığını yapabilirsiniz.

Siz de yegâne cild unsuru olan Tokalon kremini kullanınız. Akşamları yatmazdan evvel (pembe rengindeki) Tokalon kremini ve sabahları (beyaz rengindeki) Tokalon kremini kullanınız. Mukavvii, besleyici ve beyazlatıcıdır.

Daktilo Aranıyor

Osmanlı Bankasında daktilograf olarak istihdam edilmek üzere iyi türkçe ve fransızca bilen Türk müslüman bir bayana ihtiyaç vardır.

Bu vazifeye namzetliklerini koymak isteyen bayanlar hüviyetlerini müsbit evrak ile sertifikalarını hamilen ve müstacelen sabah saat 9 ile 10 arasında Bankanın Voyvoda caddesinde kâin Galata Merkezinde Kişi İşleri Servisine müracaat etmelidirler.

KAYIP: 25 Haziran 1335 tarihinde Şehit Niyazi Bey nümune mektebinden almış olduğum tasdiknamem zayi olmuştur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Liman İşletme idaresinden Fehmi Ülkümen.

KAYIP: Eminönü Malmüdürlüğünün 1204/440 maaş defteri numarasile almakta olduğum maaşin senedi resmîsini 29—7—937 tarihinde zayi ettiğimden dolayı yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Yeniköy: Köybaşı caddesi 349 No. da Âli karısı Şerife Behiye.

YENİ ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ

750 Büyük Sayfa
1000 den fazla Resim

Çocuğun sorduğu her suale cevap
Çocuğa verilecek en güzel hediye

Yeni Çocuk Ansiklopedisi

Son çıkan 15 inci cüzile birinci cildini bitirmiştir. Şimdiye kadar Ansiklopediyi cüz cüz alanlar, cüzlerini idarehanemize gönderip ciltletmelidirler.

Şimdiye kadar Ansiklopediyi almıyanlar, ilk cildi mücellet olarak idarehanemizden alabilirler.

Cilt fiyatları aşağıda yazılıdır:

1 — 15 cüzle birlikte mücellet bir takımın fiyatı 350 kuruştur.
2 — Cüzlerini ciltletmek istiyenler için teclit fiyatı 100 kuruştur.
3 — Muallimlere, mektep kooperatifleri vasıtasile vâki olacak müracaatlar için teclit fiyatı 75 kuruştur.
4 — TAN gazetesinin birinci sayfasının başlığı yanında hergün bir kupon çıkmaktadır. Bu kuponlardan otuz tanesini kesip biriktirenlere tam takım bir cilt 300 kuruştur.

Çocuk Ansiklopedisi, her çocuğun en kuvvetli muallimidir. Çocuğunuza verebileceğiniz en güzel hediye Çocuk Ansiklopedisidir. Çünkü çocuk bu eserde aradığı bütün malûmatı ve soracağı bütün suallerin cevabını bulacaktır.

TAN Ansiklopedik Neşriyatı

Iktisat Vekâleti neşriyatının eksiltme ilânı

Türkofis Istanbul şubesi direktörlüğünden:

1 — Iktısat Vekâleti tarafından neşrine lüzum görülecek kitaplarla Ticaret anlaşmalarının 1 haziran 1937 — 31 Mayıs 938 tarihleri arasındaki baskı işleri açık eksiltme usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Eksiltme İstanbul Dördüncü Vakıf hanında Türkofis dairesinde toplanacak satınalma komisyonunca 10 ağustos salı günü saat 15 te yapılacaktır.

3 — Bu işe ait fennî ve umumî şartnameler Türkofis Istanbul şubesinden alınabilir.

4 — Azamî 120 forma kadar tutacak bu neşriyatın muhammen bedeli 3840 liradır. Muvakkat teminat 288 liradır. (4566)

Kumbara biri

100 yapar.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Otomobil veya kamyonunuzda emniyetle kullanacağınız yağlar

Ancak

WHiZ

Mamulâtıdır.

Whiz motör yağı— En yüksek evsafta Amerikan motör yağıdır.

Whiz motör yağı — Şanjman ve difransiyellerinizdeki sesi keser. Hiç bir markada emsali olmıyan hususi bir yağdır.

Whiz 1937 modellerine mahsus hususi şanjman - difransiyel yağı. —

1937 model tenezzühlerde Hypoid tipi difransiyel kullanılmıştır. Bunun için bütün markalar hususi bir yağ kullanılmasını ehemmiyetle tavsiye etmektedirler.

Whiz bütün otomobil fabrikalarınca kabul edilen yağdır.

Whiz mafsal yağı. — Mafsallarınızın ömrünü arttırır, sesini keser.

Whiz yağları, otomobil veya kamyonetinizin ömrünü arttırır.

Tecrübe ediniz.. Veya kullananlara sorunuz.

W H i Z

TÜRKİYE ACENTESİ

TATKO ŞİRKETİ

Beyoğlunda Taksim Bahçesi karşısında

Her tarafta GOODYEAR acentelerinde satılır.

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU

4. cü keşide 11 Ağustos 937 dedir.

Büyük İkramiye: 50.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Ağustos/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur...

Beyoğlu tahsilât müdürlüğünden :

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 19/171 ve Tepebaşı İstiklâl caddesinde 9/13 No: lu eski Petrograt ve yeni Tan pastahanesi sahibi Nikola Ağniyadisin vergi borcundan dolayı haczedilen pastacılık san'atına aid muhtelifülcins eşya ile motör ve saire 9—8—1937 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de İstanbul Belediyesi mezat memurluğu vasıtasiyle Sandal bedesteninde ve camekânlar ile D. K. markalı bir adet dondurma yapma ve soğutma makinesinin de 10—8—1937 tarhine müsadif salı günü İstiklal caddesinde 9/13 No: lu mahalde alenî müzayede ile satılacağından taliplerin yevmi mezkûrda gösterilen mahallerde bulunacak olan icra heyetine müracaatları ilân olunur. (5019)

Tahlisiye Umum müdürlüğünden :

Idarenin fennî tesisatı için açık eksiltme usulile on beş ton motorin almacaktır. Muhammen bedeli 900 lira ve muvakkat teminatı 67 lira elli kuruştan ibaret bulunan işbu motorinin ihalesi 16—8—937 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat on beşte Galatada Merkez rıhtım hanın da dördüncü katta Tahlisiye Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunda yapılacaktır. Buna ait şartname hergün sözü geçen komisyonda görülebilir. (4756)

Istanbul Telefon Direktörlüğünden:

19 Ağustos, 937 Perşembe günü saat 15 de Istanbul Tahtakalede Müdürlüğümüz eksiltme arttırma komisyonu odasında 1350 lira 90 kuruş keşif bedelli mezkûr Müdürlük Beyoğlu santrali tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme Baymdırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak Müdürlüğümüz Levazım Dairesinde her gün görülebilir. Muvakkat teminat 100 liradır. Isteklilerin en az 1000 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair gösterecği vesika üzerine Nafia Müdürlüğünden alınmış müteahhitlik ve Ticaret Odası vesikalarını hamilen mezkûr gün ve saatten evvel ilk teminatlarını Müdürlük zevnesine yatırmak suretile Komisyona gelmeleri. (4854)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme U. idaresi ilânları

Afyon - Antalya hattında betonarme açık tünel ve sandıklıda su deposu inşasına ait eksiltme

Afyon — Antalya hattının 33 üncü kilometresinde Betonarme açık tünel inşası ile ayni hat üzerinde Sandıklı kasabasında bir su deposu inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1. — Bu işlerin mecmu muhammen keşif bedeli 77000 liradır.

2. — Istekliler bu işlere ait fennî şartname, proje ve sair eksiltme evrakını Devlet Demiryollarının Ankara, Sirkeci ve Afyon işletme Müdürlükleri Veznelerinden 385 kuruş bedel mukabilinde alabilirler.

3. — Eksiltme 20—8—1937 tarihinde Cuma günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları Işletme Umum Müdürlüğü binasında toplanacak olan merkez birinci komisyonca yapılacaktır.

4. — Eksiltmeye girebilmek, için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 de kadar komisyon Reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a. — 2490 Sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 5100 liralık muvakkat teminat.

b. — Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar,

c. — Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası,

5. — Teklif mektupları ihale günü saat 14 de kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine tevdi edilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

6. — Bu işler hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Devlet Demiryolları yol dairesine müracaat etmeleri. (2515) (4877)

* * *

Devlet Demiryolları Eskişehir Cer Atelyesi için lüzumu kadar iyi tesviyeci ve tornacı alınacaktır.

Haydarpaşada Birinci Işletme Müdürlüğüne ve Sirkecide 9 uncu Işletme Müdürlüğüne istida ile müracaat edilmesi. (2506) (4894)

* * *

Ankara istasyonundaki demir markiz, perou ve bağaj tüneli inşaatı eksiltmesi

Ankara istasyonundaki demir markiz, peron ve bağaj tüneli inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1. — Bu işlerin muhammen keşif bedeli ceman 317.740.73 liradır.

2. — Istekliler bu işe ait fennî şartname, proje ve sair eksiltme evrakını Devlet Demiryollarının Ankara, Haydarpaşa, Sirkeci ve Izmir işletme Müdürlükleri veznelerinden 15.88 lira bedel mukabilinde alabilirler.

3. — Eksiltme 15—9—1937 tarihinde Çarşamba günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları Işletme Umum Müdürlüğü, binasında toplanacak olan merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 de kadar komisyon Reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

a) — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 16460 liralık muvakkat teminat;

b) — Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar.

c) — Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

5. — Teklif mektupları ihale günü saat 14 de kadar makbuz mukabilinde komisyon Reisliğine tevdi edilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadei taahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

6. — Bu işler hakkında fazla tafsilât almak isteyenlerin Devlet Demiryolları yol dairesine müracaatları. (2375) (4733)

* * *

Muhammen bedeli 992 lira 97 kuruş olan 600 adet kontruplak 16. 8. 1937 pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilindeki satınalma komisyonu tarafından açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 74 lira 48 kuruş muvakkat teminat ve kanun tayin ettiği vesaikle birlikte komisyona müracatları lâzımdır. Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (5038)

Bina işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: İstanbul Yüksek mühendis mektebi pansiyon binası inşaatıdır.

Keşif bedeli 260907,49 liradır.

2 — Eksiltme 11-8-1937 tarihinde Çarşamba günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı işleri Umum Müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 13 lira beş kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum Müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 14186,30 liralık muvakkat teminat vermesi ve nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ibraz etmesi ve yaptığı en büyük inşaat bedelinin 50,000 liradan aşağı olmaması ve müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birinin fenni mesuliyeti altında işin yapılacağı ve inşaat müddetince işin başında bulundurulacağını teahhüt etmesi lâzımdır.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak geçikmeler kabul edilmez. (2257) (4589)

Istanbul Liman işletme idaresinden :

Galatada Rıhtım üzerinden eski Mumhane antreposunun bulunduğu mahalde yeniden inşası mukarrer antrepo binası açık pazarlığa konulmuştur.

1 — Pazarlık 25, 8, 1937 çarşamba günü saat 10 da şefler encümeninde icra edilecektir.

2 — Pazarlığa girmek için (17.000) liralık teminatın encümene tevdii meşruttur.

3 — Taliplerin (150.000) liralık bir işe ait inşaat yaptıklarını tevsik etmeleri lâzımdır.

4 — Her türlü izahatla beraber şartname ve projeler (10) lira mukabilinde fen servisi şefliğinden alınacaktır. (5000)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan:

1. — Bir (çifti) 26 kuruş kıymetlenen 112516 çift tire çorap kapalı zarf usulünden pazarlığa tahvilen 19—8—1937 Perşembe günü saat onda satın alınacaktır.

2. — Buna ait şartname 146 kuruş karşılığında komisyondan her vakit alınabilir.

3. — Pazarlığına karışmak isteyenlerin (2194) lira (6) kuruşluk teminat makbuzu veyahut Banka mektubu ile belli gün ve saatinde komisyona başvurmaları. (2451) (4843)

70 kuruş kıymetinde 1 lira kabul edermisiniz?

NE MÜNASEBET!

Elektrikli bir soğuk hava cihazı alacağınız vakit bu ciheti düşünmezseniz:

Gayet ehven ve cazip şartlara kapılarak yapacağınız mubayaattan bilâhare nadim olacaksınız.
Makul bir tetkikten sonra göreceksiniz ki hakikî bir FRIGIDAIRE'in tam manasile mağrur sahibi olabilmek için vereceğiniz her kuruş mahallına masruftur.
Soğuk hava cihazlarının en idareli olan EKOVAT sayesinde *FRIGIDAIRE* asgarî cereyan sarfeder.
Bu ekonomi yüzünden zamanla FRIGIDAIRE diğer marka dolaplardan çok daha ucuza mal oluyor.

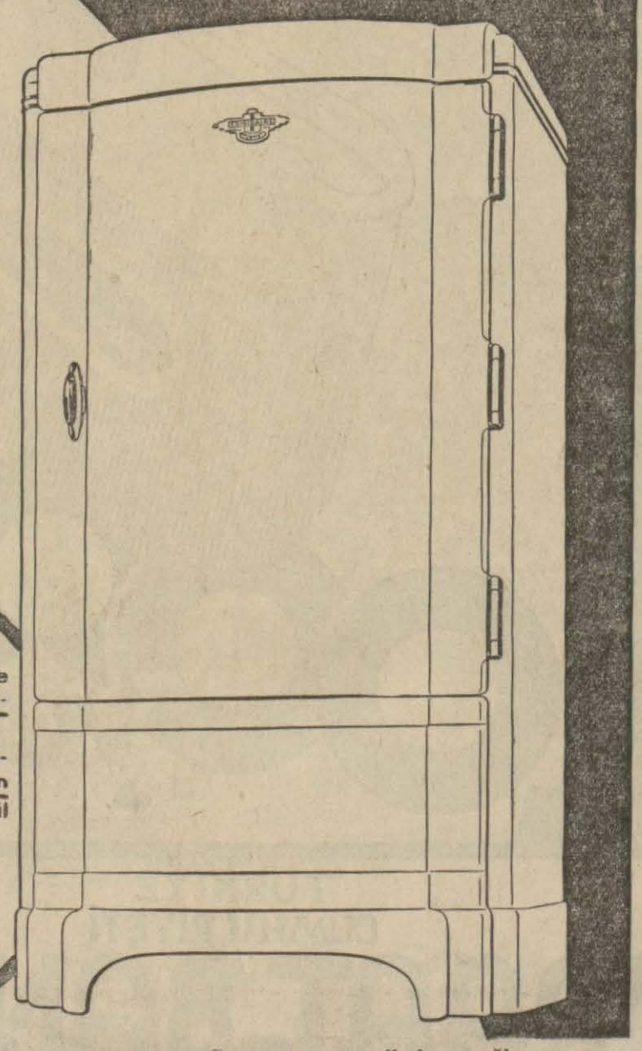

FRIGIDAIRE

FRIGIDAIRE

Yalnız hakikî FRIGIDAIRE ile verilen resmî 5 senelik teminat istemeği unutmayınız. Bu teminat bozukluk vukunda tekmil mekanizmanın meccanen tebdilini tekeffül eder.

TEMİNAT SENEDİ-NAMESİ

BOURLA BİRADERLER VE Şsi

ISTANBUL - ANKARA - IZMIR

ve bütün SATIE Şubelerinde

Adana — Muharrem Hilmi Remo
Adapazarı — Kerameddin Barut
Antalya — Ahmet Şevki Zaman ve Şsi.
Balıkesir — Hüseyin Şahlan
Bursa — Marko Herman
Diyarbekir — Misbah Münib Uras kardeşler
Eskişehir — Hikmet Ozgür ve Hasan Tozman
Gaziantep — Hasan Hilmi ve Abdullah Güzel
Giresun — Ismail Uzunkaya
İzmit — Zihni Kaman ve şeriki
Kayseri — Zeki Saatman
Konya — Ali Ulvi Erandaç
Mersin — Çankaya şirketi
Kütahya — Mehmet Fahri
Samsun — B. Albala ve oğlu
Tokad — B. Albala ve oğlu - Cemal Kovalı
Trabzon — Harunlar müessesesi
Zonguldak — Ali Rıza Ince Alemdaroğlu

GRİPİN

Baş, diş ağrıları, nezle, kırgınlık ve üşütmekten mütevellid bütün ıztırapların başlamasile beraber aklımıza gelen ilk isim olmalıdır.
Mideyi bozmadan, kalb ve böbreklere dokunmadan

En Ser Tesir, En Kat'î Net ce

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Ağız bütün Mikroplara Daima Açık Bir Kapıdır

Ve unutmayınız ki :

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hattâ zatürrieye yol açtıkları, iltihap yapan diş eterile köklerinse mide humması, apandisit, nevresteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız, ve sağlam dişler umumî vücud sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabil olduğu kadar fazla - lâakal 3 defa - "Radyolin" diş macunile fırçalıyarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikropları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz

Radyolin diş macunu

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur

KANZUK
MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDILMIŞ TABII BIR MEYVA TOZUDUR.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumî hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Her akşam Harbiye'de **BELVÜ** Alaturka kısmında

Mısır Film yıldızı ve meşhur rakkasesi
TAHİYYE MUHAMMED
ve Paris sergisinden avdet eden meşhur rakkase
MELİKE CEMAL seanslarına başlamıştır.
Ayrıca Bayan MUALLÂ ve ANADOLU ve ZEYBEK REVÜLERİ

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden

I. Çanakkalede inşa edilecek Karabarut deposuyla bekçi kulübesinin inşası ve etrafının tel örgülerle çevrilmesi işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

II. — Keşif bedeli (5697.25) lira, muvakkat teminat (428) liradır.

III. — Iartname, keşifname, proje ve sair eksiltme evrakı (28) kuruş mukabilinde Istanbulda İnhisarlar İnşaat şubesinden ve Çanakkale Inhisarlar Müstakil Müdürlüğünden alınabilir.

IV. — Eksiltme (25—VIII—937) tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 14 de Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

V — Isteklilerin eksiltm egün ve saatinde % 7,5 güvenme paralariyle sözü geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (4999)

Darphane ve Damga matbaası müdürlüğünden:

Kapalı zarf usulile satın alınacağı ilân edilmiş olan Sikke çelikleri ile katod bakırının kleringe tabi memleketler malı olması ve bunun vesaik ile isbat edilmesi meşruttur.

Keyfiyet ilâveten ilân olunur. (5050)

Bina işleri ilânı
Nafıa Vekâletinden :

1. — Eksiltmeye konulan iş Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü yanında yapılacak Müzik Öğretmen okulu pavyon inşaatıdır.

Keşif bedeli: 31600 lira 35 kuruştur.

2. — Eksiltme 24—8—1937 Salı günü saat 15 de Nafia Vekâleti Yapı Işleri Umum Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 158 kuruş bedel mukabilinde Yapı Işleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.

4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2370 lira 03 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

5. — Isteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2586) (4994)

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN.** Umumi Neşriyatı Idare Eden: **S. SALIM** Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer **TAN** matbaası